

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 18

93'üncü Birleşim
27 Mayıs 2016 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	6
II.- GELEN KÂĞITLAR	9
III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	31,81,94
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, 27 Mayıs darbesinin 56'ncı yıl dönümüne, toplumu ayrıştıran ve demokrasiyi sekteye uğratan bu tür darbeleri kınadığına, 25 Mayıs Necip Fazıl Kısakürek'in ölümünün 33'üncü yıl dönümüne ve Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ile İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'a yeni görevlerinde başarılar dilediğine ilişkin konuşması	31
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, Bülent Tezcan'ın 65'inci Hükümet Programı üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması	81:82

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, tüm devlet adamlarının vatani, milleti için elinden geleni yaptıklarına ve hürmetle yâd etmek gerektiğine ilişkin konuşması

94

IV.- AÇIKLAMALAR

31,115,123

1.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 27 Mayıs darbesinin 56'ncı yıl dönümüne, milliyetçi hareketin Türkiye'nin demokratik gelişimini sekteye uğratacak her türlü darbeye, şahsi ve keyfi yönetime karşı olduğuna ve 27 Mayıs Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve dönemin Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak'ın ölümünün 36'ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması

31:32

2.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, 27 Mayıs darbesinin 56'ncı yıl dönümüne, Halkların Demokratik Partisi olarak her türlü darbe zihniyetine karşı olduklarına ve 12 Eylül darbesinin bir kurumu olan Millî Güvenlik Kurulunun siyaseti dizayn etme, siyasi partilere had bildirme hakkının olmadığına ilişkin açıklaması

32:33

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, parlamenter demokratik sisteme yapılmış bütün müdahaleleri şiddetle kınadıklarına ve parlamenter demokratik sistemin özgürlükçü demokrasi anlayışı içinde güçlenerek ve gelişerek sonsuza kadar yürütmesi için var güçleriyle çalışacaklarına ilişkin açıklaması

33

4.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, 27 Mayıs darbesinin 56'ncı ve 25 Mayıs Necip Fazıl Kısakürek'in ölümünün 33'üncü yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

34

5.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, 2 Haziran 2016'da Alman Parlamentosunda Ermeni soykırım iddialarıyla ilgili bir oylama yapılacağına ve Parlamentonun devreye girerek bu konuda siyasi partilerin mümkünse ortak bir deklarasyonunu ve iradesini Alman Parlamentosuna iletmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

35

6.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un 65'inci Hükûmet Programı üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

115:116

7.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

123:125

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

35

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

35:39

1.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Türkiye’de son yıllarda artan iç göçlerin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/211)

35:36

2.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, beyin göçünün nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/212)

37:38

3.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, dünya istatistik literatüründe yer alan çalışma standartlarına ulaşılması için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/213)

38:39

VI.- HÜKÛMET PROGRAMI

39,56,68,83,94,104,127

1.- Başbakan Binali Yıldırım tarafından kurulan Bakanlar Kurulunun Programı’nın görüşülmesi

39:54,56:61,68:79,83:90,

94:103,104:115,127:130

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

54,61,79,90,103,116,125

1.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın 65’inci Hükûmet Programı üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

54:55

2.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

55:56

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın 65’inci Hükûmet Programı üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

61:62

4.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder’in, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

62:63

5.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

63:64

- 6.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 64:65
- 7.- Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın 65'inci Hükûmet Programı üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 66:67
- 8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 67
- 9.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın 65'inci Hükûmet Programı üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 79:80
- 10.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 81
- 11.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın 65'inci Hükûmet Programı üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 90:91
- 12.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın 65'inci Hükûmet Programı üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 91:92
- 13.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 92:93
- 14.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 93
- 15.- İçişleri Bakanı Efkân Ala'nın, Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak'ın 65'inci Hükûmet Programı üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 103:104
- 16.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un 65'inci Hükûmet Programı üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 116:117

17.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	117:120
18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un 65'inci Hükûmet Programı üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve CHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması	120:121
19.- Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	121:123
20.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması	125:126
21.- Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	126:127

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**131**

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yurt dışı gezilerine katılan gazete temsilcilerine ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/4569)	131:132
---	---------

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak iki oturum yaptı.

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar ilinin sorunlarına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı ve Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkışına,

Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan, Ahilik Haftası'na,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı, Mersin'de otogar işletmesiyle ilgili sorunlara,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Artvin'de dünyanın en büyük Atatürk heykelinin ışıklandırılmasıyla ilgili probleme,

Trabzon Milletvekili Salih Cora, Trabzon Şalpazarı doğumlu Alper Al'ın şehit olmasına ve AK PARTİ'nin terörle mücadelede kararlı olduğuna,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, 65'inci Hükümetin Türkiye Cumhuriyeti'nin jet hızıyla kurulan ilk hükümeti olacağına ve rejim değişikliği yapmaya çalışacağı görüntüsünde olduğuna,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Hükümet tarafından alınan bir kararla işsiz kalan 2 bin tarım danışmanının tekrar işe alınmasını ve tarımda verimliliğin artırılması yönünde çaba sarf edilmesini talep ettiğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde'de yaşanan doğal afetler nedeniyle çiftçilerin mağdur olduğuna,

Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu, yeni Hükümete başarılar dilediğine, Giresun Doğan kent HES işletmesinin özelleştirilmesi sonucunda yaşanan mağduriyetlere,

Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen, 25 Mayıs Adana'nın Pozantı ilçesinin kurtuluşunun 96'ncı yıl dönümüne ve Ahilik Haftası'na,

Kayseri Milletvekili Sami Dedeoğlu, Hükümetin tarım ve hayvancılığa verdiği desteklerin devam ettiğine,

Adıyaman Milletvekili Adnan Boynukara, diktatörlerin, katillerin ve teröristlerin fotoğrafları önünde konuşmanın, konuşan kişinin siyasal düşüncesini ve beslediği kaynakları anlamak için önemli bir kanıt olduğuna,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı, cihatçı katillerin Suriye'de can almaya devam ettiğine ve katliamlılarla aynı düşünce dünyasını paylaştığını gösteren havuz medyasını kınadığına,

Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer, Amasya Merzifon Devlet Hastanesi acil servisinde görevli Doktor Hakan Barış Demirbaş'ın bir hasta tarafından darbedilmesine ve vatandaş ile sağlık emekçilerinin karşı karşıya gelmesinin nedeninin iktidar olduğuna,

Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu, İstanbul, Ankara, Antalya ve Konya illerinin raylı sistemleri ve metrolarının Hazineye toplam maliyetinin ne kadar olduğunu ve şu ana kadar Bakanlıkça onay verilen raylı sistem ve metro projesi sayısını öğrenmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, yeni Hükûmetin hayırlı olmasını dilediğine, İstanbul'un Şile ilçesinin sorunlarına ve Üsküdar ilçesinin Yavuztürk Mahallesi'nin imar sorunlarının çözülmesini beklediğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 24 Mayıs Bulgaristan'dan Türkiye'ye zorunlu göçün başlamasının 27'nci yıl dönümüne, 24-30 Mayıs Sokak Çocuklarına Şefkat Haftası'na ve Ahilik Haftası'na,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, şiddetle, baskıyla, halkın kendi vekilleriyle buluşmasını engelleyen bir zihniyetle karşı karşıya olduklarına, milletvekilleri ile seçilmişlerin halkla buluşmasının önündeki hiçbir engeli kabul etmediklerine, HDP milletvekillerine mülteci kamplarını ziyaret izni verilmemesinin nedenini öğrenmek istediğine ve demokratik siyasetin gelişmesi için Türkiye'nin her yerinde mücadele edeceklerine,

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, 65'inci Hükûmetin hayırlı olmasını dilediğine, bugün CHP grup toplantısını izleyen CHP'lilerin, Cumhurbaşkanı ve AK PARTİ'ye oy verenlere hakaret eden slogan atmalarını kınadığına ve bu konuda Meclis Başkanlığına gerekli bildirimlerde bulduklarına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Cumhurbaşkanlığının, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 104'üncü maddesi uyarınca Bakanlar Kurulunun istifasının kabul edildiğine; yeni hükûmet kuruluncaya kadar Bakanlar Kurulunun göreve devamının istendiğine,

Cumhurbaşkanlığının, Bakanlar Kurulunun yeniden kurulması için Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 109'uncu maddesi uyarınca İzmir Milletvekili ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Binali Yıldırım'ın görevlendirildiğine; seçilecek bakanların atanmaları yapıldıktan sonra Bakanlar Kurulu listesinin ayrıca gönderileceğine,

Cumhurbaşkanlığının, Başbakan Binali Yıldırım tarafından kurulan yeni Bakanlar Kurulunda yer alan bakanlıklara Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 109'uncu maddesi gereğince ekli listede gösterilen kişilerin atandığına, 27/9/1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi uyarınca Başbakan Yardımcısı unvanıyla görev yapmak üzere 5 bakanın görevlendirilmesinin onaylandığına,

İlişkin tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, ülkemizin kalkınmasına etken olabilecek yeni teşvik modellerinin (10/208),

İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Soma, Ermenek gibi maden sektörünün neredeyse tek geçim kaynağı olduğu yörelerin ekonomik ve sosyal sorunlarının (10/209),

İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, özel sektörün aşırı borçlanmasına neden olan sorunların (10/210),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerilerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, "Dünya ve Geleneksel Din Liderleri Toplantısı" çerçevesinde 31 Mayıs 2016 tarihinde Kazakistan'ın başkenti Astana'da düzenlenecek olan "Dinimiz Teröre Karşıdır" konferansına Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen Sakarya Milletvekili ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu üyesi Mustafa İsen'in katılmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Türkiye’deki yargı sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/151) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin görüşmelerinin Genel Kurulun 24 Mayıs 2016 Salı günü (bugün) birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, 65’inci Bakanlar Kurulu Programı’nın Genel Kurulun 24 Mayıs 2016 Salı günü (bugün) birleşiminde okunmasına; 24 Mayıs 2016 Salı günü (bugün) Bakanlar Kurulu Programı’nın okunması ile Bakanlar Kurulu Programı üzerinde 27 Mayıs 2016 Cuma günü yapılacak görüşmeler ve 29 Mayıs 2016 Pazar günü yapılacak güven oylamasının gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında yer almasına ve bu günlerde Başkanlığın Genel Kurula sunuşları ve işaret oyuyla yapılacak seçimler hariç başkaca konuların görüşülmemesine; 27 Mayıs 2016 Cuma günü saat 15:00’te, 29 Mayıs 2016 Pazar günü ise saat 11:00’de toplanmasına; Bakanlar Kurulu Programı üzerinde 27 Mayıs 2016 Cuma günü yapılacak görüşmelerde Hükümet ve siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların kırkar dakika (bu süre iki konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların onar dakika olmasına; bu birleşimlerinde program üzerinde görüşmelerin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine; 25 ve 26 Mayıs 2016 Çarşamba ve Perşembe günleri toplanmamasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı’nın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı’nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın (2/368) esas numaralı, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Başbakan Binali Yıldırım tarafından Bakanlar Kurulu Programı okundu.

Alınan karar gereğince, 27 Mayıs 2016 Cuma günü saat 15.00’te toplanmak üzere 19.13’te birleşime son verildi.

İsmail KAHRAMAN

Başkan

Fehmi KÜPÇÜ

Bolu

Kâtip Üye

Ali Haydar HAKVERDİ

Ankara

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 119

25 Mayıs 2016 Çarşamba**Tasarılar**

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/722) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2016)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/723) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2016)

Teklifler

1.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in; Çocuk Haklarının Uluslararası Sözleşmelere Uygunluğunu İzleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1145) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2016)

2.- İzmir Milletvekili Zeynep Altıok'un; 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1146) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2016)

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 3 Milletvekilinin; Çocuk Hakları Komisyonu Adı ile Bir Komisyon Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (2/1147) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2016)

4.- Halkların Demokratik Partisi Grup Başkanvekilleri Diyarbakır Milletvekilleri Çağlar Demirel ve İdris Baluken'in; Toplumsal Barış ve Müzakere Kanunu Teklifi (2/1148) (Adalet; İçişleri; İnsan Haklarını İnceleme ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2016)

5.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın; 02.05.1972 Tarihli ve 1586 Sayılı Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1149) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2016)

6.- İstanbul Milletvekili Ali Özcan ve 15 Milletvekilinin; Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu Teklifi (2/1150) (Adalet; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2016)

7.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın; 1512 Sayılı Noterlik Kanununun 118. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1151) (Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2016)

8.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın; Tunceli İlinin İsmi Dersim Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1152) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2016)

9.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun; 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1153) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

10.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1154) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

11.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın; 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21. Maddesine (k) Bendinin Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (2/1155) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

12.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın; 10/7/2004 Tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1156) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

13.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın; 03/7/2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1157) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

14.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın; 10/7/2004 Tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1158) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

15.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın; 10/7/2004 Tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1159) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

16.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın; 10/7/2004 Tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1160) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

17.- Van Milletvekili Lezgin Botan ve Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan ile 1 Milletvekilinin; Yükseköğretim Yasa Tasarısı ile Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1161) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

No: 120

26 Mayıs 2016 Perşembe

Raporlar

1.- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 314) (Dağıtım tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 316) (Dağıtım tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/637) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 317) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/638) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 318) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye’de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 319) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

6.- Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/472) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 320) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

7.- Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G’nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/636) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 322) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 323) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

9.- Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 325) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 329) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

11.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/674) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 330) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

12.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 331) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

13.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komorlar Birliği Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/665) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 333) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

14.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 334) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

15.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 336) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

16.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 340) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

17.- Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı (1/699) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 341) (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (GÜNDEME)

No: 121

27 Mayıs 2016 Cuma

Raporlar

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 315) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

2.- Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 321) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 324) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine-Bissau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/660) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 326) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 327) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 328) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 332) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/675) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 335) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/678) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 337) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 338) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

11.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 339) (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, Kurum kadrolarına ve yapılan atamalara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5476) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

2.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, Kurum kadrolarına ve yapılan atamalara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5477) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2016)

3.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Kurum kadrolarına ve yapılan atamalara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5478) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2016)

4.- Van Milletvekili Adem Geveri'nin, TBMM'de görev yapan Kürtçe dili tercümanı bulunup bulunmadığına ve Genel Kuruldaki Kürtçe konuşmalar ile ilgili işlemlere ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5479) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2016)

5.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, IŞİD tarafından Kilis'e yapılan roket saldırılarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5480) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.05.2016)

6.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Suriye topraklarından Kilis'e yapılan roket saldırılarının engellenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5481) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.05.2016)

7.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, İstanbul Gaziosmanpaşa'da riskli alan ilan edilen yerlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5482) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2016)

8.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, İstanbul'da sahte reçete düzenledikleri iddia edilen kişilere yönelik yapılan operasyona ve terör örgütü bağlantılarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5483) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

9.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, Diyarbakır Asker Hastanesi'nde görevli bazı doktorların rapor alarak güvenlik görevlilerinin tedavilerini yapmadıkları iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5484) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sığınmacı kamplarındaki yeni doğan bebeklere ve sağlık kontrollerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5485) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir gazeteciye yönelik suikast girişimine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5486) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türk Dil Kurumu sözlüğünde bir kelimenin açıklamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5487) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

13.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Sivas'ın diğer illere verdiği göçün sebeplerine ve önlenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5488) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

14.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Sinop'un diğer illere verdiği göçün sebeplerine ve önlenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5489) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

15.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Başbakanlığa ait makam araçlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5490) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

16.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Gölbaşı'nın Bezirhan mahallesinin çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5491) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

17.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'da kanalizasyon şebekesine bağlı olmaksızın foseptik kuyusu kullanan binalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5492) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kahramanmaraş'ın bir köyüne kurulması planlanan çadır kente ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5493) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, IŞİD terör örgütü tarafından Kilis'e yapılan roketli saldırılara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5494) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

20.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2003-2015 yılları arasında örtülü ödenekte yaşanan artışa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5495) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

21.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, IŞİD terör örgütü tarafından Kilis'e yapılan roketli saldırılara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5496) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

22.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Polatlı ilçesinde bulunan bir köyün sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5497) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

23.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Polatlı ilçesinde bulunan bir köyün sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5498) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

24.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Polatlı ilçesinde kurulması planlanan bir çimento fabrikasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5499) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

25.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, Bursa'da açılması planlanan bir müzeye ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/5500) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

26.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, TRT'de görev yapan bir personelin Cumhurbaşkanına hizmet verdiği iddiasına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/5501) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2016)

27.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Erzurum'da bulunan bankalara ve bu bankaların 2002-2015 yılları arasında kullandırdıkları kredi ve mevduata ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Mehmet Şimşek) yazılı soru önergesi (7/5502) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

28.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, Edirne F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5503) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

29.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, bir gazeteci tarafından yayınlanan kitabın bazı cezaevlerinde sakıncalı bulunduğu iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5504) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

30.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Bakanlığa ait makam araçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5505) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

31.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Çanakkale Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda bir gazetenin mahkumlara verilmediği yönündeki iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5506) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

32.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Adalet Bakanlığının cezaevlerinde uygulanmak üzere gizli bir genelge yayımladığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5507) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

33.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Ankara Büyükşehir Belediyesinin engellilere yönelik uygulamalarına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5508) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

34.- Kahramanmaraş Milletvekili Fahrettin Oğuz Tor'un, İstanbul'da sahte reçete düzenledikleri iddia edilen kişilere yönelik yapılan operasyona ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5509) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

35.- Mersin Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, asgari ücret alan işçilerin ücretlerinin kesildiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5510) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

36.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ülkemizde özel sektör çalışanlarının mesai ve fazla mesai saatlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5511) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

37.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, engelli vatandaşların istihdamına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5512) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

38.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, İstanbul'da yaşanması muhtemel deprem karşısında alınan önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5513) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

39.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin illerindeki çay fabrikalarının neden olduğu çevre kirliliğine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5514) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

40.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, ülkemizin Suriye sınırına ABD menşeli HIMARS füze savunma sistemi yerleştirileceği yönündeki ifadelerle ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5515) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

41.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Bakanlığa ait makam araçlarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5516) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

42.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Türkiye-İrak arasındaki ticarete ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5517) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

43.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Türkiye-Çin arasındaki ticarete ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5518) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

44.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Bakanlığın İzmir'e yapmış olduğu yatırımlara ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5519) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

45.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, nükleer enerjiyle ilgili çeşitli açıklamalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5520) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2016)

46.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, elektrik dağıtımındaki kayıp ve kaçak oranlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5521) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2016)

47.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, 2015 yılında rödovans yoluyla temin edilen elektrik miktarlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5522) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

48.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, son beş yılda termik santrallerden elde edilen elektrik enerjisi miktarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5523) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

49.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde hayvancılıkla uğraşan vatandaşların devam eden çatışmalardan kaynaklanan sorunlarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5524) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

50.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, 2016 yılında tarımsal danışmanlık kapsamında verilen desteklere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5525) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

51.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, çiftçilere verilen toprak analiz desteğinin 2016 yılında kaldırılmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5526) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

52.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, TKDK'ya alınan şirket personeline ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5527) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

53.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Dereköy Sınır Kapısı'ndan yapılan araç ve şahıs giriş çıkışlarına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5528) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

54.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Cilvegözü Sınır Kapısı'ndan yapılan araç ve şahıs giriş çıkışlarına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5529) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

55.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Van'ın İpekyolu ilçesinde bir eve yapılan baskınla ilgili çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5530) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2016)

56.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, bir cenazenin Gaziantep'in Nizip ilçesine defnedilmesine izin verilmemesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5531) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2016)

57.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize Belediyesi'nin bazı imar değişikliği kararlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5532) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2016)

58.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, tutuklu bulunan gazetecilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5533) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2016)

59.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, terör saldırılarının ardından getirilen yayın yasaklarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5534) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2016)

60.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Gaziantep Emniyet Müdürlüğü'ne düzenlenen terör saldırısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5535) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2016)

61.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesindeki ihale ve hizmet alımlarında usulsüzlük yapıldığına dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5536) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2016)

62.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Ağrı Geri Gönderme Merkezi'nde bulunan ve yabancı terörist savaşı olarak nitelenen kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5537) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2016)

63.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, ülkemizde bulunan Suriyeli sığınmacı sayılarına ve kamu düzenini bozan olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5538) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

64.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, ülkemizdeki Suriyeli sığınmacılarla ilgili çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5539) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

65.- Van Milletvekili Adem Geveri'nin, IŞİD terör örgütü hakkındaki bir rapora ve IŞİD'e karşı alınan tedbirlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5540) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

66.- Mardin Milletvekili Ali Atalan'ın, Mardin'in Nusaybin ilçesinde sürdürülen operasyonlarda kullanılan silah ve mühimmatla ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5541) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

67.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Türk Hava Kurumu Üniversitesi ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5542) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

68.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'de engellilere yönelik erişilebilirlik çalışmaları yapılan kamu binalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5543) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

69.- Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara'da gerçekleşen terör saldırısıyla ilgili ihmal iddialarının soruşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5544) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

70.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 1925-1930 yılları arasında Muş'tan Türkiye'nin çeşitli bölgelerine sürgüne gönderilen kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5545) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

71.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 1925-1930 yılları arasında Elazığ'dan Türkiye'nin çeşitli bölgelerine sürgüne gönderilen kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5546) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

72.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2003-2016 arasında Bakanlığın düzenlediği kurs ve eğitim seminerlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5547) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

73.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, uyuşturucu ile mücadeleye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5548) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

74.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, selefî ideolojiye sahip terör örgütlerinin Türkiye'deki faaliyetlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5549) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

75.- Antalya Milletvekili Devrim Kök'ün, iki ilin sınırının değiştirilmesi kararına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5550) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

76.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, İstanbul'un Avcılar ve Küçükçekmece ilçelerinde yürütülen arkeolojik kazı çalışmalarına ve çeşitli iddialara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5551) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

77.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, Bursa'da açılması planlanan bir müzeye ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5552) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

78.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, 2011 yılından itibaren Vergi Müfettiş Yardımcıları için yapılan yeterlilik sınavlarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5553) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

79.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, İstanbul'un bazı ilçelerinde uygulanan ecrimisil bedellerine ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5554) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

80.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, İstanbul'un bazı ilçelerindeki Hazine arazilerinin kullanımına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5555) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

81.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Gelir İdaresi Başkanlığı'nda yemek ihalesini kazanan şirkete ve çeşitli iddialara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5556) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

82.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Üsküdar Belediyesi'nin borçlarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5557) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

83.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, Hatay'ın Defne İlçesindeki bir okulda verilen eğitimle ilgili çeşitli iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5558) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2016)

84.- Mersin Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, Hatay'da bir ilkokulda bir öğretmenin derslere kılık kıyafet yönetmeliğine aykırı şekilde girdiğine dair iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5559) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2016)

85.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, 2016 yılındaki öğretmen ihtiyacına ve yapılacak atamalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5560) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

86.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, 2016 yılında Bakanlığa bağlı öğretmenleri ve lojman sayılarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5561) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

87.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, 2002 yılında Bakanlığa bağlı öğretmenleri ve lojman sayılarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5562) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

88.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir dernek tarafından düzenlenen toplantıda Alevilik ile ilgili kullanılan ifadelerle ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5563) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

89.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, Diyarbakır'da haklarında soruşturma açılan öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5564) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

90.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, görme engellilerin eğitim gördüğü okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5565) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

91.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, kaybolma tehlikesi altında olan dillerin korunmasına ve anadilde eğitime ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5566) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

92.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2002'den beri açılan çeşitli okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5567) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

93.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, ilkokulda bitişik yazının zorunlu tutulmasının etkilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5568) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

94.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, vatani görevini yerine getirirken yaralanan askerlere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5569) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

95.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Kırşehir'in Mucur ilçesinde bulunan Seyfe Gölü'ne ve çeşitli iddialara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5570) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

96.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın, Suruç Ovası Pompaj Sulama Projesine ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5571) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

97.- Mersin Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, bir ilaç şirketiyle ilgili çeşitli iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5572) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2016)

98.- Kahramanmaraş Milletvekili Fahrettin Oğuz Tor'un, İstanbul'da sahte reçete düzenledikleri iddia edilen kişilere yönelik yapılan operasyona ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5573) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

99.- Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın, Erzurum'da bir tutuklunun ameliyatına dair çeşitli iddiaların soruşturulmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5574) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

100.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, radyoloji teknisyeni ve teknikerlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5575) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

101.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Bakanlığa ait makam araçlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5576) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

102.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, fiili hizmet süresi zammına yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5577) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

103.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Ankara'da tüketilen içme suyuna ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5578) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

104.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, Kepez Devlet Hastanesi'nin faaliyete geçmemesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5579) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

105.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Osmangazi Köprüsü'nden geçişlerde alınan ücretlere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5580) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2016)

106.- Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un, son beş yılda Bingöl'de yolcu taşımacılığı yetki belgesi için tahsil edilen miktara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5581) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

107.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Diyarbakır-Bingöl arasındaki yol çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5582) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

108.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Erzurum-Tekman arasındaki yol çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5583) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

109.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, bir tecavüz davasında verilen mahkeme kararına ve 2002-2016 yılları arasında görülen tecavüz vakalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5584) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

110.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, TRT'nin drone kiralama giderlerine ve çeşitli iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5585) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

111.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Ankara'daki mania hattının kaldırıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5586) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

112.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Van depremi sonrasında vatandaşa yönelik alınan önlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5587) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

113.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinde bulunan kapalı köy okulu ve sağlık ocaklarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5588) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

114.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, AFAD'a bağlı Nizip Mülteci Kampı'nda çocukların cinsel istismara uğramasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5589) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

115.- Diyarbakır Milletvekili Feleknas Uca'nın, AFAD'a bağlı Nizip Mülteci Kampı'nda çocukların cinsel istismara uğradığına dair iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5590) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

116.- İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya'nın, devlet büyüklerine hakaret suçu dolayısıyla ceza alan kamu görevlisi verilerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5591) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

117.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, ASKİ bünyesinde hizmet veren bir taşeron firmanın toplu iş akdi fesihlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5592) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

118.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Polatlı ilçesine bağlı bir köyün çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5593) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

119.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Polatlı ilçesine bağlı bir köyün çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5594) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

120.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Polatlı ilçesine bağlı bir köyün çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5595) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

121.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Polatlı ilçesine bağlı bir köyün elektrik hizmeti ile ilgili sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5596) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

122.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Polatlı ilçesine bağlı bir köyün çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5597) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

123.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Polatlı ilçesine bağlı bir köyün çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5598) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

124.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Polatlı ilçesine bağlı bir köyün çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5599) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

125.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Polatlı ilçesine bağlı bir köyün çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5600) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

126.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, bir çadırkentte yaşanan cinsel istismar vakasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5601) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

127.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, İİBF mezunlarının KPSS ile muhasebe öğretmeni olarak yerleştirilme haklarının olup olmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5602) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

128.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, Konya'da yapılması planlanan metro projesinin ihalesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5603) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

129.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, bir çadırkentte meydana geldiği iddia edilen cinsel istismar olaylarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5604) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

130.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, kamusal alanda anadil kullanımının sağlanmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5605) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

131.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, Menemen R Tipi Cezaevindeki bir hasta hükümlünün sorunlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5606) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

132.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in, Menemen R Tipi Cezaevindeki bir hasta hükümlünün sorunlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5607) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

133.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın Sandıklı ilçesinde bulunan Ağır Ceza Mahkemesi'nin kapatılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5608) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

134.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, ülkemizdeki cezaevlerinden firar eden IŞİD militanlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5609) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

135.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5610) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

136.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, IŞİD terör örgütü üyeliği iddiasıyla yargılanan kişilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5611) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

137.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, firar eden iki sanığa ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5612) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

138.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2012-2016 yılları arasında kötü muameleye maruz kalan tutuklu ve hükümlülere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5613) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

139.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, IŞİD terör örgütünün Türkiye'deki faaliyetleri nedeniyle açılan bir davaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5614) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

140.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, yaşanan çatışmalar nedeniyle Yüksekova'dan göç eden vatandaşların sorunlarına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5615) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

141.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, terörle mücadele esnasında yaralanmasına rağmen gazi veya malul sayılmayan güvenlik görevlilerinin sorunlarına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5616) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

142.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, erişilebilirlikle ilgili yapılan çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5617) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

143.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, kadına yönelik şiddete ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5618) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

144.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5619) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

145.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Cumhurbaşkanının AB ile ilişkiler hakkında yaptığı açıklamasına ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5620) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

146.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5621) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

147.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5622) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

148.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, terörle mücadele esnasında yaralanmasına rağmen gazi veya malul sayılmayan güvenlik görevlilerinin sorunlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5623) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

149.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilindeki çalışan verilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5624) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

150.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5625) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

151.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, kiralık işçi uygulamasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5626) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

152.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in, Manisa'nın Soma ilçesindeki maden kazaları hakkında kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu doğrultusunda yapılan çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5627) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

153.- İstanbul Milletvekili Erdal Ataş'ın, işine son verilen bir çevre mühendisine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5628) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

154.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, madencilik sektörü ile ilgili verilen görüşlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5629) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

155.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de bir köyün taşınması kararına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5630) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

156.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5631) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

157.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, Ayvalık ilçesinde bulunan balık çiftliklerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5632) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

158.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, Aliğa Sanayi Bölgesi'ndeki sanayi yatırımlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5633) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

159.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5634) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

160.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Hakkari'nin Yüksekova ilçesindeki esnafın sorunlarına ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5635) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

161.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5636) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

162.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, madencilik sektörü ile ilgili düzenlemelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5637) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

163.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, yapılması planlanan termik santrallere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5638) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

164.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in, Diyarbakır'da elektrik verilmeyen köy ve mezralara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5639) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

165.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5640) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

166.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, maden facialarının önlenmesi için alınan tedbirlere ve Soma-Eynez maden ocağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5641) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

167.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ve ilçelerindeki yükseköğrenim yurdu ihtiyacına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5642) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

168.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5643) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

169.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, bazı futbol takımlarının maçlarına atanan hakem ve gözlemcilerle ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5644) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

170.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın Sultandağı ilçesi ve köylerinde yaşanan don olayına ve çiftçilerin mağduriyetlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5645) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

171.- Kahramanmaraş Milletvekili Fahrettin Oğuz Tor'un, hububat ve kayısı üreticilerinin sorunlarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5646) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

172.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, madencilik sektörü ile ilgili verilen görüşlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5647) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

173.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, tarımsal sulama kaynaklı elektik borcu bulunan çiftçilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5648) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

174.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5649) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

175.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Kemalpaşa kirazı üreticilerinin sorunlarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5650) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

176.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, elektrik borcu bulunan çiftçilerin tarımsal desteklemeden yararlanamamasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5651) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

177.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, tarım danışmanları ile ilgili alınan bir karara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5652) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

178.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5653) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

179.- Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Bingöl'de pazar yeri koşullarının iyileştirilmesine ve semt pazarları kurulmasına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5654) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

180.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5655) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

181.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, Erzurum'un Aşkale ilçesinde Kürt kökenli işçilere yönelik bir saldırıya ve yapılan işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5656) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

182.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Bakırköy L Tipi Kadın Kapalı Cezaevindeki yaralı bir tutukluya verilen sağlık hizmetleri ile ilgili sorunlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5657) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

183.- Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, Bakırköy L Tipi Kadın Kapalı Cezaevindeki yaralı bir tutukluya verilen sağlık hizmetleri ile ilgili sorunlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5658) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

184.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Ankara Garı'nda gerçekleştirilen terör saldırısı sonrası yürütülen soruşturmaya ve çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5659) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

185.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Ankara'daki mobese sistemine ve çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5660) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

186.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya Orduzu Pınarbaşı Turgut Özal Tabiat Parkı'nın kullanımı ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5661) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

187.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da bulunan çim kayağı tesislerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5662) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

188.- Şırnak Milletvekili Leyla Birlik'in, Şırnak'ın Cizre, Silopi ve İdil ilçelerinde dağıtılmak istenen yardımların engellendiğine dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5663) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

189.- Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer'in, Kastamonu Belediyesi tarafından köçek oyununun yasaklandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5664) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2016)

190.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5665) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

191.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya Büyükşehir Belediyesinin su sayaçları ile ilgili uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5666) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

192.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, Türk vatandaşlığına geçen Suriyeli verilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5667) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

193.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in, Denizli Büyükşehir Belediyesinin sokak müzisyenlerine yönelik gerçekleştirdiği iddia edilen bir uygulamaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5668) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

194.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Kars'ta patlamamış mühimmat bulunduğu iddia edilen bir tatbikat alanına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5669) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

195.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5670) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

196.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, İstanbul'un Avcılar ve Küçükçekmece ilçelerindeki arkeolojik kazılara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5671) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

197.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, 1. derece arkeolojik sit alanlarında geçici yapılaşma konusunda alınan bazı kararlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5672) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

198.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5673) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

199.- Balıkesir Milletvekili Namık Havuçça'nın, Ayvalık ilçesinde bulunan balık çiftliklerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5674) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

200.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Finike ve Kaş'ta bulunan tarihi eserlerin korunmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5675) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

201.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5676) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

202.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, hizmet binasında çalışan tek asansörün makama tahsis edildiği iddiasına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5677) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

203.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, kamuoyuna yansıyan ve Panama belgeleri olarak bilinen belgelerdeki iddialara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5678) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

204.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, İstanbul Üniversitesi'nin Cerrahpaşa, Çapa ve Avcılar yerleşkeleri konusunda TOKİ ile imzalanan protokole ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5679) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

205.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, YÖK Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'nde yapılan bir değişikliğe ve öğrencilere verilen cezalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5680) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

206.- Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un, 2016/4 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamında açılan soruşturmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5681) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2016)

207.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, eğitim kurumlarına yapılan yönetici atamalarına ve çeşitli iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5682) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

208.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5683) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

209.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, Adana ilindeki bazı okullarda kılık kıyafet yönetmeliğinin uygulanmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5684) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

210.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, İstanbul'un Maltepe ilçesinde bulunan bir okulun dönüştürüleceği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5685) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

211.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde bir okulda yaşanan cinsel istismar olayına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5686) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

212.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, terörle mücadele esnasında yaralanmasına rağmen gazi veya malul sayılmayan güvenlik görevlilerinin sorunlarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5687) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

213.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5688) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

214.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, güvenlik güçleri tarafından öldürülen DAİŞ üyelerine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5689) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

215.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın İncehisar ilçesinin Alanyurt Köyü'nde yaşanan içme suyu kirliliğine ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5690) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

216.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, madencilik sektörü ile ilgili verilen görüşlere ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5691) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

217.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesine sulama amaçlı gölet yapılmasına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5692) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

218.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili Ulukışla ilçesinde bir gölet yapılmasına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5693) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

219.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesinde ağaç ıslah çalışması sonrası görevlendirilen bir işçiye ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5694) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

220.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de bir köydeki içme ve sulama suyu çalışmasına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5695) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

221.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesinde bulunan bir köye gölet yapılmasına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5696) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

222.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5697) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

223.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Seben ovasındaki arazilerin sulama sorununa ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5698) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

224.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Kağıthane Devlet Hastanesi'nde görev yapan bir doktor hakkındaki iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5699) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2016)

225.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyon'un Sandıklı ilçesi Devlet Hastanesi'nde hekim yetersizliği iddialarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5700) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

226.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın Sandıklı ilçesindeki diş hastanesi ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5701) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

227.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıku'nun, terörle mücadele kapsamında gazi veya malul sayılmayan yaralıları ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5702) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

228.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, sahte reçetelerle alınan bazı ilaçların Irak ve Suriye'deki terör örgütlerine gönderildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5703) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

229.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, acil sağlık hizmetlerinde çalışanların sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5704) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

230.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilindeki aile hekimliği uygulamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5705) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

231.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5706) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

232.- Siirt Milletvekili Besime Konca'nın, Siirt-Eruh kara yolu yapım çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5707) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

233.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın İncehisar ilçesi Alanyurt Köyü'nde bulunan bir yolun yapım ihtiyacına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5708) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

234.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın İncehisar ilçesinin Karaağaç Köyü'ndeki yol yapımı ihtiyacına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5709) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2016)

235.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ'ın, THY'nin 2016 yılının ilk üç ayına ait faaliyet zararına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5710) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

236.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Karayolları 6. Bölge Müdürlüğünde çalışan taşeron işçilere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5711) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

237.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ulukışla-Pozantı yolu üzerine yaya geçidi yapılmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5712) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

238.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ulukışla-Pozantı yolunun duble yol yapılmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5713) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

239.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ulukışla-Pozantı yol yapım çalışmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5714) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

240.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilindeki yol yapım çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5715) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2016)

241.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5716) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

242.- Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'ın, minibüs şoförlerine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5717) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 Milletvekilinin, iç göçlerin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/211) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.12.2015)

2.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 Milletvekilinin, ülkemizden gerçekleşen beyin göçünün sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/212) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.12.2015)

3.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 Milletvekilinin, ülkemizdeki istatistik sisteminin dünyayla uyumlaştırılması yollarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/213) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.12.2015)

27 Mayıs 2016 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: İsmail KAHRAMAN

KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, 27 Mayıs darbesinin 56'ncı yıl dönümüne, toplumu ayrıştıran ve demokrasiye sekteye uğratan bu tür darbeleri kınadığına, 25 Mayıs Necip Fazıl Kısakürek'in ölümünün 33'üncü yıl dönümüne ve Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ile İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'a yeni görevlerinde başarılar dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bugün 27 Mayıs, cumhuriyet tarihinin ilk darbesi olan 27 Mayıs 1960 darbesinin 56'ncı yılı. 27 Mayıs 1960, 1924 Anayasası'nın kaldırıldığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin feshedildiği talihsiz bir gündür. Yassıada duruşmaları neticesinde ilerleyen süreçte Başbakan Adnan Menderes, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu, Maliye Bakanı Hasan Polatkan'ın idam edildiği ve milletvekillerinin müebbet veya mahkûmiyetlerine karar verilen bir kara gündür.

Günümüze gelinceye kadar teşebbüste kalan veya gerçekleşen bazı darbeler maruz kaldık. Çok şükrederiz ki darbeler tarihe gömülmüştür ve darbe dönemleri kapanmıştır. Güçlü bir demokrasimiz vardır, aydınlık bir geleceğimiz vardır. Meclisimiz bütün meseleleri çözmeye, karşılaşılabilecek her türlü zorluğu göğüslemeye ve çözüm üretmeye muktedirdir. Toplumu ayrıştıran ve demokrasimizi sekteye uğratan bu tür darbeleri kınıyoruz.

Dün aynı zamanda mütefekkir, şair Necip Fazıl Kısakürek'in vefatının yıl dönümüydü; 25 Mayıs doğumu, 26 Mayıs da rahmetli oluşuydu. Fikriyle, kalemiyle, ülkemizin millî, manevî değerlerine saygısıyla büyük emekler veren bir kişiydi. Bir kısa şiirini, kıtasını nakletmek istiyorum:

Veren de o alan da o, nedir senden gidecek? Telaşını gören de can senin zannedecek.

Bütün hizmet verenlerden, ülkemize hizmeti olanlardan Allah razı olsun diyorum ve görüşmelere geçiyorum.

Sayın grup başkan vekilleri arzu buyurlarsa kendilerine söz hakkı vereceğiz.

Mustafa Elitaş ve Mehmet Muş Beyefendiye de yeni seçimleri dolayısıyla başarı diliyorum. Hayırlı hizmetlere vesile olmalarını dilerim; kararlar hayırlı olsun.

Efendim, söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Akçay, buyurun Beyefendi.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 27 Mayıs darbesinin 56'ncı yıl dönümüne, milliyetçi hareketin Türkiye'nin demokratik gelişimini sekteye uğratacak her türlü darbeye, şahsi ve keyfî yönetime karşı olduğuna ve 27 Mayıs Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve dönemin Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak'ın ölümünün 36'ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 27 Mayıs, tarihimizde çok önemli günleri ifade ediyor. Türk demokrasi tarihinin kesintiye uğratıldığı 27 Mayıs darbesinin yıl dönümü. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak darbelerin her türlüsüne ama her türlüsüne karşıyız. Bu konudaki şiarımız şudur: En kötü demokrasi en iyi darbeden daha iyidir.

Hukukun üstünlüğünü esas alan hürriyetçi demokrasi bizim yönetim anlayışımızdır. Bugün darbeler sadece tankla, topla, tüfekle yapılmıyor; bugün darbeler üniformasızların vesayet darbeleriyle devam etmektedir. Meşru veya hukuki yönetimler darbelerle alaşağı edilebilmektedir. İster saraydan gelsin ister kışladan gelsin milliyetçi hareket, Türkiye'nin demokratik gelişimini sekteye uğratacak her türlü darbeye, şahsi ve keyfi yönetime karşıdır.

Bu vesileyle, eski başbakanlardan merhum Adnan Menderes'i ve bakanları Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan'ı rahmetle anıyorum.

Bugün 27 Mayıs, aynı zamanda Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve dönemin Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak'ın şehadetinin de 36'ncı yıl dönümüdür. Gün Sazak, Türk milliyetçiliğinin çileli dönemlerinde vicdan sahibi bir ülkü insanı olarak devlet ve siyaset dünyasında önemli izler bırakmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika uzattık.

Buyurun Beyefendi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Merhum Gün Sazak, Türk milletinin menfaatleri için bugünlere örnek ve model olacak yürekli ve bilge bir tavırla hareket etmiştir. Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'in yakın çalışma arkadaşı olan Gün Sazak, Türk milliyetçilerinin de güç ve umut kaynaklarından olmuştur. Bugünün siyaset adamlarının merhum Gün Sazak'ın devlet şuurunu anlaması ve benimsemesi gereken bir dönemden geçtiğimizi de hatırlatarak, 1977'de kurulan Hükümette Gümrük ve Tekel Bakanı olarak görev yaparken kısa sürede yolsuzluk ve rüşveti ortadan kaldırdığı ve Türk bürokrasi ve devlet tarihine bu göreviyle, bu hamlesiyle damga vurduğunu biliyoruz. Siyasetin “yolsuzluk”, “rüşvet”, “rant”, “vurgun” ve “kupon” gibi kavramlarla anıldığı bugünlerde, merhum Gün Sazak Bey'in tüm kamu yöneticileri için bir Kutup Yıldızı olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay, teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili İdris Baluken Bey.

Buyurun Beyefendi.

2.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, 27 Mayıs darbesinin 56'ncı yıl dönümüne, Halkların Demokratik Partisi olarak her türlü darbe zihniyetine karşı olduklarına ve 12 Eylül darbesinin bir kurumu olan Millî Güvenlik Kurulunun siyaseti dizayn etme, siyasi partilere had bildirme hakkının olmadığına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğimiz gibi 27 Mayıs darbesi, 1950'de seçimle başa gelmiş olan Demokrat Parti Hükümetini devirerek Türkiye'ye demokrasi tarihi açısından karanlık bir sayfayı açmıştır. O dönem Demokrat Partinin önde gelen bütün kadroları tutuklanmış ve yargılanmışlardır. Yassıada yargılamalarında hiçbir hukuki teamüle uyulmadığı bütün Türkiye kamuoyunun, dünya kamuoyunun malumudur. O dönem verilen birçok idam cezasıyla -3'ü infaz edilmiş- dönemin Başbakanı Adnan Menderes ve yine bakanları Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan ülke demokrasi tarihimize utanç verici kara bir leke olarak geçecek şekilde yaşamlarını yitirmişlerdir.

Her şeyden önce şunu ifade etmemiz gerekir: 27 Mayıs darbesi, Türkiye siyasi hayatında siyaseti ve siyasi ortamı iktidarın hedefleri ve çıkarları dâhilinde dizayn etme geleneğinin önemli bir kilometre taşıdır. Maalesef, o darbe anlayışı, 12 Marttan, 12 Eylül'den, 28 Şubattan günümüzde yaşadığımız Meclise yönelik yapılan saray darbesine kadar da aynı şekilde devam etmektedir. “Dünün vesayetçi anlayışını tanımıyoruz.” diyenler, “Vesayetçi anlayışa karşı her türlü mücadeleyi göstereceğiz.” diyenler, bugün halkın iradesini yansıtan Meclise, Parlamento'ya karşı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika veriyorum efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

...aynı vesayetçi uygulamalara maalesef yönelmişlerdir. Halkların Demokratik Partisi olarak, her türlü darbe anlayışına, darbe zihniyetine karşı olduğumuzu, Türkiye'deki demokratikleşme sürecinin halkların demokratik mücadelesinden geçtiğini ifade etmek istiyoruz.

Tarihsel bir trajedi şeklinde, bu darbenin yıl dönümünde, dün toplanan Millî Güvenlik Kurulunun HDP'ye had bildiren bir açıklama yapmış olmasını da kabul edilemez bulduğumuzu ve kınadığımızı ifade etmek istiyoruz. 12 Eylül darbesinin bir kurumu olan Millî Güvenlik Kurulunun siyaseti dizayn etme, siyasi partilere had bildirme hakkının olmadığını, bu anlayışı asla kabul etmeyeceğimizi ifade ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tabii, dün darbecilere dönerek “Bize parmak sallayamazsınız.” diyenlerin bugün darbecilerle bir araya gelerek HDP'ye parmak sallamasını da tarihe karşı mücadele edilmesi gereken önemli bir alan olarak tespit ettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay, buyurun Beyefendi.

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, parlamenter demokratik sisteme yapılmış bütün müdahaleleri şiddetle kınadıklarına ve parlamenter demokratik sistemin özgürlükçü demokrasi anlayışı içinde güçlenerek ve gelişerek sonsuza kadar yürümesi için var güçleriyle çalışacaklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, cumhuriyetimizin demokrasiyle tanıştığı 1950'den bugüne kadar geçen altmış altı yıl içerisinde, parlamenter demokratik sistemimize 6 müdahale ya da müdahale teşebbüsü olmuştur. Cumhuriyet Halk Partisi olarak gerek parlamenter sisteme gerek Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerine yönelik bu tarz askerî ya da sivil, silahlı ya da silahsız hiçbir demokrasi dışı müdahaleyi kabul ve tasvip etmemiz mümkün değildir. Bu bağlamda, Cumhuriyet Halk Partisi için 27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül, 28 Şubat, 27 Nisan ve 4 Mayıs üç aşağı beş yukarı aynı şeydir.

Parlamenter demokratik sistemimize yapılmış bütün bu müdahaleleri şiddetle kınıyoruz. Bundan böyle de parlamenter demokratik sistemimizin özgürlükçü demokrasi anlayışı içinde güçlenerek ve gelişerek sonsuza kadar yürümesi için var gücümüzle çalışacağımıza yüce Türk milleti önünde söz veriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Naci Bostancı.

Buyurun Beyefendi.

4.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, 27 Mayıs darbesinin 56'ncı ve 25 Mayıs Necip Fazıl Kısakürek'in ölümünün 33'üncü yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

27 Mayıs darbesinin üzerinden elli altı yıl geçti. Halkın oylarıyla iktidara gelmiş olan Menderes ve arkadaşları, Demokrat Parti, ordunun içinden çıkmış bir çete tarafından yerlerinden indirildi ve yargıldılar. Bu utanç verici olay, daha da utanç verici bir şekilde yıllarca bayram diye kutlandı. Allah'a şükür bugün öyle kutlanmıyor.

27 Mayısın önemli özelliklerinden birisi, kendinden sonra yeni darbelere zemin hazırlaması; Madanoğlu'nun cunta girişimi, peşinden 12 Mart, 12 Eylül, 28 Şubat, bütün bunları biliyoruz, 27 Nisan girişimini biliyoruz.

Esasen, 27 Mayıs ve sonrasında siyasetin de ayarlarının bozulduğunu söyleyebiliriz. Çeşitli yerlerde, memleketi idare etmek isteyenler halkın gözüne bakmak, halktan irade almak yerine, Türkiye'nin yeni efendileri olarak gördükleri bu insanların gözlerine bakarak, onlara temenna çakarak iktidar olabileceklerini zannettiler, böyle bir gelenek de oluştu. Ama, Allah'a çok şükür, on beş yıldır bu ülkede bütün vesayetçi yapılar kırıldı, herkes gözünü halka çevirdi. Bu, son derece önemlidir çünkü siyaset, toplumsal meseleleri halletmek için vardır ve halktan başka herhangi bir iktidar odağını siyaset görmeye başlarsa, toplumsal problemleri çözmeye yeteneğini kaybeder. O bakımdan da demokrasi ve özgürlükler son derece önemlidir.

27 Mayıs darbecilerinin 16-17 Eylül gecesi astığı insanlar... Millet iradesini temsil edenler, onlar, astıklarını düşündüler ama bu millet, onları kendi iradesinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika veriyorum efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - ...bu millet, o zamandan beri, o insanları, kendi iradesinin bir bayrak gibi göndere çekildiği ve sürekli bu ülkenin semalarındaki rüzgârla dalgalanan iradesi ve hatırası olarak gördüler.

Sayın Başkanım, öte yandan, bugün, Necip Fazıl Kısakürek'in ölüm yıl dönümü. “Otuz üç yıl saatim işlemiş, ben durmuşum/Gökyüzünden habersiz uçurtma uçurtmuşum.” diyen şairin ölümünün üzerinden otuz üç yıl geçti. Allah mekânını cennet kılsın. Şairler, bütün şairler bir milletin ortak duygularını temsil ederler. Necip Fazıl da bunu çok başarıyla yapan bir şairdi. Mekânı cennet olsun. Şiirleri, siyasal sınırları, ülke sınırlarını aşarak, insanların kalbî duyarlılıklarını ifade etmeye devam ediyor.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Oktay Bey.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bir konuyu arz etmek istiyorum. 2 Haziran 2016 tarihinde...

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

5.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, 2 Haziran 2016'da Alman Parlamentosunda Ermeni soykırım iddialarıyla ilgili bir oylama yapılacağına ve Parlamentonun devreye girerek bu konuda siyasi partilerin mümkünse ortak bir deklarasyonunu ve iradesini Alman Parlamentosuna iletmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, daha önce size özel olarak ifade etmişim ama 2 Haziran 2016'da, Alman Parlamentosunda, Ermeni soykırım iddialarını benimsemeye yönelik bir kararın alınacağına ilişkin önerenin oylanacağı hususu vardır. Bu bakımdan, Parlamentomuzun devreye girerek, bu konuda siyasi partilerin mümkünse ortak bir deklarasyonunu ve iradesini Alman Parlamentosuna iletme suretiyle bu iradenin oraya gönderilmesi hususunu gerek zatalinize gerek de diğer siyasi partilerin yöneticilerinin bilgilerine arz etmek istiyorum. Bu, önemli bir konudur. Bu konunun Türkiye-Almanya arasındaki dostluk ilişkilerini de zedeleyeceği dikkate alınarak önceden bir tavır oluşturulması hususunu arz ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Beyan ettiğiniz gibi, siz ifade etmişiniz, Dışişleri Bakanlığımız ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonumuz gereken çalışmaları yaptıklarını ilettiler. Gayret devam ediyor, çalışma devam ediyor. Bir yanlışığa inşallah meydan verilmeyecektir.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Türkiye'de son yıllarda artan iç göçlerin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/211)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye'de son yıllarda refah düzeyinin düşüklüğü ve adaletsiz gelir dağılımı nedeniyle artan iç göçlerin nedenlerinin, bunun önüne geçilmesi amacıyla alınması gereken önlemlerin araştırılması için Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ile 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırma komisyonu kurulmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz. 21/12/2015

- 1) Ahmet Kenan Tanrıkulu (İzmir)
- 2) Oktay Vural (İzmir)
- 3) Zihni Açıba (Sakarya)
- 4) Mustafa Mit (Ankara)
- 5) Arzu Erdem (İstanbul)
- 6) Deniz Depboylu (Aydın)
- 7) Ahmet Selim Yurdakul (Antalya)

8) Kamil Aydın	(Erzurum)
9) Atila Kaya	(İstanbul)
10) Ümit Özdağ	(Gaziantep)
11) Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	(Hatay)
12) Kadir Koçdemir	(Bursa)
13) İsmail Faruk Aksu	(İstanbul)
14) Baki Şimşek	(Mersin)
15) Saffet Sancaklı	(Kocaeli)
16) Ruhi Ersoy	(Osmaniye)
17) İsmail Ok	(Balıkesir)
18) Seyfettin Yılmaz	(Adana)
19) Erhan Usta	(Samsun)
20) İzzet Ulvi Yönter	(İstanbul)
21) Emin Haluk Ayhan	(Denizli)

Gerekçe:

Emeğin ülke içi hareketiyle sektör değişimi olarak da tanımlanabilen iç göçler önceleri çoğunlukla şehir kırsalından il merkezlerine doğru gerçekleşirken, daha sonra büyük şehirlerle ve yakın çevredeki gelişmiş illere doğru kentten kente yaygınlaşmıştır. Cumhuriyetimizin kuruluş yıllarında toplam nüfusun dörtte 3'ü köylerde yaşıyorken günümüzde bu oran tersine dönmüş durumdadır.

Ülkemiz genelinde gerçekleştirilen anketlere bakıldığında işsizlik, ekonomi, gelir dağılımı adaletsizliği, eğitim ve terör gibi sorunlar vatandaşımızın günlük yaşamını olumsuz etkilemekte ve milletimiz devleti yönetenlerden sorunlara çözüm beklemektedir.

Türkiye yüz ölçümünün yüzde 36'sını kaplayan 28 milyon hektarlık tarım arazisinin hâlen uygun nitelikte kullanılması sağlanamamıştır. 8,5 milyon hektarlık ekonomik sulanabilme imkânına sahip tarım arazilerinin 4 milyon hektarlık kısmının sulanabiliyor olması, çoğunlukla kuru tarım yapılması, arazilerin hâlâ nadasa bırakılması, modern yöntemlerde bilgi eksikliği, tarım iş gücünün sürekli azalması vb. nedenler sonucunda tarımın gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payı 1927'de yüzde 43 iken günümüzde yüzde 8'lere gerilemiştir. Göçlerle terk edilen kırsal alanlarda ziraatçılık ve hayvancılık azalırken, doğu bölgelerimizde kalan kırsal kesimde göçlerin yanı sıra, terör nedeniyle de tarım ve hayvancılık gerilemektedir.

İç göçlerin olumsuz etkilerinden kurtulmak için öncelikle göçlerin engellenmesi gerekmektedir. Göçleri önlemek için vatandaşların refah düzeylerinin yükseltilmesi adına imkânlar geliştirilmeli (örneğin; ekim şartıyla arazi tahsisi, vergi muafiyeti vb.), bölgesel ihtiyaçlar, avantajlar belirlenerek ve Türkiye'nin ihtiyacı olan yatırım alanları tespit edilerek yeni istihdam alanları açılmalı, bunun için devlet kamu kuruluşları ve belediye iş birlikleriyle yatırımcılar teşvik edilmelidir.

İç göçlerin sebeplerinin araştırılması, göçlerin önlenmesi için gerekli, hayata geçirilecek gelişmiş teşviklerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İktüzüğü'nün 104 ile 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırma komisyonu kurulmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz.

2.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, beyin göçünün nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/212)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizin gelişmesinin önündeki önemli engellerden biri olan beyin göçünü önlemek amacıyla alınması gereken önlemlerin araştırılması için Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ile 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması komisyonu kurulmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz. 21/12/2015

- 1) Ahmet Kenan Tanrıkulu (İzmir)
- 2) Oktay Vural (İzmir)
- 3) Zihni Açıba (Sakarya)
- 4) Mustafa Mit (Ankara)
- 5) Arzu Erdem (İstanbul)
- 6) Deniz Depboylu (Aydın)
- 7) Ahmet Selim Yurdakul (Antalya)
- 8) Kamil Aydın (Erzurum)
- 9) Atila Kaya (İstanbul)
- 10) Ümit Özdağ (Gaziantep)
- 11) Mehmet Necmettin Ahrazoğlu (Hatay)
- 12) Kadir Koçdemir (Bursa)
- 13) İsmail Faruk Aksu (İstanbul)
- 14) Baki Şimşek (Mersin)
- 15) Saffet Sancaklı (Kocaeli)
- 16) Ruhi Ersoy (Osmaniye)
- 17) İsmail Ok (Balıkesir)
- 18) Seyfettin Yılmaz (Adana)
- 19) Erhan Usta (Samsun)
- 20) İzzet Ulvi Yönter (İstanbul)
- 21) Emin Haluk Ayhan (Denizli)

Gerekçe:

Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki ucuz eğitim imkânları çerçevesinde iyi yetiştirilmiş kalifiye iş gücünün gelişmiş ülkelere göç etmesi olarak tanımlayabileceğimiz beyin göçü ülkemizde son yıllarda giderek artmaktadır. Beyin göçüyle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kalkınma yavaşlarken, iyi yetiştirilmiş nitelikli beyinlere daha iyi ekonomik ve sosyal imkânlar sunan gelişmiş ülkeler daha hızlı kalkınmaktadır.

Türkiye, beyin göçüyle iyi eğitim görmüş nitelikli 100 kişiden 59'unu kaybetmektedir. Dünya Bankası verilerine göre, yurt dışında eğitim gören Türk gençlerinin yurt içinde eğitim görenlere oranı yüzde 3,2 civarındadır. OECD'nin bu konuda Kasım 2015'te yayımlanan Türkiye'de emek göçüne dair

raporuna göre, 2011 sonu itibarıyla OECD ülkelerine göç etmiş ve çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı sayısı 1 milyon 281 bin kişidir. 2001 yılı rakamlarıyla karşılaştırıldığında artış oranı yüzde 25,2 seviyesindedir. OECD ülkelerine göç eden yüksek eğitimli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının sayısı 2001 yılında 99.500 civarındayken 2011 sonunda yüzde 83 artışla 182 bin kişiye ulaşmıştır.

Yurt dışında eğitim imkânı edinen Türk öğrenciler lisans, lisansüstü veya doktora eğitimlerinden sonra çoğunlukla yurda dönmemektedir. Türkiye'nin iyi yetişmiş nitelikli beyinlerden beyin göçü nedeniyle eğitim, bilim, teknoloji ve sanayide yeterince yararlanamaması büyük kayıptır. Gelişmiş ülkelerin sundukları iş ve fırsat imkânları karşısında gelişmekte olan ülkelerin beyin göçünü minimize etmek öncelikli hedefi olmalıdır. Ülkemizin gelişmesinin önündeki önemli engellerden biri olan beyin göçünü önlemek için öncelikle beyin göçüyle kaybettiklerimizin farkında olunması, önemsenmesi, sosyal ve ekonomik gelişme ile beyin göçüne neden olan itici faktörlerin çekici hâle getirilmesi gerekmektedir.

Bu bakımdan ülkemizden gerçekleşen beyin göçünün nedenlerinin araştırılması, bu göçün minimize edilmesi ve hatta tersine göçün başlatılması için alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ile 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması komisyonu kurulmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz.

3.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, dünya istatistik literatüründe yer alan çalışma standartlarına ulaşılması için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/213)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) yayınlamış olduğu istatistiklerinde AB'ye uyum çerçevesinde sürekli değişiklik yapmakta, geriye dönük açıklanan rakamlar da bu değişikliklere bağlı olarak karşılaştırma özelliğini yitirmektedir. Bu yüzden ülkemizin istatistik bakımından gerek AB'ye uyum gerekse dünya ülkeleriyle sağlıklı karşılaştırma standardına ulaşabilmesi amacıyla alınması gereken önlemlerin araştırılması için Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ile 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz. 21/12/2015

- 1) Ahmet Kenan Tanrıkulu (İzmir)
- 2) Oktay Vural (İzmir)
- 3) Zihni Açıba (Sakarya)
- 4) Ahmet Selim Yurdakul (Antalya)
- 5) Kamil Aydın (Erzurum)
- 6) Atila Kaya (İstanbul)
- 7) Ümit Özdağ (Gaziantep)
- 8) Mehmet Necmettin Ahrazoğlu (Hatay)
- 9) Kadir Koçdemir (Bursa)
- 10) İsmail Faruk Aksu (İstanbul)
- 11) Baki Şimşek (Mersin)
- 12) Saffet Sancaklı (Kocaeli)
- 13) Ruhi Ersoy (Osmaniye)
- 14) İsmail Ok (Balıkesir)

15) Seyfettin Yılmaz	(Adana)
16) İzzet Ulvî Yönter	(İstanbul)
17) Emin Haluk Ayhan	(Denizli)
18) Mustafa Kalaycı	(Konya)
19) Oktay Öztürk	(Mersin)
20) Şefkat Çetin	(Ankara)
21) Mevlüt Karakaya	(Adana)

Gerekçe:

Bir ülkenin ekonomik gidişatının yıllar itibarıyla karşılaştırmasının yapılabilmesi için sağlıklı bir istatistik veri tabanına sahip olması gerekmektedir. Diğer yandan bu istatistiki verilerin diğer ülke standartlarında olması da uluslararası alanda önemini korumaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) on iki yıllık dönemde 2002 yılından sonraki istatistiki veriler üzerinde devamlı güncelleme yapmasıyla anılır olmuştur. Millî gelirle ilgili yaptığı güncellemede kullandığı metot, sebebi bilinmeyen bir şekilde 2002 ve öncesi döneme uygulanmamıştır.

TÜİK, millî gelir güncelleme çalışması altında 576 milyar TL olan 2006 yılı millî gelirini bir gecede güncelleyip yüzde 31,6 oranında artırarak 758 milyar TL'ye çıkarmıştır.

TÜİK'in son yaptığı istihdam istatistiklerine yönelik güncelleme sonrasında ise işsizlik oranları aylık bazda eski seriye göre 1-1,2 puan düşük gözükmektedir.

Ülke istatistiklerinde sürekli güncellemeler yapılması, ekonomik ve sosyal göstergelerimiz üzerinde bilimsel çalışma yürütülmesini de zorlaştırmaktadır.

Bu yüzden dünya istatistik literatüründe yer alan çalışma standartları ve göstergelerin bir seferde ülkemiz istatistik sistemine uyarlanabilmesi ve TÜİK'in sürekli güncelleme adı altında yaptığı yöntem değişikliklerinin önüne geçebilmek ve bu alandaki sorunları tespit etmek amacıyla alınması gereken önlemlerin araştırılması için Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ile 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması komisyonu kurulması gerekmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Alınan karar gereğince, gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmına geçiyoruz.

VI.- HÜKÛMET PROGRAMI

1.- Başbakan Binali Yıldırım tarafından kurulan Bakanlar Kurulunun Programı'nın görüşülmesi

BAŞKAN - Başbakan Sayın Binali Yıldırım Bey tarafından kurulan Bakanlar Kurulu Programı üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Görüşmelerde, İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre siyasi parti gruplarına, Hükûmete ve şahısları adına 2 üyeye söz verilecektir.

Genel Kurulun 24 Mayıs 2016 tarihli 92'nci Birleşiminde alınan karar gereğince, Hükûmet ve siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmalarda süre kırk dakikadır, bu süre, 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir, kişisel konuşmalarda ise süre onar dakikadır.

Program üzerinde söz alan sayın üyelerin adlarını sırasıyla okuyorum: Gruplar adına kırkar dakika; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına birinci konuşmacı Sayın Erkan Akçay, Manisa Milletvekili; MHP Grubu adına ikinci konuşmacı Sayın Erhan Usta, Samsun Milletvekili; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Bülent Tezcan, Aydın Milletvekili; AK PARTİ Grubu adına birinci konuşmacı Sayın Naci Bostancı, Amasya Milletvekili; Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Sayın Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili; şahsı adına Sayın Mehmet Parsak, Afyonkarahisar Milletvekili ve Sayın Mehmet Bekaroğlu, İstanbul Milletvekili; Hükümet adına Sayın Numan Kurtulmuş Başbakan Yardımcısı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, HDP Grubu adına konuşmacıları okumadınız.

BAŞKAN – Doğru, İdris Bey, kusura bakmayın, bir eklenti yapılmış, sıra değişmiş.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Herhâlde gözden çıkardınız, buradayız, bir yere gitmiyoruz!

BAŞKAN – Hayır, hayır, buradaki yazıda bir hata var. Sizi ilzam etmiyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına birinci konuşmacı Sayın Meral Danış Beştaş, Adana Milletvekili, ikinci konuşmacı Sayın Ahmet Yıldırım, Muş Milletvekili.

Şimdi, ilk sözü Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Erkan Akçay Bey'e veriyorum.

Buyurun Beyefendi. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 65'inci Hükümet Programı üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken, önce, vatanımızı bizlere emanet eden atalarımızı, ülkemizin bütünlüğü, milletimizin birliği için canlarını feda eden bütün şehitlerimizi, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve silah arkadaşlarını, partimizin kurucusu Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'i rahmet ve şükranla anıyorum.

Bugün 65'inci Hükümetin programını görüşüyoruz. Bu Hükümet programı nasıl olmuş? Eskiden televizyonlarda bir gazoz reklamı vardı, "İmaj hiçbir şeydir, susuzluk her şey." diyordu, Hükümet programı sanki bir gazoz reklamı gibi olmuş; bu Hükümet programı bir taraftan imaj cilalamaya çalışırken diğer yandan çelişkilerle, birbirini tekdiz eden ifadelerle dolu. Eski zamanlarda Elealı Zenon diye bir filozof vardı, bu filozof da aynı konuşması içerisinde birbirini tekdiz eden çelişkili sözleri söylemesiyle meşhurdu. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı ve bu Hükümet programı da sanki Elealı Zenon'un günümüzdeki torunları gibi konuşuyor, bir taraftan tek adam yönetimine evrilecek başkanlığı savunurken diğer yandan hukuk devleti, yargı bağımsızlığı, kuvvetler ayrılığında bahsederek çelişkiye düşüyor, komik oluyor. Bu Hükümetin programı Davutoğlu Hükümetinin programının kes, kopyala, yapıştır hâlidir; her iki programdaki ifadelerin yüzde 90'ı kelimesi kelimesine aynıdır, o derece ki Davutoğlu Hükümetinin programında yer alıp gerçekleştirilen vaatler dahi bu programda yer alıyor. Örneğin, Davutoğlu Hükümetinin programında yer alan -sayfasını söylemiyorum, AKP'liler arayıp bulsun, biraz derslerine çalışsınlar- "Yeni iş kuran gençlerimize üç yıl boyunca gelir vergisi muafiyeti sağlayacağız." vaadi, 65'inci Hükümet Programı'nda da tekrar yer alıyor. Oysa bunun kanunu çıktı, ilgili gelir vergisi genel tebliği dahi yayınlandı, Hükümete "günaydın" diyoruz.

Bir diğer örnek, Davutoğlu'nun Hükümet programında aynen şu ifade var: "İlk kez iş bulan her gencimizin maaşının bir yıl boyunca devlet tarafından karşılanmasını sağlayacağız." diyor. Yeni Hükümet programında da aynı ifadeler "kes, kopyala, yapıştır." yer alıyor. Sizin hiçbir şeyden haberiniz yok, tekrar "günaydın."

Sayın Davutoğlu 8 Nisan 2016'da, bu reform tanıtım programında hangi taahhütlerini gerçekleştirdiklerini açıklamıştı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde biz de muhalefet olarak bu düzenlemelere destek vermiştik, gerekli katkıyı da sağlamıştık. Herhâlde diyorum, siz Davutoğlu'na darbe planlarken bu işleri takip edemediniz.

Yine, Davutoğlu'nun 64'üncü Hükûmet Programı'nda "Gençlerimize ücretsiz İnternet erişim imkânı getireceğiz." deniyordu. Aynı ifade yeni Hükûmetin programında da tekrarlanıyor. Sayın Davutoğlu 8 Nisanda da bunu gerçekleştirdiklerini açıkladı ve bu Meclisten çıktı, yine "günaydın."

Davutoğlu Hükûmetinin programında yer alan şeffaflık bölümü tamamen çıkarılmış. Burada, 65'inci Hükûmette şeffaflığın "ş"si bile yer almıyor, yani fiilî durumun resmileştirilmesi galiba böyle bir şey. Zaten şeffaflıktan, denetimden, sorumluluktan uzak bir zihniyetiniz var; Hükûmetin şeffaflığı programdan çıkarmasını, şeffaf olmadıklarının ve olmayacaklarının bir göstergesi olarak değerlendiriyorum. Davutoğlu'nun programında sadece iki kelime "yolsuzluk" ibaresi geçiyordu, 65'inci Program'da o da yok. Herhâlde diyorum, bu programda yolsuzlukla mücadele eden hiçbir kelime olmadığına göre bu yolsuzluk işleri ABD Başsavcısı Bhrra'ya havale edildi.

Değerli milletvekilleri, son yirmi bir ayda 3 hükûmet gördük. Hükûmetlerin ortalama ömrü yedi ay, altı ay. Yüzde 49,5 oyla 317 milletvekili kazanarak iktidar olan Başbakan Davutoğlu'nun Hükûmetinin ömrü altı ay. Tek parti iktidarının istikrar sağlayacağını, uyum olacağını iddia edenlerin bu tablo karşısında ne diyeceklerini merak ediyoruz.

Davutoğlu'nun Başbakanlığı ve Genel Başkanlığı bırakma gerekçesi olarak söyledikleri tam bir darbe itirafıdır. Ne oldu? Kim, hangi hakla, hangi yetkiyle Hükûmetinizi bozdu? Türkiye Büyük Millet Meclisi saray bahçesi midir, saltanat kayığı mıdır? Hükûmet Divan-ı Hümayun mudur? "İstikrar" diyerek ülkemizi getirdiğiniz nokta krizdir, kaostur. Milletimiz sandıkta tecelli eden iradesinin nasıl yok edildiğini endişeyle izlemektedir. AKP döneminde artan terör saldırıları, her gün ciğerimizi yakan şehit haberleri, daha çok dış politika sorunu, daha fazla mülteci, daha fazla zam, daha fazla yüksek enflasyon, daha çok hukuk ihlali, daha diktacı ve şahsi bir yönetim, daha çok kaostan başka ne oldu? Ekonomideki pembe tablolar, vadedilen refah ekonomisi nerededir? Vatandaşın sosyoekonomik durumu nedir, ekmeği daha ucuza mı alıyor? Benzin, elektrik, doğal gaz, meyve, sebze, vergiler, trafik sigortası ucuzladı mı? Turizm gelirleri zirve mi yaptı? Esnaf ihya mı oldu? Çiftçi para kazanmaya mı başladı? İhracatımız yeni rekorlar mı kırıyor?

Değerli milletvekilleri, bu Hükûmetin programını analiz etmek için öncelikle bu Hükûmetin kuruluş sürecine bakmalıyız. 62, 63 ve 64'üncü Hükûmetlerin Başbakanı Davutoğlu gerek partisinin başına gerekse de Başbakanlığa atamayla gelmiş, toplam yirmi ay Başbakanlık yapmıştı. Atamayla gelen Başbakan henüz açıklanmayan nedenlerle, kendi isteği ve iradesi dışında, kendi deyimiyle "zaruretten" görevden azledilmiştir. Yaşananlar tam bir Hükûmet darbesidir. Millet iradesini alarak Başbakan olmuş bir parti Genel Başkanı, yetkisiz ve sorumsuz bir Cumhurbaşkanının kanunsuz ve hukuksuz emriyle alaşağı edilmiştir. Her fırsatta "millî irade" diyenler, "Beni millî irade seçti." diyenler bugün millî iradeyi hiçe saymaktadır. Sonuçta, atamayla gelen Başbakan darbeye gitmiştir. Bugün millet iradesi Beştepe'nin iradesi altında ezilmektedir. Sarayda "konseyler" adı altında paralel hükûmetler oluşturulmuştur. "Vesayetle mücadele" söylemi sadece safsatadan ibarettir. Bugün Anayasa çiğnenerek, hukuk yerle bir edilerek oluşturulan Hükûmetin meşruiyeti tartışmalıdır ve yoktur.

Bakın, size AKP içinden yakında bir uyarı geldi. Bir eski genel başkan yardımcınız ne dedi? "Gittikçe siyasetin, siyasetçinin profili düşüyor." Şahsi yeteneklerin yerini bütün yeteneklerden vazgeçmek aldı.

Bugün Türkiye sanal sorunlara sanal çareler üretildiğine şahit olmaktadır. AKP önce sorun çıkarıyor ve bu sorunu derinleştiriyor, sonra da bu sorunun çözümü için darbe yapmak pahasına toplumsal bir talep yaratmanın yollarını arıyor, sonra da çözecekmiş umuduyla sorun daha da derinleştiriliyor. Sunulacak sanal çözümün de çare olmadığı görülünce suç yine muhaliflere, paralel yapılara yüklenecek.

Sorun nedir, ona bir bakalım. Meseleniz üzüm yemek değil, bağcıyı dövmek. “Başkanlık” adı altında sunduğunuz hayali önerilerde esas amacınız şahsi ve keyfi bir yönetime anayasal bir kılıf bulmaktır. Türkiye, kurum ve kurallarıyla yönetilmiyor; Türkiye, şahsi ve keyfi bir yönetim altındadır. Ülkemiz bir devlet ve yönetim krizi içindedir. AKP iktidarının Hükümet etme ve devlet yönetme bilinci yoktur; Anayasa, kanun, hukuk hiçe sayılmaktadır. İktidar sahipleri merdiven altı siyaset yapmaktadır. Yönetemeyenler kabahati kendinde arayacaklarına, suçu sisteme ve Anayasa’ya yükleyerek sorumluluktan kaçmaya çalışıyorlar. Anayasa’yı veya sistemi günah keçisi ilan etmek, kanun ve kuralları yok saymak gayrimeşruluğun önünü açmaktır. “Devlet benim, kanun benim, tek güç benim.” demek anarşik ve kaotik bir zihniyettir. Bakın, AKP içinden yine bir söz geldi: “Gücün tek elde toplanması her şeyin çözümü olsaydı bugün Suriye’de, Irak’ta, Libya’da olanların hiçbiri yaşanmazdı.”

Değerli milletvekilleri, AKP hükümetleri on dört yıl boyunca hiçbir zaman tek başına bir iktidar olmadı. Bugüne kadar cemaatler, tarikatlar, çıkar grupları, paralel yapılar koalisyonu ve ittifakı olarak iktidarını kullandı. Milletlin verdiği yetki kötüye kullanıldı, millî iradeye ihanet edildi. “Cumhurbaşkanlığı seçiminde Cumhurbaşkanı Başbakanla aynı partiden ve aynı kaynaktan olsun.” dediniz, seçildiniz. Sonra yirmi bir ay geçti, bir türlü uyumu sağlayamadınız. Yasama bizden, yargı bizden, yürütme bizden; oğlan bizim, kız bizim ama hâlâ “Uyum, uyum, uyum.” deyip duruyorsunuz. Siz, şimdi de “Uyum için başkanlık isteriz, olmazsa bari partili Cumhurbaşkanlığı olsun.” diyorsunuz. Vallahi sizde bir uyum sorunu var arkadaşlar; sorun sizde, sorun sizden kaynaklanıyor, mizacınız uyumsuz. Millet ne yapsın, biz ne yapalım! Tavsiyemiz: Siz aranızda kişisel uyum aramayı bırakın da en iyisi Anayasa’ya, hukuka, kurallara uyun. Bakın, o zaman aranızda uyum da olur, istikrar da olur.

Yeni Başbakan da vesayet ilişkisini gizlemek için “Uyum içerisinde çalışacağız.” diyor. Elbette güzel, uyum içinde olunuz ancak açıklığa kavuşturulması gerekenler şunlardır: Uyum içinde çalışmak, herkesin kendi görev, yetki ve sorumlulukları içinde çalışmasıyla olur. Aile şirketi yönetmiyorsunuz, devlet yönetiyorsunuz beyler; şirket bile hukuk kurallarıyla, sorumlulukla yönetilir, “Safmısz”, “Kandırılmışız.” deme hakkınız yoktur. Devlet ve ülke hukukla, kurumlarla, kurallarla, görev ve yetkiyle, sorumlulukla yönetilir. Devleti şahsi ihtiraslarınıza alet edemezsiniz. Bir sistemde esas olan uyumluluk değildir, demokrasilerde uyumluluk filan aranmaz; demokrasilerde uyumluluk aranmaz, diktatörlüklerde uyumluluk aranır. Türkiye Cumhuriyeti demokratik bir ülkeyse kamu yönetiminin her kademesindeki görevlileri ne yapacağız? Yani, muhtarından valisine, kaymakamından belediye başkanına kadar herkesin Erdoğan’la uyumlu olmasını mı arayacağız? On dört yıldır yaşadığımız bin kışa, size bir hisse vermemiş, hatalarınızın etrafında dönüp duruyorsunuz. Ülkemiz yangın yerine dönmüş, bazıları makam, mevki, yetki peşinde ama sorumluluğu yine paylaşan yok. Oysa siz mahalle yanarken saç taramakla meşgulsünüz. Öncelikle sistemi adam gibi maharetle işletip, başta terörle mücadele olmak üzere Türkiye’nin sorunlarına çözüm getirmeniz gerekiyor, millet sizden bunu bekliyor.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de bütün sorunlar sisteme, rejime yüklenmekte ve adına da çift başlılık sorunu denilmektedir. Sorun, kişilerin yanlış yönetiminden kaynaklanıyor, bunu iyi bilmeniz lazım ey iktidar! Devlet demek hukuk demektir, hukuktan yoksun bir idare ancak çeteleşmeye doğru gider.

Bu nedenledir ki AKP'nin isteği toplumsal uzlaşıyla yeni bir anayasa değildir; onların istediği, özü itibarıyla, şahsi ve keyfi yönetimi tesis edecek iki maddelik bir metindir:

“Madde 1- Erdoğan her zaman haklıdır.

Madde 2- Erdoğan'ın haksız olduğu durumlarda 1'inci madde geçerlidir.”

Bir düşünür şöyle diyor: “Bir insanın istediğini yapmasına engel olacak bir derdi varsa, hatta karnı bile ağrıyorsa bunun için dünyaya yeni bir nizam verilmesi gerektiğine inanır.” İşte, başkanlık takıntınızın altında yer alan zihniyet budur. Partili cumhurbaşkanı da olsanız, yönetim tarzınız sorun üretmeye yönelikse sorunlar daha farklı şekilde tekrar çıkmaya başlayacaktır. Sayın Cumhurbaşkanı veya bazı iktidar sözcüleri “Fiilî durum var, ben Anayasa'ya uymam, sisteme uymam, sistem bana uysun, Anayasa bana uysun.” diyor. Hangi sistemi getirirseniz getirin Cumhurbaşkanı o gelen yapıyla mutlaka kavgalı olacaktır. AKP yöneticileri, artık kuvvetler ayrılığının önemini ve hukukun önemini idrak etmeliler ve bunu kabul etmeliler.

Anayasalar, milleti birleştiren ve bütünleştiren belgelerdir. Ülke topraklarını kalabalıkların bulunduğu sıradan bir coğrafyaya dönüştürecek, bu coğrafyayı parçalayacak birer metin olarak anayasa düzenlenemez. Anadolu'yu bir halklar topluluğu hâline getirecek her türlü düzenlemeyle mücadele edeceğiz. Peşinde olduğunuz başkanlık hayallerinin neticesi parçalanmaya ve bölünmeye gidebilecektir.

30 Aralık 2015 tarihinde bir AKP sözcüsü şu ifadeyi kullanmıştı: “Yeni anayasa, Türkiye'nin kimlik belgesidir.” Bu noktada Hükümet programından bazı alıntılar yapmak istiyorum. Şu ifade var: “Düşünce, inanç, ifade ve girişim özgürlüğünü sınırlayan yegâne unsur, eşit haklara sahip diğer vatandaşların özgürlük alanlarıdır.” Bu “diğer” kelimesi ne oluyor, ne anlama geliyor? Diğer kim? Diğer ne demek? Diğer vatandaşlar hangi vatandaşlar? Bu kadar özensiz bir ifade olabilir mi?

Bir başka ifade: “Tüm vatandaşlarımızı çoğulcu bir yaklaşımla kucaklıyoruz.” Yine 36'cısınız. O zaman nasıl “Tek millet olacağız.” diyorsunuz?

Bir başka ifade: “Toplumsal farklılıkların siyasil temsilinin sağlandığı bir sistem öngörülmektedir.” diyor. Bu farklılıklarla neyi kastediyorsunuz? Bu temsili nasıl sağlayacaksınız? Dilinizin altındaki bakla nedir?

Bu zihniyetin Anayasa çalışmalarından ne beklediği açıktır. Yeni anayasayla devletin ve milletin yeniden tanımlanması amaçlanıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk milletinin kimliğinin kanla, canla, Kurtuluş Savaşı'yla ve aziz şehitlerimizle çizildiğini bilmeyecek kadar cahil olduğunuzu düşünmek istemiyoruz. Türkiye'nin bir kimliği vardır, bu kimlik Türk milletidir. Türkiye Cumhuriyeti'nin mevcut sınırları bellidir, adı Türkiye'dir. Devletimizin adı Türkiye Cumhuriyeti'dir, vatanımız Türkiye'dir, bayrağımız Türk Bayrağı'dır. Türkiye Cumhuriyeti millî ve üniter bir devlettir, bölünemez, özerk bölgelere ayrılamaz. Beyhude gayretler büyük Türk milleti ve Milliyetçi Hareket Partisi var olduğu sürece, müddetçe asla hayat bulamayacak ve gerçekleştiremeyecektir.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz terör örgütlerinin cirit attığı bir ülke hâline gelmiştir. 20 Temmuz 2015'ten beri 496 şehidimiz, 2.595 vatandaşımız yaralanmıştır. Bugün yaşadığımız sürecin çözüm süreciyle ilişkisini bilmeyen yoktur. 1 Kasım seçimlerine giderken AKP'nin seçim beyannamesinde “Çözüm sürecini kararlılıkla sürdüreceğiz.” ibaresi, tarihî bir vesika olarak yerinde durmaktadır. Peki, hiç kendinize sordunuz mu, “çözüm süreci” diyerek teröristlere göz yummasaydınız neler olmayacaktı? PKK şehirlere bombalar, patlayıcılar, silahlar yığamayacak, tüneller açamayacak, barikatlar kuramayacaktı. PKK şehirlere teröristleri yığamayacaktı. PKK'nın bölücü talepleri ve söylemleri siyasi alana taşınamayacaktı. Teröristler yol kesip haraç toplayamayacak, mahkemeler kurulamayacaktı.

Değerli milletvekilleri, süremiz tamamlanıyor. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, 65'inci Hükümet Programı'na "ret" oyu vereceğiz çünkü bu programda vatandaşlarımızın sorunlarına çözüm yok, ekonomide yapısal sorunlara çözüm yok, kapsamlı ve kararlı bir şekilde devlet politikası hâline gelmiş bir terörle mücadele yok, devletin bekası, milletin birliği yok; var olan, şahsi ve keyfî bir yönetimdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika uzatıyorum.

Buyurun efendim.

ERKANAKÇAY (Devamla) – Bu programda var olan, şahsi ve keyfî yönetimi tesis etme gayretidir.

Sözlerime son verirken yurdumuzun her köşesinde Türk milletinin varlığını, birliğini, maddî ve manevî değerlerini korumak için canla başla çalışan güvenlik kuvvetlerimize başarılar diliyorum. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza şifalar diliyorum; yakınlarına Allah'tan sabır ve metanet niyaz ediyorum. Kutsal mesaisinin başında ülkemize hizmet edenlere kedsiz muzafferiyet diliyor, hepsini Allah'a emanet ediyorum.

Muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erkan Akçay Bey.

Söz sırası...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, vallahi, AKP Grubunun bile kendi Hükümetinin programı, görüşmeleriyle hiç ilgisi yok.

BAŞKAN – Anlayamadım efendim...

OKTAY VURAL (İzmir) - AKP Grubunun ilgisi yok diyorum Hükümet programıyla ilgili, pek fazla ilgisi yok. Bunu ifade etmek istedim efendim. Yani, AKP Grubu maalesef Hükümete ve programa çok lakayt.

BAŞKAN – Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta'ya aittir.

Buyurun Beyefendi. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz Türk milleti; 65'inci Hükümet Programı'nı değerlendirmek üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, Hükümet programına en temel olarak eleştirim, bu Hükümet programının bir hedefi yok, hiçbir iddiası yok, bir özgünlüğü de yok. Bu Hükümet programının hiçbir şekilde toplumda bir heyecan yaratması mümkün değil, zaten bunu Genel Kuruldan görüyoruz. Şurada saksak 316 Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilinden herhâlde 10, 15'i yok. Yani, bir heyecan yok çünkü ortada zaten bir Hükümet yok, Hükümetin de bir önemi yok. Bunu zaten en net şekilde, Sayın Davutoğlu gönderilirken Türkiye maalesef gördü.

Şimdi, böyle bir ortamda tabii ki Hükümet programını konuşmak durumundayız. Ben yine, teknik açıdan Hükümet programını değerlendirmeye çalışacağım ama bu heyecansızlık doğru bir şey değil. Ben bürokrat olarak da... 1989 yılından beri bu Meclise değişik şekillerde hep geldik, şu taraflarda, komisyon sıralarında oturduk; inanın, itimat edin, böyle bir Hükümet programının görüşmesini ilk kez yaşıyoruz. Bu, Türkiye siyaseti açısından, Türkiye demokrasisi açısından ve Türkiye'nin kaderi açısından son derece kötü bir durum. Bunu tespit etmemiz gerekiyor.

Şimdi, Sayın Başbakan kendi misyonunu -yani, Hükümet programında bir şey bulamıyoruz da ama- biraz şöyle belirlemiş durumda, şöyle anlaşılıyor: İşte, 330'u bulup Türkiye'yi referanduma götürmek, başkanlık sistemini getirmeye çalışmak. Kendisine böyle bir misyon koymuş çünkü eğer başka bir vizyonu olmuş olsaydı bu Hükümet programının bir hedefi olurdu. Hiçbir rakamsal hedefi olmayan bir Hükümet programı olabilir mi? Bir tane rakamsal hedef yok. Şimdi, birazdan detaylarına gireceğiz. Eskiden "2023" denilirdi hiç olmazsa, tutacak tutmayacak, doğru yanlış ama hiç olmazsa topluma bir perspektif verilir, bir vizyon verilir, bir hedef konulurdu. Şimdi onların hepsinden vazgeçilmiş durumda; tek bir tane kendisine bir misyon çizmiş, ülkeye, bir şekilde başkanlık sistemini getirmeye yönelik bir yasal altyapıyı hazırlamak şeklinde.

Bu sunulurken de maalesef bu toplum kandırılıyor arkadaşlar. Türkiye'de başkanlık sistemi geldiği zaman toplumun bütün meseleleri çözülecekmiş gibi bir şey takdim ediliyor. Yani, "Biz ekonomik kalkınmamızı tamamlayacağız, ekonomik sorunlarımız hallolacak, terör sorunu hallolacak, dış politikada başı dik bir ekonomi hâline geleceğiz." şeklinde birtakım, maalesef gerçek dışı beyanlarla bu toplum kandırılmaya çalışılıyor. Ne deniliyor mesela? Deniliyor ki: "Efendim, Türkiye gelişecek başkanlık sistemi gelirse." E, bir bakalım, başkanlık sistemi olan ve parlamenter sistemi olan ekonomilerde nasıl bir durum var gelişmişlik açısından, bir bakalım. Şimdi Türkiye'de kişi başı geliri... Bu konuştuğum rakamlar Uluslararası Para Fonunun, IMF'nin rakamlarıdır arkadaşlar, herkes bunu İnternet'ten bulabilir. Kişi başı geliri 25 bin doların üzerinde olan 26 tane ülke var. Bu 26 ülkeden 21 tanesi bizdeki gibi parlamenter sistemle yönetiliyor, 2 tanesi krallıkla yönetiliyor, 1 tanesi yarı başkanlıkla, sadece 2 tanesi başkanlıkla yönetiliyor. Yani dünyanın en gelişmiş 26 ekonomisinden sadece 2 tanesinde başkanlık var. Yahu, Allah'tan korkun! Başkanlık sistemi hani zengin ekonomilerde vardı? Böyle bir şey olabilir mi? Hani biz başkanlık sistemine geçerse bizim ekonomimiz de zenginleşecekti? Yani eğer bir ilişki arıyorsanız sistemle zenginlik arasında olsa olsa ters bir ilişki var. Yani başkanlık sistemi olan ekonomiler de gelişmiş ekonomiler değil, bunlar parlamenter sistemle yönetilen ekonomilerdir. Bir defa, toplumdaki bu gerçek gizleniyor. Tabii, 50-100 tane televizyon kanalıyla, binlerce akademisyenle, binlerce gazeteciyle toplumu yanıltma yönünde bir propaganda yaptığımız zaman maalesef toplum bu gerçekleri göremiyor. Dolayısıyla, bir defa, başkanlık sistemi bu toplumun hiçbir sorununu çözemez. Mesele sistem meselesi değil, mesele uygulama meselesidir. En iyi sistemi kötü uyguladığımız zaman kötü sonuç alırsınız, en kötü sistemi iyi uyguladığımız zaman iyi sonuçlar alırsınız, dünya bunun örnekleriyle doludur. Dolayısıyla, sistem tartışmasından Türkiye'yi kurtarmamız lazım eğer biz bu ülkenin iyiliğini istiyorsak.

Şimdi, diğer bir husus: 2011 yılını hatırlayalım, seçim beyannamesi hazırlandı. Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümet programında, seçim beyannamelerinde işte dört yıllık bir dönem için 2023'ü hedefleyen bir seçim beyannamesi vardı, 2023 hedeflerinden bahsediliyordu. Şimdi, ben bunları çıkarttım, 2011 seçim beyannamesinde 186 defa 2023 hedefinden bahsedilmiş, 186 defa, neredeyse beyannamenin her tarafında 2023 yazıyor. Zaman geçmiş, başarısızlıklar -2011 performansına birazdan bakacağız- işler kötü kötü gitmeye başlayınca bunların sayısı azaltılmış, azaltılmış şimdi son Hükümet programında 2023 hedeflerine ilişkin hiçbir şey yok, 2023 sadece lafız olarak 9 defa geçiyor, bunların da birazdan örneklerini vereceğim, böyle, yabancıların "soft" dediği türden meseleler. Yani işte "Gençlikte şöyle yapacağız, kültürde, sanatta böyle yapacağız, şöyle olacak, böyle olacak 2023 hedefleri doğrultusunda." filan şeklinde bir şey konuşuluyor. Bana bir tane 2023 hedefi söyleyin şu Hükümet programında yer alan? Bunlar yoktu. Ama öncekilerde öyle miydi? Bunların her birisinin sayısıyla vakit geçirmek istemiyorum. Toplamda 186 defa olmak üzere her biri detaylı, işte "2 trilyon dolar", "25 bin dolar", "500 milyar dolar" şeklindeki ifadeler defalarca yer alırken bugün bu hedefler yer almıyor. Şimdi, tabii, ben sormak istiyorum. Nasıl yer alıyor? Böyle yan cümlecik olarak, "2023 hedefleri doğrultusunda..."

Ne olduğu belli değil. Buradan bize, Adalet ve Kalkınma Partisinden arkadaşlarımız da konuşacak, Hükümet adına arkadaşlarımız da konuşacak, bunlar bize 2023 hedeflerinin ne olduğunu söylerse biz bunları öğrenmiş oluruz. Birazdan... Tabii bu hedeflerin ne olduğunu söylemek öyle kolay değil bunun ağza alınmamasının elbette bir nedeni var; yani siz 2 trilyon dolar gelir hedefi koyarken bunun 1 trilyon doları dahi bulmayacağı şu anda anlaşıldığı için bu şeyler tekrar zikredilmiyor, bunların detaylarını...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – İhracatı da söyle, ihracatı.

ERHAN USTA (Devamla) – “İhracat 500 milyar dolar.” diyorsunuz, bugün ihracatın 300 milyar doları dahi bulamayacağı anlaşıldığı için bu hedeflerden bahsedildi ama toplum uyutuluyor. Nasıl uyutuluyor? “2023 hedefleri doğrultusunda gençliği şöyle yapacağız, kültür sanatı böyle yapacağız.” türü ifadelerle. Var mı 2023? Var. Ne? Yok, ne olduğu belli değil, böyle bir 2023 var. Dolayısıyla toplumu bu anlamda da kandırmamamız lazım. Bu konuda Hükümet... Bakanlar, tabii, burada Parlamento faaliyetlerine falan da katıldıkları için bunun olmayacağını bir miktar gördüler, zikretmiyorlar fakat Sayın Cumhurbaşkanı öyle değil. Cumhurbaşkanı'nın en son 24 Nisan 2016'da Adana Tufanbeyli'de bir termik santral açılışında şöyle bir ifadesi var, diyor ki: “Efendim, Türkiye ilk 10'a doğru gidiyor, dünyada ilk 10 ekonomiyeye doğru gidiyor, bu terör o yüzden arttı.” Allah Allah! Nasıl böyle bir şey olabilir? Bakıyorsunuz, hakikaten öyle bir şey mi var? Adalet ve Kalkınma Partisi iktidar olduğunda arkadaşlar, Türkiye 17'nci büyük ekonomi, 2002 yılında; bugün, 2015 yılında Türkiye yine 17'nci büyük ekonomi. Yani ülkemiz bir basamak dahi, uluslararası ringde bir basamak dahi atlatılmamış. Hani 10 büyük ekonomiyeye gidiyoruz, nasıl gidiş bu? On dört yıldır yerinde duruyorsun, kalan birkaç yılda mı gideceğiz, nerede bu 10 ekonomi? Şimdi, bunlar Türkiye için aslında olmayacak şeyler değil de... 2023 hedeflerini hatırlayın, 2023 hedefleri ilk kez devletin politika dokümanlarına Milliyetçi Hareket Partisinin de koalisyon ortağı olduğu 2000 yılında girmiştir, 2001'den başlayan planla girmiştir. Türkiye için o zaman gayet iddialı ama ulaşılabilir hedeflerdi bunlar. Hatta az önce ifade ettim, 2011'de dahi, aslında çok iddialı olmakla birlikte, yine ülkenin iyi yönetilmesi durumunda ulaşılabilir hedeflerdi bunlar. O yüzden 186 defa “2023” denildi. Ama ondan sonra, özellikle 2008 sonrasında bu ülke o kadar kötü yönetildi ki bu hedefler ulaşılabilir olmaktan çıktı. Ben buradan iddia ediyorum, ortaya koyuyorum, yani bunların yarısını Türkiye 2023'te bulabilsin, ben herkesten özür dileyeceğim. Bunun böyle olmayacağı da ortada.

Şimdi size rakamların biraz daha detaylarını vereyim.

Uluslararası Para Fonu, teknik yeterlilik açısından herkesin saygınlıkla takip ettiği ve rakamlarına itibar ettiği bir kurumdur. Sayın Bakan, sizler de takip ediyorsunuzdur. Ekonomi bakanlarımızdan bir tanesi burada, Maliye Bakanımız burada. “Ekonomi bakanlarımızdan bir tanesi” diyorum, bu karışıklığa da tabii bir bakmamız lazım. Diğer Bakanımız yok, o daha havalı, öyle anlaşılıyor. Şimdi, IMF'nin Türkiye için 2021 yılı millî gelir büyüklüğü hedefi 985 milyar dolar arkadaşlar, 985 milyar dolar; yıl 2021, IMF, Türkiye millî geliri. Şimdi, gayet teknik olarak hesap ederek konuşuyorum, eğer bunu 2016-2021 ortalama büyümesiyle, 2023 yok ya -kendi rakamımı söyleyemeyeceğim- yani IMF'nin o trendini 2023'e uzatırsam, iki yıl daha uzatırsam 1,040 oluyor yani 1,1 trilyon dolar dahi olmuyor. Bu da işlerin bozulmaması durumunda, onu söyleyeyim. İşler bozulmazsa, Türkiye bir krize girmezse 2023'e kadar, bugünkü trendlerle, bugünkü performansla Türkiye'nin 2023 yılında ulaşacağı millî gelir büyüklüğü 1,040. 2 trilyon dolar nerede? Bu 2 trilyon dolarla milleti oyalayıp, milleti kandırıp geldiği nokta... Hiç kimseye suç bulamazsınız, on dört yıllık bir Hükümetin performansını konuşuyoruz, öyle bir yıllık, iki yıllık filan değil, hiç kimseye suç bulacak bir durumunuz yok. Dolayısıyla, gelecek rakam 1,040'tır yani 1 trilyon dolar. 2 trilyon dolar hedef, 1 trilyon dolar muhtemel gerçekleşme, o da bundan sonra bir sıkıntı çıkmazsa.

Bakın, Sayın Bakanım, biraz daha teknik, toplam faktör verimliliği meselelerine filan gireceğiz.

Türkiye'nin son beş yılda, daha doğrusu 2008-2015 büyümesi 3,2. Bundan sonra, yine IMF tahminlerini esas alırsak Türkiye'nin 3,5'un üzerinde veya 4'ün üzerinde bir büyümesi yok, bütün büyümeleri 4'ün altında maalesef. Türkiye, uzun süre bir düşük büyüme süreci içerisinde yani Türkiye'nin bunu kırmayı lazım, bunu kırarak şeyler de -birazdan detaylarını konuşacağız yine-reformlardır. Türkiye'ye reform yaptırmamız lazım. Reform yapmayan, kafayı takmış bir sistem meselesine, bir adım atacağı da yok, bir yere gideceği de yok yani sadece adı olan, kendisi olmayan bir durum var. Reform yapmadığı sürece Türkiye'nin bu sıkıntıları aşma ihtimali kesinlikle gözükmüyor.

Şimdi, gelelim kişi başı gelire. Bakın, 2023 kişi başı gelir hedefi Türkiye'nin 25 bin dolar. IMF'nin rakamlarına baktığımız zaman, IMF'nin rakamları 2021 için 11.945. Bakın, arkadaşlar, 11.945 dolar kişi başı gelir. Bunu yine o trendle, artış trendiyle getirdiğimizde 2023 için, en iyi ihtimalle, bir kriz olmazsa gelecek rakam 12.961; 13 bin. 25 bin nerede, 13 bin dolar nerede? Hâlâ böyle bir şeyi, böyle gizli saklı da olsa, böyle "2023 hedefleri" diye, böyle ürkek, çekingen de olsa bahsetmek bu milletle alay etmektir, bu milleti kandırmaktır. O yüzden, ben bugün bu sayın bakanlardan talep ediyorum, bu 2023 hedefleri nelerdir bize söylesinler. Devletin bir sürü kurumları var, bu hesapların hepsini benden çok iyi daha yapacak bürokratlar var, uzmanlar var.

Şimdi, bir şey daha söyleyeyim size -benim buradaki konuşmalarımı takip eden arkadaşlar bilecektir-ben hep şu değerlendirmeyi yaparken "2007-2008'e kadar Türkiye ekonomisi iyi gitmiştir, yüksek bir performans göstermiştir." diye hep bunu takdir ederim, bunu söylerim. Tabii, bunun temelinde önceki Hükümetten yani MHP'nin de koalisyon ortağı olduğu Hükümetten aldığı o yapısal ortam vardır. Yani, yapısal reformlar yapılmış, tertemiz bir ortam alınmıştır, küresel iklim de uygundur, güçlü de bir iktidar gelmiştir, Türkiye 2007'ye kadar bir performans göstermiştir. Nedir büyümesi? 6,9'dur. Yalnız, bakın, şunu gözden uzak tutmamak lazım: Aynı dönemde, bizimle aynı ligde olan, gelişmekte olan ülkelerin ortalama büyümesi de 7,7'dir. Yani, sadece biz büyümüş falan değiliz. Aynı dönemde, gelişmekte olan ülkeler enflasyonlarını 55'ten... Bakın, bunu hiç kimse bilmiyor, bunları hiç kimse konuşmuyor bu ülkede. Şimdi, bir sürü AKP vekili arkadaşlarımızın bir kısmına -buradakileri tenzih ediyorum- sormuş olsak "Efendim, işte dünyada şöyle, bizde böyle de, işte yüzde 100 enflasyonlardan geldi." Yani, bu 57'nci Hükümet döneminde Türkiye çok önemli işler yaptı, yüzde 100'lerden enflasyonu yüzde 27'ye, tarihinde... Enflasyon serisi 1983'ten başlıyor en son seri. Tarihindeki en düşük enflasyon Milliyetçi Hareket Partisi iktidarı döneminde olmuştur Türkiye'de. Bunları görmek lazım.

1990'lı yıllar gelişmekte olan ülkeler açısından zor yıllardı, yüzde 55 enflasyondan, gelişmekte olan ülkeler, yüzde 7 enflasyona geldi 2003-2008 döneminde. Bakın, Türkiye'nin enflasyonunu söylemiyorum, gelişmekte olan ülkelerin ortalama enflasyonu 1990'lı yıllarda 55'ti, bizde de onun bir miktar daha üzerindeydi yani onlar da 55'ten 7'ye getirdiler, biz de 65'lerden -tam rakam 67 olması lazım- biraz daha onların üzerinde bir noktaya getirdik. Yani, dolayısıyla, bütün dünyada 2003-2008'de gelişmekte olan ülkeler açısından bir olumlu performans vardı, biz de o performansı takip ettik. Neyle takip ettik? Bu Hükümetin yaptığı reformlarla değil. Ben Maliye Bakanına burada açıkça sordum, "Bana bir tane reform söyleyin." dedim. Yine burada kendisi, yine söylüyorum. Yani kamu mali yönetiminin dışında ve Sayıştay Kanunu'nun dışında -o Sayıştay Kanunu'nu da 3 defa formatlayarak geri aldık- bana bir tane, ekonomiye ilişkin -Sayın Şimşek de burada, konuşacaklardır- reform söylesinler, ekonomiye ilişkin konularda bu ülkenin önünü açacak şu işi yaptık desinler, gelsin burada tartışalım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Olur mu, Rıza'nın cari açığı kapatması reform değil mi!

ERHAN USTA (Devamla) – Maliye Bakanı bula bula en son diyor ki: "Kamu Finansmanı Kanunu'nu çıkardık." "Allah'tan kork, pes." dedim. Yani, MHP döneminde çıkan kanunu AKP döneminde çıkmış bir kanun gibi Maliye Bakanı burada bize söyledi. Yani, gelsinler söylesinler, burada tartışalım. Burası milletin Meclisi, ben burada tartışmak istiyorum. Bu meseleleri oturalım burada enine boyuna konuşalım.

Şimdi, ihracat... İhracatı konuşmaya gerek yok, Allah'tan Mustafa Elitaş Bakanımız Bakanlıktan alındı da yani daha fazla rezil olmaktan kurtuldular, tabii grup başkan vekiliyken ne yapacaktır onu bilmiyorum. Yani, 500 milyar doları hâlâ olacak bir şeymiş gibi burada bütçe görüşmelerinde bize söylemesi...

SAİT YÜCE (Isparta) – Bir bakanla nasıl konuşuyorsun, “rezil olmak” diyorsun, biraz daha nezaketle konuşsana. Devletin, Hükûmetin bakanlarına böyle konuşulmaz.

ERHAN USTA (Devamla) – Nezaket nedir biliyor musun? Nezaket, bu milletle alay edip etmemektir.

SAİT YÜCE (Isparta) – Hakaret etme Bakanlığına, hakaret etme, alay etme.

ERHAN USTA (Devamla) – Nezaket nedir biliyor musun? Nezaket, bu ülkede doğruları konuşma meselesidir. Yani siz, 300 milyar dolar...

SAİT YÜCE (Isparta) – Sen doğruları konuşmuyorsun.

ERHAN USTA (Devamla) – Burada, bakanlarınız burada, bürokratlarınız burada, çıksınlar bana desinler ki: Sizin verdiğiniz rakamlarda bir tane hata var, sizin değerlendirmelerinizde yanlış var. 500 milyar dolar ihracatın, bugün, 300 milyar doların üzerinde olacağını, 2023 için, 1 tanesi iddia etsin, rakamlarına gelelim bakalım. Ha, şimdi ben bunları niye söylüyorum? Bakalım...

SAİTYÜCE (Isparta) – Nezaketi bozmadan konuşacaksın, rakamlarla alay ederek konuşmayacaksın.

ERHAN USTA (Devamla) - Yani aynası iştiir kişinin lafa bakılmaz. Şimdi bakalım, mesela 2011’de –değil mi- bir şeyler, bir iddialar ortaya koydular, oy alarak memleketin başına hükûmet oldular. 2011 yılında seçim beyannamesinde ve Hükûmet programlarında “1,1 trilyon dolar kişi başı gelire ulaşacağız.” diye bu milletten oy aldılar geldiler, gelinen nokta 722 milyar dolar. “14 bin dolar kişi başı gelire getireceğiz bu ülkeyi.” dediler, gelinen nokta 9.260 dolar. Yine, işsizlikte “Yüzde 7,9’a işsizliği düşüreceğiz.” dediler, gelinen nokta 2015 yılında işsizlik yıllık bazda yüzde 10,3 oldu. “İhracatta -ihracat daha komik- 201,2 milyar dolar ihracat hedefledik.” dediler, bas bas bağırıldılar, her tarafta konuşular, bununla oy aldılar vatandaştan, ihracatta gelinen nokta 143,9 milyar dolar.

Şimdi, siz teknik olarak 500 milyar doları, bir defa, yaparken küçük bir akıllı sahibi insan bunu anlayabilir, 201 milyar dolar 2015, 277 milyar dolar 2018 ve 500 milyar dolar 2023’tü bu, sizin bazınız 70 milyar dolar aşağı gelmişken nasıl 2023’te 500 milyar doları tutturacaksınız? Dolayısıyla, bunun 300 milyar doların, bilemediniz 340 milyar doların –rakamına göre değişebilir- üzerinde olma ihtimali maalesef yok.

Ben bu ülkenin bir ferdiyim, ben bunların hepsinin olmasını isterim, bu hedeflerin tutmasını isterim ama maalesef bunları konuşmak durumdayız. Bunların hiçbirisi yapılacakmış gibi görünmüyor.

Şimdi, 2008’e kadar olan performans ile daha sonraki performans arasında bir ilişki kurduk. Şimdi, 2008 yılında, biliyorsunuz Türkiye –bir de şu reel rakamları ifade etmek istiyorum- 10.444 dolar kişi başı geliri yakaladı, 2008 yılında. Nedenlerinin ne olduğunu söyledik. Şimdi, 2015 yılına geldiğimizde buna 9.261 dolar diyoruz ancak dolarda da enflasyon var, reelleştirilim, hepsini 2008 kişi başı gelir, 2008 dolar fiyatlarıyla söyleyelim reel olarak. Söylediğimizde, 10.444 dolar olan 2008 kişi başı gelir büyüklüğü 2015 yılında 8.411 dolara düşmüş. IMF tahminini baz aldığımızda, onu da reele çevirdiğimizde, bakın, IMF’nin yani reel bazda 2008 fiyatlarıyla kişi başı gelir tahmini 9.664 dolardır arkadaşlar, 2008’in altında. 2008-2021, kaç yıl var? on üç yıl. Türkiye’nin kayıp on üç yılı. 2023’ü aldığımızda da 10.125 dolardır 2008 fiyatlarıyla, yine 2008’de gelinen seviyenin altındadır. 2008-2023; on beş yıl mı oluyor? Ülkenin kayıp on beş yılı. İnşallah bu memleket bir an evvel Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetlerinden kurtulur da bu trendler tersine döner, başka yapacak bir şey yok.

Şimdi, bu hedeflerin tutması için bundan sonra üst üste -hâlâ bu hedefi eğer söyleyecek olurlarsa rakamını ben de söyleyeyim, hesap etmesi kolay- yüzde 20'nin üzerinde kişi başı geliri ve yüzde 20'nin üzerinde dolar bazında bu ülkenin büyüme sağlaması lazım ancak o zaman bu hedefler tutabilir ama onun olmayacağını 2013 de dahi reel bazda 2008'in altında kaldığımızı az önce ifade ettim. Dolayısıyla, bunların hiçbir şekilde tutma imkânı yok.

Şimdi, aslında söyleyecek çok fazla şey vardı. Burada, biz madem tasarrufu az olan, yatırımları az olan bir ekonomiyiz. Dolayısıyla, bizim yapmamamız gereken şey faktör verimliliğini artırmamızdır. Faktör verimliliği dediğimiz şey, hukuk sistemimizi düzeltmemiz lazım yani mahkemelerin tarafsızlığını sağlamamız lazım, iş gücü piyasamızı düzeltmemiz lazım, iş ortamını düzeltmemiz lazım, yolsuzluklarla mücadele etmemiz lazım. Bunların hepsine baktığımızda Türkiye geriye gidiyor arkadaşlar. Yani Yolsuzluk Algı Endeksi'nde Türkiye en son kaç puanda? 13 basamak birden geriliyor. Yani şimdi tek bir örnek vereyim: Reza Zarrab'la ilgili olarak Amerikan savcısının ifadesi benim ülkem açısından son derece incitcidir, Türkiye dış politikasının da iflas ettiği bir numaralı örneğidir. Savcı ne diyor, diyor ki: "Türkiye'ye gitmesi durumunda iade edilmesi imkânsızlaşır. Davalı yüksek mevkideki Türk yetkililere rüşvet vererek..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ekliyorum Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

"...işini gördürür." diyor. Bakın, yani bu, bir defa, ülkemiz açısından son derece incitici bir şey. Benim ülkeme böyle bir şeyi bir Amerikan savcısının söyleyememesi lazım. Benim dış politikamın, bir defa, caydırıcı olması lazım. Bunu düşünse bile söyleyememesi lazım. Ama bizim açımızdan önemli olan diğer bir husus da nedir? Biz burada onun söylemesini eleştirmekle birlikte böyle bir şeyi benim ülkeme söyleyebiliyorsa bizim vah hâlimize ama bunu söylemesi için de elinde yeteri kadar delil var. Biz bu adamı içeriye aldığımızda bir hafta sonra salıverildi. Salıverilme nedeni nedir? "Konuşsam herkes yanar." dedi, hemen salıverildi. Yani bu boşuna söylenmiş bir şey değil. Dolayısıyla, hukuk sisteminin çalışmadığı bir yerde yatırımınız yok, tasarrufunuz yok, hukuk sisteminiz çalışmıyor, bu ülkeyi nasıl büyüteceksiniz.

Cevdet Bey orada, Plan ve Bütçe Komisyonunda rakamı kendisinden aldım. 2007-2014 döneminde az önce saydığım bu sisteme ilişkin hususların -yani "sistem" derken hukuk sistemi, işte mahkemeler, iş ortamının- ülke büyümesine katkısı her yıl negatif yüzde 0,6'dır. Burayı iyileştirmeden bu işin olması mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Ben her şeye rağmen Hükümet programının ülkemiz için, milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erhan Usta.

Efendim, söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubuna aittir.

Birinci konuşma Adana Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş'a aittir.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum. Evet, Hükümet programı üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Doğrusu yani şu anda bir Hükümet programı görüşmesi var mı emin değilim. Yani doğru, şekli olarak, usulen bu program üzerinde konuşuyoruz ama bizzat Hükümet programının sahibi olan, arkasında olan iktidar partisi milletvekilleri bu programın okunmasına ve görüşmelerine nedense ilgi göstermemişler. Bu da Hükümet programının görüşülmesinin, bu konuşmaların çok da bir kıymetiharbiyesinin olmadığını aslında şu anda tüm Türkiye'ye gösteriyor. Takdir edersiniz ki zaten kongrede tüm milletvekilleri bir kez daha saraya imanlarını tazelediler. Ayakta sarayın, Cumhurbaşkanının konuşmasını büyük bir hazır ol vaziyetinde izlediler, alkışlarını da yaptılar. E, görünmek istedikleri yer de orasıydı zaten. Burada dinlemişler, dinlememişler, Hükümet programında ne var hiç önemli değil. Bu da bütün Türkiye'ye bir ders olsun. Yani bu manzarayı görsünler diye bunları ifade ediyorum.

Evet, gerçekten, Hükümet programı nasıl hazırlandı, nasıl ortaya çıktı, bu yeni Hükümet nasıl kuruldu, eski Başbakan Davutoğlu nasıl alındı, bütün bunları böyle âdeta bir çizgi film modunda, hızlılığında hızlandırılmış bir şekilde yaşadık ve yani daha dün Davutoğlu Başbakanken bugün Sayın Binali Yıldırım yeni Başbakan; kendisi de yok bu arada.

Hükümet programı Hükümet kurulmadan çıktı. “Çizgi film” dememin sebebi de o. Herkes, bütün Türkiye kimin gideceğini, kimin geleceğini, kimin Başbakan olacağını, hangi bakanların değişeceğini neredeyse her şeyi günler öncesinden öğrendi ama daha komik olanı var: İktidar partisi yandaşı, saray yandaşı bir kısım medya, Türkiye’de bir de bir heyecan dalgası yaratmak için garip garip manşetler attılar: “Kongre heyecanı”, “Yeni kongre oluyor.”, “Yeni Başbakan seçiliyor.” Böyle bir heyecan falan yok arkadaşlar, kendi kendimizi aldatmayalım. Sonuçta kimin neye karar verdiğini, nasıl bu Hükümetin değiştiğini, darbenin kodlarını hepimiz gayet iyi biliyoruz. Bu nedenle, aslında bugün Hükümet programını mı konuşalım, yoksa saray politikalarını mı emin değilim ama mecburen yöntem gereği de Hükümet programının asıl arka planını değerlendirmekte fayda var. Gerçekten şu anda fiilî saray programı nedir, bunun tartışılması gerekiyor ve yürürlükte olan otoriter politikaları tartışmamız gerekiyor.

Evet, bugün, Hükümet programına girecek olursak “Çoğulcu, özgürlükçü, demokratik” diye yazanlar, Silvan sokaklarında “Türk’sen öğün, değilsen itaat et.” sloganlarını yazıyorlar. Hükümet programlarında herkesin fikirlerini özgürce ifade ettiği bir toplum vadediliyor fakat milletvekillerinin fikirlerinden dolayı, düşüncelerinden dolayı Millî Güvenlik Kurulunda bile tartışıldığı, “terörün uzantısı” diye nitelendirildiği ve aslında hiçbirimizin düşünce ve ifade özgürlüğünün olmadığı bir parlamenter faaliyet yürüttüğümüzü de söyleyebiliriz. Ve tabii ki şu anda Türkiye ifade özgürlüğünde 197 ülke arasında 157’nci sırada, özgür olmayan ülkeler arasında, bunu da belirtmekte fayda var.

Şimdi, “Yeni anayasa önceliğimiz var.” diyor yeni Hükümet programında. “Vesayete karşı yeni sistem.” diyorlar gerçekten ama bunu da vesayet altında söylüyorlar. Nasıl bir şeydir? Hani, bu, bazı meseleler kabulde çözülmez. Vesayeti sizler gönüllü kabul etmiş olabilirsiniz, hükümet edenler; Başbakan, Bakanlar Kurulu, bir parti “Biz bu vesayetle yolumuza devam edeceğiz.” diyebilirler ama bu, vesayetin antidemokratik özelliğini, hukuk dışılığını, Anayasa’ya aykırılığını göstermez. Doğru, yani ortada bir vesayet var ve bu vesayet böyle gizli saklı değil, alenen, açıkça bütün Türkiye’ye ve tüm dünyaya ilan ediliyor. Şu anda yegâne vesayet odağı saraydır ve bu vesayeti, dediğim gibi, vesayet edilenler de kabul edip övdükleri için bunu artık yine halkımızın takdirine sunuyoruz.

Gerçekten burada yeni anayasa Türkiye’deki yurttaşların, halkların ve tabii ki partimizin de öncelikleri arasındadır. Çoğulcu, eşitlikçi, kadın özgürlüğünü esas alan, bütün farklılıkları kapsayan yeni bir anayasa Türkiye’nin temel özlemidir ama şu anda yeni anayasa derken kesinlikle burada kastedilen bu söylediklerimiz değildir. Yeni anayasa derken aslında direkt şu anda saray baskısının, saray yönetiminin, başkanlık sisteminin getirilmesi ve otoriterliğin yükseltilmesidir. Bu nedenle halkın duygularıyla, özlemleriyle ve beklentileriyle âdeta alay edilmektedir.

Evvet, gerçekten barış iklimi olmadan, şu anda düşünce ve ifade özgürlüğü olmadan, basın-yayın özgürlüğü olmadan, siyasi partiler serbestçe ve özgürce siyaset yapamadan, özgürce “Yeni anayasa nasıl olmalıdır?” tartışması yapılmadan bu anayasayı tek merkezden tartışmak ve bunu yönetmek gelecek günlerinde diktatörlüğün de faşizmin de çok ciddi habercisidir.

Hak ve hürriyetler konusunda da şunu söylüyorlar, gerçekten trajikomik; AKP iktidarı döneminde devletin topluma kimlik biçme ve dikta etme hakkının ortadan kaldırıldığı belirtiliyor. Oysa, AKP iktidarı döneminde ülke içerisinde Sünni bir Türklük anlayışı, temel ideolojik ve kültürel hat olarak örülmüştür. Bu anlayış, dışarıda ise, Orta Doğu ve özellikle Suriye’deki Selefi cihadist gruplara yoğun destek verilerek aleni bir biçimde ortaya konulmuştur. “Vatandaşların hak ve özgürlüklerini güvence altına alacağız.” derken, attığımız “tweet”lerden yargılanıyoruz.

Değerli arkadaşlar, benim 6 fezlekem var, 3 tanesi attığım “tweet” ve kürsü dokunulmazlığı kapsamında. Bütün dosyalarımız bu şekilde, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında fakat bunlar savcılara fezleke konusu olabiliyor. Bizim bile buna muhatap olduğumuz bir dönemde vatandaşın hak ve özgürlüklerini tartışmak herhâlde büyük bir lüks olarak ortada duruyor.

Tabii ki burada bol bol “eşit vatandaşlık” ve “adaletin AKP eliyle kurumsallaştığı” vurgusu var Hükümet programında. Burada Alevilerin, Kürtlerin, diğer inanç gruplarının anayasal vatandaşlıktan eşit yararlanmadığı gerçeğiyle yüzde 100 bir çelişki arz etmektedir. Özellikle son dönemlerde Cumhurbaşkanının “tek devlet”, “tek bayrak”, “tek millet”, tek, tek, söylemleri, pratik yaşamda “tek mezhep” ve “tek ırk” kavramıyla aslında özdeşleşmiştir ve AKP iktidarının katıksız bir milliyetçi ve mezhepçi karakteri de ortaya saçılmıştır.

Evvet, Kürt sorunu, Türkiye’nin en önemli meselesinin Kürt meselesi olduğu gerçeği, HDP’li olsun olmasın, hangi siyasi düşünceden olursa olsun herkesin üzerinde mutabık olduğu bir meseledir. Kürt meselesi çözülmeden Türkiye demokratikleşemez, Türkiye demokratikleşmeden de Kürt meselesi çözülemez. Ama bu programda Kürt sorunu yok, yokmuş gibi davranmışlar. Çözüm sürecinden esame okunmuyor; sıklıkla etkin mücadele, terörle mücadele vurgusu yapılıyor.

Evvet, biz etkin mücadelenin nasıl yapıldığını aylardır yaşıyoruz. Sivillerin topluca öldürülmesiyle bu etkin mücadelenin nasıl yapıldığını biliyoruz. Kürt meselesini buraya yazmamakla Kürt meselesi yok olmuyor, buharlaşmıyor. Çözüm sürecine hiç değinilmemesi bu Hükümetin en büyük çelişki ve handikaplarından biridir ve başarısızlığa zaten mahkumdur. Bu meseleyi bu şekilde güvenlikçi politikalarla ele alması da kendisinin bu meseleye yaklaşımının ne kadar samimi yetsiz olduğunu ortaya koymuştur. Geçen dönemde çözüm sürecine ilişkin bölüm yolda düşmüştü. Açıkladılar, yolda düşmüş, nasıl düşüyorsa bilgisayarda kayıtlı bir dosya! Bu dönem herhâlde düştüğü yerde bulunamadı ya da atıldı ama nereye atıldı onu gerçekten Hükümet yetkilileri herhâlde açıklarlar.

İşte, Kürt meselesinin çözümünün demokratik bir anayasa ile olacağı gerçeği, eşit yurttaşlık ve özgürlükle çözülmesi gerektiği gerçeği bu kürsüden defalarca grubumuzca da ifade edilmiştir. Hükümet programı bu yönüyle Türkiye’de 25 milyona yakın yurttaşını, hak ve özgürlük istemini görmezden gelmiştir. İşte bu, Hükümetin en büyük handikaplarından biri olarak önünde duruyor.

Güvenlik meselesinde hukukun üstünlüğüne bağlı kalınacağı ilkesi ister istemez acı acı bizi güldürüyor gerçekten. En ironik maddelerden biri. Hak ve özgürlüklerden nasıl söz edilebiliyor bu Hükümet programında, ona da büyük bir soru işareti koymak istiyorum gerçekten. Çünkü, bu hesap verilebilirlik meselesinde de hukukun üstünlüğünde de boş boş, uzun uzun cümleler, ulusal üstü ilkelere toplamışlar ama asla uygulamada bunların esamesi okunmuyor. Son ablukalarda hukukun üstünlüğü ve sivillere zarar vermeme meselesinde 700’den fazla sivil yurttaşın yaşamını yitirdiğini bir tek an unutmayın sayın milletvekilleri, tek bir an aklınızdan çıkmasın. Türkiye, Birleşmiş Milletler

Dünya İnsani Zirvesi'ne ev sahipliği yaptı ama İnsani Zirve Sonuç Bildirgesi'ni imzalamadı. Evet, nasıl imzalasın, hangi yüzle imzalasın? Doğrusu bu tutumunu da takdirle karşıladığımı şahsen ifade etmek istiyorum çünkü o bildirgenin altına imza atmış olsaydı onun gereğini yerine getirmek zorunda kalırdı. Şimdiden ilan etti İnsani Zirve sonucunda “Ben insan hakları ihlallerine devam edeceğim, insanların ölümüne ve öldürmeye devam edeceğim.” işkenceye devam edeceğini ilan etmiştir. Burada güvenlik kısmını şöyle yazsalar büyük bir takdirle karşılardım: “Yurttaşların güvenlikleri önemli değil, iktidarın bütün odaklarının güvenceye alınmasıdır önemli olan; asıl güvenlik politikası budur.”

Adalet sistemini emin olun konuşmaya gerek var mı bilmiyorum. Adalet Bakanımız Sayın Bekir Bozdağ Büyük Kongre'de 23 Nisan konuşması yaptı. Zaman olsaydı o konuşmanın hepsini burada tekrar okumak isterdim. Gerçekten bir Adalet Bakanı, bir hukukçu, bir milletvekili hem de Anayasa'ya tümüyle aykırı bir altyapıyla bu konuşmayı yapıyor. Konuşmanın tümü var önümüzde ama şu cümleler herhâlde bir fikir verir size; şunu söylüyor: “Sayın Cumhurbaşkanım, yolun yolumuzdur, davan davamızdır, hedefin hedeflerimizdir.” Bir şiir gibi okudu gerçekten. 23 Nisanda öğretmenlere, müdürlere şirin görünmek çabasıyla... Adalet Bakanı bir utanç vesikasına daha imza atmıştır kongrede ve adalet sisteminin bütün kodları da aynen o konuşma gibi işlemektedir, yaşamımızda devam etmektedir.

Avrupa Parlamentosu Türkiye Raporu'nda, 2016 demokrasi ve hukuk devleti alanlarındaki gerilemeye dikkat çekilmiştir; yargı bağımsızlığı, toplanma ve ifade özgürlüğü, insan haklarına ve hukuk devletine saygı gibi bazı alanlarda Kopenhag Kriterlerinden hızla uzaklaşıldığı, adalet alanına ilişkin de not edilmiştir.

Yine, Ensar Vakfı ve KAİMDER'e bağlı ev ve yurtlarda asıl sorumluların nasıl korunduğunu büyük bir ibretle izledik. Tek bir kişiye ceza verilerek, Türkiye tarihinde görülmemiş bir şekilde bir duruşmada sanığa en yüksek ceza verildi arka plan ortaya çıkmasını diye. Biz bunların hepsinin yakın takipçisiyiz.

Evet, gerçekten, değerli arkadaşlar, burada on dört yıllık AKP iktidarı döneminde hukuka ve Anayasa'ya aykırı bir şekilde kanun hükmünde kararname, torba yasa, yönetmelik, genelge ve tebliğlerle yürütülen süreçler hukuk sistemini âdeta kevgire çevirmiştir. Kamu İhale Kanunu ve diğer kanunlardaki değişiklikler bunun bariz örneğidir. Bu konuda aslında hepsine ilişkin çok ciddi eleştirilerimiz var ama yirmi dakikada, toplamda kırk dakikada bunların hepsini ifade etme olanağımız yoktur.

Bir de programın bir bölümünde de şu var: “Hükümet olarak adalet sisteminde kadınlar, çocuklar ve engellilere yönelik kolaylaştırıcı uygulamaları hayata geçireceğiz.” Fıtratımızda eşitlik yoktu, hangi uygulamayı hayata geçiriyorsunuz? Gerçekten bu konuda kadın sicilini birazdan daha ayrıntılı anlatacağım. Bu konuda İstanbul Sözleşmesi -bütün taleplere rağmen, Türkiye kadın hareketinin bütün tepkilerine rağmen- hâlen gereklilikleri yerine getirilmeden orta yerde duruyor.

Değerli arkadaşlar, yargıya güven olmadığı zaten bizzat iktidar partisi yetkilileri tarafından sıklıkla artık vurgulanıyor. Size iki pasaj okuyacağım. 22 Nisan 2016'da Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı içinde bulunduğumuz günlerin yargı sistemi açısından cumhuriyet tarihinin en utanç verici dönemi olduğunu savunarak şunu söylüyor: “Yargı sopa gibi kullanılıyor, kaldırılmalı bu cenazeyi.” Yine, Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit şunu dedi: “Geçmişte yargıya güven yüzde 70 idi, şimdi yüzde 30'lara düştü.” Peki, biz sizin yargınıza niye güvenelim? Siz kendi inşa ettiğiniz yargıya güvenmiyorsanız bizim güvenecek hiçbir yargı erki fantazimiz yoktur. Bizler, yargının bağımsız ve tarafsız olmadığını düşündüğümüz için ve sizlerin de hem açıklamalarınızla hem de pratiklerinizle bizleri doğruladığınız ve haklı çıkardığınız için, dokunulmazlığı kaldırılan milletvekilleri, ifadeye gitmeyeceğiz. Bu yargıya güveni asla göstermeyeceğiz. Bunu buradan da söylemiş olayım. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, kadınların, gerçekten, bu iktidar partisine yaklaşımı şudur: On dört yıllık iktidarda kadınlar nasıl ki her sene o yıl içinde AKP'nin kadın hakları gasbını, kadın cinayetlerini ve kadına yönelik şiddetin çetelesini tutuyorsa AKP'nin seçim beyannamelerini, Hükûmet programlarını da AKP bu sefer kadınlara neyi reva görüyor, hangi kadın haklarını gasbediyor, şiddeti, tacizi ve tecavüzü hangi kanun, program veya düzenleme adı altında meşrulaştırıyor diye inceliyoruz. Bu gözle baktığımızda, gerçekten bu aynayı tuttuğumuzda korkunç bir tablo görünüyor. Bu aynada şu görünüyor: Kadınları aileye, şiddete, yoksulluğa ve sömürüye sıkıştıran, “esnek çalışma”, “özel istihdam büroları” adı altında neoliberal sömürü politikalarıyla kadın emeğini, emeğin hakkını, kadının sosyal ve güvencelerini gasbeden, kadınlara kölece çalışmayı ve yaşamayı dayatan emek düşmanı yasalar AKP'nin aynasıdır. Abluka altındaki Kürt illerinde özellikle kadın şahsında geliştirilen kolonyal şiddetin ve cinsiyetçi faşizmin ürünü, 21'inci yüzyılın en büyük insanlık suçları AKP'nin aynasıdır. Sokak ortasında onlarca kurşunla katledilen kadınlar, evde, okulda, sokakta, yurtlarda, otobüslerde, mülteci kamplarında cinsel istismara ve tecavüze uğrayan yüz binlerce kadın ve çocuk AKP'nin aynasıdır. Abluka altındaki kentlerde kadınların teşhir edilen bedenleri AKP'nin aynasıdır. Çocukları kucağında katledilen anneler, annelerinin kucağında katledilen çocuklar, hamile oldukları hâlde karınları hedef alınarak vurulan kadınlar, annelerinin karınlarında henüz doğmadan katledilen bebekler AKP'nin aynasıdır. Bilinçli bir şekilde hedef alınarak vurulan, can çekişerek ölümü izlenen ve cenazesi günlerce yerde çürümeye bırakılan 11 çocuk annesinin insanlık tarihine kara bir leke olarak düşen görüntüsüdür AKP'nin aynası. Evet, bu ayna maalesef çok şey içeriyor.

Son olarak şunu diyorum: Bu yaklaşım yaşama ve kadına düşmandır. Kürtçede “...”(x) ve “...”(x) eş anlamlıdır aslında. Kadın ve yaşam. Yaşam “...”(x)dır, “...”(x) yaşamdır. İşte “...”(x) düşmandır AKP iktidarı ve bu gerçekten, buna rağmen, bu zihniyete karşı kadınlar direnişlerine ve çalışmaya devam edecek. Bu zihniyet, kadın iradesine ve kadınların özgürlük mücadelesine yenilecektir.

HDP'yi Parlamentodan atmanın temel amaçlarından birinin de bu kadın iradesini, güçlü kadın duruşunu atmak ve tasfiye etmek olduğuna da çok iyi biliyoruz ve anlıyoruz.

Değerli arkadaşlar, “güçlü Türkiye” üzerine söyleyeceğim çok söz vardı ama maalesef sonlara geldik. Gerçekten “güçlü Türkiye” ne? Sessiz, edilgen, hiçbir şeye itiraz etmeyen, bütün toplumsal muhalefet odaklarının hedef alındığı, yok edildiği, tutuklandığı, öldürüldüğü, sürgün edildiği, işten atıldığı bir Türkiye güçlü olabilir mi? Kimdir “güçlü Türkiye”? “Güçlü Türkiye” derken neyi kastediyorsunuz? En ufak muhalefete karşı asker ve polis ordusunu yığan bir iktidarın asla güçlü bir Türkiye kuramayacağı tartışma götürmez bir gerçektir.

Türkiye, NATO'nun en güçlü 2'nci ordusuna sahiptir ama bu ülke, NATO ülkeleri arasında en yüksek sivil ölüm oranına sahip ülkedir Türkiye.

Evet, gerçekten, Türkiye'nin güçlü olması vatandaşlarının hak ve özgürlüklerden yararlanmasıyla ölçülür, ekonomik düzeyle ölçülür, haklarla ve özgürlüklerle ölçülür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika veriyorum Hanımefendi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Son bir dakikamı dış politikaya ayıracağım değerli arkadaşlar, yetmeyecek tabii.

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Gerçekten, Dışişleri Bakanı bir Cumhurbaşkanımız var. Aslında her sıfatı hak ediyor ama Dışişleri Bakanı Cumhurbaşkanımız bütün politikayı baştan sona belirliyor. Ve gerçekten, bu konuda sadece Kürt karşıtlığını söyleyeyim. Dış politikaya ilişkin olarak yazılan onca sözün içinde tek bir Kürt ifadesi geçmemektedir. En önemli ticari ortaklarından biri olan Kürdistan'ın adı bir kez programda yer almamaktadır. Kürt ve Kürdistan'ı bu kadar yok sayan bir anlayışın bölgesel ölçekte güçlü olması imkânsızdır.

Bir de, Mısır'ı unuttunuz herhâlde değerli arkadaşlar. O Rabia işaretleriyle, o suni ağlamalarla bugün Hükümet programında Mısır'ın esamesi okunmuyor. Yoksa vaz mı geçtiniz, Sisi'yi desteklemeye mi karar verdiniz?

Gerçekten bunları Hükümet yetkililerinden duymak istiyoruz diyorum ve bu Hükümetin programına güvenoyu vermeyeceğimizi de son olarak ifade etmek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ikinci konuşma...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, Meral Hanım yaptığı konuşmada “Kadına karşı baskıyı ve tecavüzü meşrulaştıran AK PARTİ” diye ağır bir sataşmada bulundu. Başka sataşmalar da var da, 69 için bu kadarı kâfi.

BAŞKAN – Şimdi mi söz istiyorsunuz? Konuşmanız var.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bekleyin, ben de belki sataşmış olurum!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Evet, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Yeni bir sataşma olmaması ricasıyla, buyurun efendim.

Süreniz iki dakika.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın 65'inci Hükümet Programı üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; İstanbul'daki İnsani Zirve'de ortak bir bildiri çıkmadı Meral Hanım, bunu bilmeniz lazım. Çeşitli grupların kendi aralarında düzenledikleri bildiri grupları oldu.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Çıktı da siz imzalamadınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – İmzalamadınız!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Türkiye'nin katıldıkları oldu, katılmadıkları oldu; demagojiye gerek yok.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – İçeriğinde katılmayı gerektirecek hiçbir şey yok.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Orada en önemli grup Avrupa Birliği esaslı 72 ülkenin katıldığı İnsani İlkeler Bildirgesi'ydi; Türkiye buna imza verdi, siz herhâlde takip etmediniz yeteri kadar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Gayet iyi takip ettik.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Öte yandan “Kadına tecavüzü meşrulaştıran AK PARTİ iktidarı” ne demek? Bu, bir eleştiri mi?

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Yok, gerçek.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Türkiye’de AK PARTİ iktidarının on dört yılda ne yaptığı ortada ve AK PARTİ’nin arkasında en çok kadınlar var Meral Hanım; açın biraz gözlerinizi de görün.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Ne kadar açsın?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – “Kolonyal yapı.” diyor. Yani diyor ki: “Doğuda sömürgecilik yapıyorsunuz.” Süslü bir kelimenin arkasına saklıyor. Utanç verici bir değerlendirme. Türkiye her bölgede yatırımlar yapıyor. İnsani gelişmeyi, sosyal gelişmeyi sağlamak için çaba gösteriyor; bölgelerarası dengesizliği gidermek için uğraşiyor. Kolonyal yapının ne olduğunu Meral Hanım gitsin, Avrupa’nın tarihinden öğrensin. Utanması lazım Türkiye için bunu kullanması için.

Değerli arkadaşlar, baştan aşağı demagojik bir konuşma. Terörün çeşitli tezahürlerinden bahsetti. Evet, utanç verici hadiseler oluyor Meral Hanım, ama niçin kendi dahlinizi düşünmüyorsunuz bütün bu tabloların yaşanmasında? O çocuklar barikatların arkasında, ellerinde silahla dikilirken hiç mi eliniz yetmezdi? Bir tanesinin olsun hayatını kurtarmak için hiç mi elinizden bir şey gelmezdi? Gelirdi ama sizin daha çok işinize gelen, propaganda için ölü bedenlerdir.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Tabutların üstünde konuşan sizsiniz.

BAŞKAN – Evet, Meral Hanım, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Bana doğrudan sataştı, “Utanması lazım.” en basitiydi herhâlde.

BAŞKAN – Korkarım bu böyle sürer, ne yapacağız?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Efendim?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Kolonyal yapının ne olduğunu öğrenin Meral Hanım, öğrenin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ben biliyorum, siz öğrenin.

BAŞKAN – Korkarım bu böyle devam eder.

Peki, iki dakika için ama rica ediyorum tekrar, yeni bir satışmaya meydan vermeyelim.

2.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz utanacağımız hiçbir söz söylemeyiz ama sizin bütün icraatlarınızın utanç verici olduğunu buradan bir kez daha söyleyeyim.

Gerçekten, kolonyal yapının ne olduğunu gayet iyi biliyoruz; uygulamalarını da, tarihini de, kitaplarını da, dünyadaki örneklerini de. Biz size anlatabiliriz, bu konuda ders vermeye gönüllüyüm. Cizre’de son sokağa çıkma yasakları döneminde, SAT komandolarının dâhil, binlerce asker, polis, özel harekât timleriyle birlikte gittiğini asla unutmayın. Genelkurmay Başkanı neredeyse haftada bir Cizre’yi, Silvan’ı, Nusaybin’i ziyaret ediyor. Orası bu ülkenin toprakları, evet ama bu kadar asker ve polisini yığılmasını ve vatandaşların açıkça katledilmesini bize izah etmenizi bekliyoruz. Daha Cizre’de vahşet bodrumunda yaşanan can kayıplarının hesabını vermediniz. Bunların hesabı uluslararası ceza mahkemesinin önünde er geç verilecek.

Bir de karar verin, gerçekten bunlar çocuk mu, terörist mi? 15 yaşında, 14 yaşında, 13 yaşında cezaevlerine doldurduğunuz, cansız bedenlerini gördüğümüz insanlar konusunda niteleme yaparken biraz daha düşünmenizi öneririm.

Kadınlar size oy veriyor olabilir ama bizim görevimiz de... Sizin son boşanma komisyonunun kararıyla da ortaya çıktı ki gerçekten, bu ülkede evlilik yaşını bile düşüren, boşanmayı önlemek için binbir dereden su getiren ve kadını birey olarak kabul etmeyen, eve kapatan, sadece anne olarak gören bir anlayışın tezahürü olarak bu iktidar, politikalarını devam ettiriyor.

Biz, kadınlar olarak, AKP iktidarının en büyük aynalarından birinin kadın hak ihlalleri olduğunu çok iyi biliyoruz ve biz, söylediğimiz sözlerden asla utanmayız, utanacağımız bir sözü de sarf etmeyiz. Biz, bu konuda damdan düşmüş insanlarız, o yüzden ne dediğimizi çok iyi biliriz. (HDP sıralarından alkışlar)

VI.- HÜKÛMET PROGRAMI (Devam)

1.- Başbakan Binali Yıldırım tarafından kurulan Bakanlar Kurulunun Programı'nın görüşülmesi (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ikinci konuşma, Muş Milletvekili Sayın Ahmet Yıldırım'a aittir.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de 65'inci Hükûmet Programı üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tam altı ay önce, 28 Kasım 2015 günü yine burada partim adına 64'üncü Hükûmet Programı üzerinde konuşurken, benim konuşmamdan birkaç saat önce Değerli Baro Başkanımız Tahir Elçi alçakça katledilmişti ve o gün Tahir Elçi'ye dair söylediğim sözler üzerine sataşmadan söz alıp, gelip burada konuşanlar ve sonrasında ailesini, Diyarbakır Barosunu ziyaret edenler birkaç güne, birkaç haftaya kadar katillerinin bulunup adalete teslim edileceği konusunda sözler söylediler, o sözler bugüne kadar geldi; aynen Uğur Kaymaz, Ceylan Önkol, Ethem Sarısülük, Berkin Elvan, Ali İsmail Korkmaz, Abdullah Cömert, Mehmet Tunç, Taybet ana, Miray bebek ve Seve Demir ve diğer burada adını sayamadıklarım, bu kirli savaşta katledilmiş ve faili açığa çıkarılmamış birçok kişi gibi.

Şuradan çok açık yüreklilikle ifade ediyoruz ki: Tahir Elçi'yi öldüren silahın namlusu da biliniyor; o silaha, o silahın tetiğine dokunan parmağı da şu Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı çok iyi biliyor. Bu kadar iddialıyız. Onlarca kameranın olduğu, güvenlik kamerasının olduğu bir sokakta, altı ay geçmiş, bu ülkenin en önemli barolarından birinin başkanı katledilmiş, bir tomar söz verilmiş ama maalesef bugüne kadar bu konuda hiçbir adım atılmamıştır.

Şimdi, benden önceki konuşmacılar söylediği için ben tekrara girmeyeceğim. Herhâlde, cumhuriyet tarihinde, 65'nci Hükûmet Programı'nın görüşüldüğü şu atmosferde olan heyecansızlık, coşkusuzluk kendisinden önceki 64 Hükûmet programının görüşülmesi sırasında yaşanmamıştır çünkü iradenin burada olmadığını, bir biat kültürüyle saraya teslim edildiğini söylediğimizde hop oturup hop kalkanlar, herhâlde, bu tablodan biraz dersler çıkaracak, biraz haklılık payımızı göreceklerdir.

Şunu söyleyelim: 7 Haziran seçimlerine kadar ülkede cumhuriyet tarihi boyunca 3 ana damar vardı, 3 ana siyasi damar vardı. Bunlardan birincisi, ta İttihat Terakkiden başlayıp darbeler yapan -ki bir darbenin yıl dönümündeyiz biz- ancak Kemalizm kılıfının arkasına sığınan, kendisini onunla perdelemeye çalışan, varlığını böyle sürdüren, hiçbir zaman iktidarı bırakmak istemeyen, bazen

Ergenekon gibi yapıların arkasına sığınan ordu damarıdır. Bu ülke, aynı zamanda bir darbeler tarihidir. Bu anlamda, birinci damar ordu damarıdır. İkinci damar ise, 1950'ler sonrası çok partili süreçle siyasi görünürlük kazanan, Adnan Menderes'le sembolleşen, sonrasında Millî Selamet ve Refah Partileriyle devam eden, günümüzde ise AKP'nin temsilciliğini üstlenmiş olduğu muhafazakâr damardır. Ancak şunu söyleyelim: Üçüncüsü, sınıfsal olarak, inançsal olarak, cinsel olarak ve etnisite temelli olarak sürekli ezilmeye çalışan, bugün temsiliyetini, nereden, hangi kültürel, siyasal, etnik ve inançsal havzadan gelirse gelsin kendisini HDP'de temsil etmeye çalışan üçüncü damardır.

Ancak, 7 Hazirandan sonra 3 damar 2'ye düşmüştür. Artık 2 siyasi akım vardır çünkü muhafazakâr damar ile ordu damarı veya Kemalizm kisvesi altında siyaset yürütenler, geçen hafta dokunulmazlık sürecinde de görüldüğü üzere, tek hizaya geçmişlerdir. Artık ülkede 2 ana siyasi akım vardır; muhafazakâr damar ile ordu damarı, özellikle de Kürt düşmanlığı temelli, tüm ezilmişleri hedefine alan tarihsel bir ittifak kurmuşlardır. Bütün ezilenlerin, bütün ötekilerin, hakları ayaklar altına alınmış olanların sözcülüğünü; onurla, gururla, bedeli ne olursa olsun HDP bu misyonu üstlenmeye ve sürdürmeye devam edecektir.

Bu ittifakın boyutlarının varabileceği seviyenin korkunçluğunu, aylardır bölge illerinde yaşanan ve halklar üzerinde yaşatılan ihlallerde görmekteyiz. Yüz yıllık ittifak diyebileceğimiz bu damara karşı bir tek direnen siyasi güç kalmıştır, bunu, tekrar, geçen hafta burada, darbeye karşı, bütün benliğiyle, ülkede akan kanın durdurulması, gençlerin ölümünün önlenmesi hususundaki tavırla HDP ortaya koymuştur.

Şimdi, Sayın Bostancı az önce değerli arkadaşşıma cevap verirken orada ortak bir deklarasyonun çıkmadığından söz etti. Ben de söyleyeyim: 60'a yakın ülkenin katıldığı Dünya İnsani Zirvesi'nde 49 ülkenin altına imza attığı ve Türkiye'nin imza atmadığı maddeleri bir şuradan özetle okuyup geçeyim: "Çatışma alanlarında taraflar uluslararası insan hakları hukukunun yükümlülüklerine uymalıdır." Ne kadar ağır bir şey, değil mi, ne kadar imtina edilecek bir madde. Bir diğer madde: "Silahlı çatışmalar esnasında siviller korunmalıdır." Ne büyük günah, ne kadar uzak durulması gereken bir ilke. "Sivillere ve hastanelere, kültürel mekânlara, bu gibi koruma altındaki yerlere saldırılar yasaktır." İmtina edilmiş. "Çatışmalarda taraflar kendi kontrolleri altındaki bölgelerde sivil nüfus, sivil bireyler, sivil mekânların zarar görmemesi için gerekli önlemleri almalıdır. Çatışma bölgelerindeki insani yardım personeline yönelik saldırılar endişe vericidir, devletler bu görevlilerin güvenliğini sağlamalı, sağlık personelinin ve gereçlerinin girişini kolaylaştırmalıdır." Son madde: "Çatışmalar sonucu yerinden edilen insanların güvenli ve onurlu şekilde geri dönüşleri sağlanmalıdır." İşte, imtina ettiğiniz, altına imza atmaktan mahcubiyet duyduğunuz maddeler bunlar. 49 ülke onurla, gururla bunların altına imza attı. Şimdi şuradan sorarız tabii biz.

Bakın, bir örnek vereyim: Direkt İçişleri Bakanlığının ve Diyarbakır Valiliğinin açıklamasıyla seksen gün önce Diyarbakır Sur'da sokağa çıkma yasağı kaldırıldı. Yine, Bakan Bey'in açıklamasını aktarayım size: "Çatışmalar bitmiştir, silahlı hiçbir unsur kalmamıştır, bundan sonra herhangi bir ölüm vakası yaşanmayacaktır." Ama seksen gündür sokağa çıkma yasağı devam ediyor. Bakın, silahlı kimse yok, çatışma yok, kan akma yok, peki, seksen gündür orada ne oluyor? Hangi suçun, günahın üstü kapatılıyor? Hangi suç delilleri ortadan kaldırılıyor? Hani siyasi mevta olarak artık anacağız, geçmiş dönem, Başbakan "Toledo yapacağız." diyordu. Geçen hafta "4-5 sokağında sokağa çıkma yasağı kaldırılmış." dendi ve gitti arkadaşlarımız. Ne sokak var ne hane var. İşte, bu İnsani Yardım Zirvesi'nde 49 ülkenin imzaladığı deklarasyonun altına neden imza atmadığınız buradan belli. Sağlık personellerinin çatışma bölgelerine, yardıma muhtaç kişilere ulaşmasının engellenmesi hususundaki

maddeye neden imza atmadığınızı önceki Bakan Sayın Müezzinoğlu çok iyi biliyor. Çünkü vahşet bodrumunda hem öldürmek hem de öldürülmüş insanları yakmanın ne olduğunu bütün dünya utançla izledi. Bu nedenledir ki Birleşmiş Milletler, özellikle Türkiye’den bu konuda etkin soruşturma yürütülmesinin önündeki engellerin kaldırılmasını talep ediyor.

Değerli milletvekilleri, şunu söyleyelim: Bakın, Sur’da seksen gündür ne oluyor, neden açılmıyor? Bir silah yok, bir çatışma yok, silahlı unsur yok. Orada Hükümet neyi temizlemeye çalışıyor? Seksen gün, üç aya yakın bir süre. Hangi suçta, günaha bulaştı da bu 64’üncü Hükümet onu ortadan kaldırmaya çalışıyor, bunu sormak istiyoruz. Şundan ötürü söylüyorum: Bakın, Davutoğlu Hükümeti ibra edilmeden gitti, böyle bir gelenek yok. Ama bütçe görüşmelerinde bir önceki dönemin bütçesi ve kesin hesabı yapılır. İbra etmeden gitti; birçok suç, günah, veballe gitti.

Davutoğlu, ancak bu kadar kısa bir süreli hükümete bu kadar çok kan, bu kadar çok genç ölümü sığdırabildi. Bununla övünebiliyorsa övünebilsin. Davutoğlu şunu itiraf etti... Biz bir buçuk yıldır burada arkadaşlarımızla birlikte söylüyoruz: “Dolmabaçe’de masayı bu Hükümet devirdi, bu siyasi iktidar devirdi.” dediğimizde bize şu cevaplar verildi: “Hayır, PKK devirdi.” Ama daha önce şu kürsüden kısaca söylemişim, tekrar söyleyeyim, demek ki yalan bir yere kadar sürdürülebiliyor: 9 Şubat 2016 günü Davutoğlu Başbakan olarak Hollanda dönüşünde uçakta gazetecilerin sorularını yanıtlıyor ve diyor ki: “Biz bitirdik, bu savaşın kararını biz verdik.” Açın İnternet’ten okuyun “Ekim 2014’te talimatı ben verdim. Bütün güvenlik birimlerine ‘Hazırlık yapın.’ dedim.” diyor. Neden çözüm sürecinin sona erdiğine, neden gençlerin ölmediği, akan kanın olmadığı o sürecin ucuz siyasi hesaplar uğruna heba edildiğine bir de buradan bakalım. İtiraf etti.

Yine, “Toledo yapacağız.” demişti, olmayan kent ne olabilir ki? Bir kent ortadan kaldırıldı ve seksen gündür oradaki yıkım devam ediyor, tahribat devam ediyor, kültürel soykırım devam ediyor.

Ve Davutoğlu vezir bir sözle daha gitti, hatırlardadır, unutulmaz, yirmi yıl da geçse unutulmaz ve hep Davutoğlu’nun yüzüne çarpacağım: “Bu çatışmalarda hiç sivil ölmedi.” dedi. 700’ü aşkın sivil öldü. Böyle bir realiteyle karşı karşıyayız. Miray bebek öldü, Taybet ana öldü. Hiç sivil ölmemiş!

Ve Davutoğlu, en az on yıllık dış politikada ülkeyi değersiz bir yalnızlığa iterek -buna siz “değerli yalnızlık” da diyebilirsiniz- mahkûm ederek, gerisinde bu enkazı bırakarak gitti. Ve şu anda Türkiye, uluslararası toplum içerisinde bir tecridi yaşayarak sadece yalnız başına, kendi iç siyasetiyle cebelleşen bir ülke konumuna gelmiş durumdadır.

Değerli milletvekilleri, bilmiyorum... Sayın Millî Eğitim Bakanımız burada, kendisine hayırlı olsun diyorum, içtenlikle söylüyorum ve şu söyleyeceklerimi, ne olursunuz, sizin kendi kişiliğinizden bağımsız olarak dinlemenizi rica ediyorum, hiç sizin kişiliğinizle alakalı değil bu, zinhar. Ama, şurada hepimizin huzurunda söyleyeyim: Ben bir eğitimciyim, yirmi bir yıl eğitim fakültesinde akademisyenlik yaptım, sosyal bilimciyim. Allah aşkına, bakın, AKP iktidarları döneminde 6 Millî Eğitim Bakanı gördük; Erkan Mumcu hukukçuydu, Hüseyin Çelik edebiyatçıydı, Nimet Baş hukukçuydu, Ömer Dinçer işletmeciydi ve Nabi Avcı iletişimciydi, Sayın Bakanımız da hem denizci hem hukukçu. Bir tek eğitim bilimci yok. Hadi biraz zorlarsak, Hüseyin Bey ile Nabi Bey’i akademisyen olarak kabul edebiliriz ve onu da biraz eğitimle ilişkilendirebiliriz.

Şimdi size soruyorum değerli arkadaşlar: Hukukçu ve denizci kimliğiyle Sayın Yılmaz Sağlık Bakanı olabilir mi? Olamaz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sivas’da deniz de yok.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Veya bir eğitimci Adalet Bakanı olabilir mi? Olamaz. Ama, ne olursan ol, gel Eğitim Bakanı ol çünkü eğitime verilen önem belli. Bunu, akademisyenliğini yaptığım dönemde de sancılılarıyla hissetmiş biriyim. Her şey olabilirsiniz, gelip Eğitim Bakanlığı yapabilirsiniz ama başka bir meslek kimliğiyle Sağlık Bakanı olamazsınız, Adalet Bakanı olamazsınız, ekonomist olmadan ekonomi size teslim edilmez. Tekrar söylüyorum, bunu Sayın Bakanın kişiliğinden azade bir biçimde dile getiriyorum. Bunu eğitime verilen önemi göstermek açısından ifade ediyorum. Bütün bunlara rağmen, umarım, ülkedeki eğitimin toplumsal meselelerine dönük çözümler üretirsiniz.

Bir diğer husus: Sadece bu iktidar döneminde, 8'inci sınıfta ortaokulu bitiren çocuklarımızın liselere geçiş için girdiği bir sınav vardır. Aramızda eğitimciler de vardır veya eğitimci olmasak bile çocuğu 8'inci sınıfta bu sınava girmiş olanlar bilir. Ben bunlar üzerine çalıştığım için söylüyorum. Bu sınavın adı 5-6 defa değişti. Çocuklarımız kobay. Önce OKS'ydi, Orta Öğretim Kurumlarına Giriş Sınavı, daha sonra SBS oldu, daha sonra LGS oldu, şimdi TEOG, seneye ne olacağını inanın hiçbirimiz bilmiyoruz çünkü çocuklarımız kobay. Ne olursunuz, Sayın Bakan, sizden ricam, bu sınavlara bir kriter getirirseniz, bunun üzerine biraz eğilmeniz, çocuklarımızı kobay olarak gören sınavın adını, sistemini, yapılaş biçimini değiştiren özelliklerinden kurtarmanız bu ülkenin geleceği açısından önemlidir.

Bir diğer husus: Geçtiğimiz temmuz ayından bu yana, özellikle Kürt coğrafyasında, şimdiye kadar kırsalda yürüyegelen savaş şehirleri sıçradı. Bunun müsebbibi kim olursa olsun, sıçradı. Ama, Sayın Bakan, inanır mısınız, sizin belki de mesleğinizi bilmedikleri için, sizi ya Savunma Sanayiinden ya da ordudan geliyor gibi bildikleri için, orada o JÖH, PÖH'ün okul sıralarına yazdığı, tahtalarına yazdığı ve sosyal medyada paylaştığı “Eğitim sırası bizde.” sözüne binaen atandığını sanıyorlar ve bize soruyorlar. Sizin hukukçu olduğunuzu veya denizcilikten geldiğinizi bilmiyorlar, ordudan ya da Savunma Sanayiinden geldiğinizi düşünüyorlar. Herhâlde, o sözlerin, o JÖH, PÖH'ün yazdığı sözlerin gereği olarak Bakan yapıldığınızı düşünüyorlar. İnanır mısınız, son iki günde bana bunu 3 kişi sordu.

Bir diğer husus: Sayın Bakan, 2016 Plan Bütçe Komisyonu üyesi olarak söyleyeyim. Bütçesinde eğitime ayrılan payı -bakın, 2016'nın sonunda göreceğiz- size kullandırmayacaklar çünkü son dört yıldır eğitime ayrılan pay ile gerçekleşen arasında muazzam bir uçurum var. Şimdiye kadar gerek iç kamuoyundan gerekse dış kamuoyundan bu Hükûmet döneminde eğitime ayrılan payın arttığına dair bir övgüyü almak için oraya rakam hep yüksek yazılır ama yıl içinde diğer bakanlıklara, özellikle de savunma ve güvenliğe aktarım yapılır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gerçekleşme daha fazla.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Gerçekleşme daha düşük Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daha fazla.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Örneğin, 2014'te ayırdığımız pay 56 milyar lira, kullanılan 39 milyar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hükûmetimiz döneminde en fazla kaynak eğitime ayrıldı.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – 39 milyar. Ayrılan pay ile gerçekleşen arasında yaklaşık minimum yüzde 32 fark vardır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır. Her zaman daha fazla ayrılır.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Sayın Bakan, 2014 Yılı Kesin Hesap Kanunu'nu beraber inceledik, 2014'te böyle değildi. Bakın, size rakam söylüyorum: 56 milyar lira ayrıldı ama harcanan 39 milyar lira.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütçeden daha fazla kaynak ayırdık, daha fazla kaynak aktardık.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – En nihayetinde, gelelim, şimdi, eğitimden bütçeye ayrılan pay kendi dönemlerinde arttı diye söylüyorlar ama bir de artmayan... TÜİK verilerinden size okuyayım, son on dört yılda -eğitime bütçeden ayrılan payı bir yana bırakarak söylüyorum- özellikle eğitim yatırımlarına ayrılan pay 8,9'dan 4,3'e düşmüştür. Maaş ödüyorsunuz, doğal olarak en fazla personel eğitimde varsa maaş ödenecektir, bu yatırım değil ki.

Değerli arkadaşlar, sürem sınırlı olduğu için söylüyorum. Bakın, geçen hafta partinizin genel başkan yardımcısı olan ama pazar günü kongrede yönetime giremeyen Manisa Milletvekiliniz dün bir gazetede yazı yazdı. Bizim söylediğimizi sadece kendisi mağduriyeti üzerinden ifade ediyor. Ne diyor Sayın Özdağ: "Gücün tek elde toplanması her şeyin çözümü olsaydı bugün Suriye'de, Irak'ta, Libya'da olanların hiçbiri yaşanmazdı." "Evet, başkanlık istiyoruz, bütün gücün, yetkinin tek kişide toplanmasını istiyoruz." Bir şey daha söylüyor, diyor ki: "Vefa çift taraflıdır." Günaydın. "Karşılığı olmayan vefa, vefa değil, biattır." Yani, bir yıldır bunları söylediğimizde şu grubun bütün eleştirilerine, saldırılarına ve sataşmalarına maruz kalıyorduk. Belki bu söylemlerim hoşunuza gitmiyor olabilir. Hiç acele etmeyin, birkaç aya kalmaz belki siz de bu duyguya düşmüş olabilirsiniz.

Bir diğer husus: Değerli arkadaşlar, özellikle içinde "barış" olmayan, içinde "Kürt" sözcüğü olmayan bir Hükümet programıyla karşı karşıyayız. Yüz yıllık temel meseleyi nasıl çözeceğine dair hiçbir projesi olmayan bir 65'inci Hükümet Programı'yla karşı karşıyayız. Herhâlde, ana muhalefetin size vermiş olduğu destek de sizi bu konuda fazlasıyla cesaretlendirmiş olmalı çünkü darbe mekaniği dört nala işliyor. Evet, ben burada ana muhalefetin de adını anıyorum ama ben burada bir anlayıştan, bir parti zihniyetinden söz ediyorum. Ya değilse, ana muhalefet içerisinde belki de inanıyorum ki bizden daha devrimci, demokrat arkadaşlarımız vardır ama asla düşüncelerini böyle bir parti politikası çizgisi, zihniyeti hâline getiremiyorlar. Barış yok, yüz yıllık meselenin çözümüne dair herhangi bir öneri yok.

Sayın Yıldırım, Sayın Başbakan, salı günü buradan Hükümet programını okurken şunu söyledi: "Terörle mücadelede en etkin bir şekilde bu işe devam edeceğiz."

Ben de söyleyeyim: Şimdi, kendisi icracı, ihaleci. Şimdi burada: Sayın Başbakan, bu ülkenin en önemli meselesi toplumsal barış meselesidir. Yeni bir sürece ihtiyaç var. Yeni bir çözüm süreci desek, herhâlde bize "Hak edişi ne kadardır?" diye söyleyecek çünkü icracı, ihaleci bir Başbakan ama kendisine şunu söylemek isteriz: Bakın, Kürtlerin hak arama süreci, inkâr, imha ve asimilasyoncu politikalar sonucunda 15 Ağustos 1984'ten beri silahlı bir mecrada seyretmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ekliyorum Beyefendi.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakın, 15 Ağustos 1984'ten beri şu topraklarda 50 bin canımız, kimliği, üniforması, adı, sanı, yeri, memleketi ne olursa olsun 50 bin insanımız toprağa düştü.

Sayın Binali Yıldırım'a hatırlatmak isterim: Sizden önce, 1984'ten beri, bu ülke 6 Cumhurbaşkanı, 11 Başbakan, 11 Genelkurmay Başkanı, 29 İçişleri Bakanı ve 20 Hükümet gördü. İnanın, hepsi sizin cümlelerinizle bu işe başladı. Sonuç: Açık söyleyelim, en nihayetinde 50 bin insan hayatını kaybetti, binlerce köy yakılıp yıkıldı, milyonlarca insan zorunlu göçe tabi tutuldu, doğa tahrip edildi, Türkiye toplum yapısı ruhsal olarak, ruh sağlığı açısından ağır yaralar aldı ama sorun küçülmedi, büyüdü; PKK etkisizleşmedi, uluslararası bir güç hâline geldi. Getiren de bu ferasetti.

Umarız, toplumsal barışı bir bütün olarak bu ülkeye hediye edeceğimiz günleri hep birlikte yaşarız.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Engin Bey.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın hatip konuşmasının bir bölümünde, ana muhalefet partisinin Hükûmete örtülü destek verdiği anlamını çıkaracak bir söz...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Örtülü değil, açık.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Açık, açık; düzeltiyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Açık, peki.

Bir ana muhalefet partisine yapılabilecek bundan daha büyük bir hakaret olmaz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – İki dakika için buyurun efendim.

VII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın 65'inci Hükûmet Programı üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siz, bizimle kavga etmek istiyorsanız biz ederiz, hiç tereddüdünüz olmasın.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Aklına niye önce kavga geliyor?

ENGİN ALTAY (Devamla) - Cumhuriyet Halk Partisinin bu Parlamentodaki tutumu ve duruşu başından beri belli bir ilke çerçevesindedir, doğru bir tutumdur. Anayasa'ya ve hukuka bağlı olmamızın gereğini yaptık. Üzerine hepinizin yemin ettiği Anayasa, bu konuyla ilgili, partilerin grup kararı alamayacağını altını çizerek belirtmiştir ve Sayın Genel Başkanımız dokunulmazlıklarla ilgili tutumumuzu en net bir şekilde ortaya koymuştur.

Sizin keyfinize göre siyaset yapacak hâlimiz yok, onun da altını çizeyim. (CHP sıralarından alkışlar)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Estağfurullah!

ENGİN ALTAY (Devamla) - Sizin keyfinize göre siyaset yaparsak bir gün bunlarla canciğer kuzu sarması oluruz, bir gün tu kaka oluruz.

Biz on dört senedir bunların yanlış şeyler yaptığını söylüyoruz, altını özenle çizmek isterim. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Hiç mi doğru bir şey yapmıyoruz?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Genellikle yanlış şeyler yapıyorsunuz Sayın Bostancı, genellikle.

Bu vesileyle şunu da söylemek isterim: Dokunulmazlıklarla ilgili tutumumuz nettir, bundan sonra da böyle olacaktır. Grubunu, gizli oyun gereği olarak, bütün milletvekillerini vicdani kanaatleriyle baş başa bırakan tek parti Cumhuriyet Halk Partisidir; doğru iş yaptık. (CHP sıralarından alkışlar)

Ben şimdi bu vesileyle sayın milletvekilime de teşekkür ederim.

Hem kamuoyunun bilmesi bakımından hem şu anda üyesi bulunduğumuz... Hepimizin, hepinizi kastediyorum, milletvekili olarak, bu sıralara yapılan, on dört senedir bundan, bugünkü şu an itibarıyla şu hakareten daha büyük bir hakaret hiç görmedim. Biz, bugün burada, kimilerine göre

65'inci Cumhuriyet Hükümetinin, bize göre 1'inci saray hükümetinin programını görüşüyoruz. Sayın milletvekilleri, bu Hükümetin Başbakan dâhil 27 üyesi var, Bakanlar Kurulu sıralarında 7 Hükümet üyesi var. Bundan büyük ayıp olmaz, bundan büyük saygısızlık olmaz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İdris Bey...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın grup başkan vekili konuşması sırasında grubumuza defalarca sataşmada bulunmuştur. “Bir gün AKP’yle canciğer kuzu sarması, bir gün de, işte...” Çelişen bir tutum üzerinden olmayan bir şeyi ifade etmiştir. Sataşmadan söz istiyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Baluken, iki dakika için buyurun efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Sırrı Süreyya Önder konuşacak.

BAŞKAN – Öyle mi efendim?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Önder. (HDP sıralarından alkışlar)

4.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder’in, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Değerli arkadaşlar, herhâlde biz yanlış hatırlıyoruz. Bu partinin Anayasa Mahkemesindeki sözcüsü “Biz ‘Bu teklife ‘hayır’ verdiler.’ dedirtmeyeceğiz.” dedi. Bu bir grup kararı değilse eğer, şu bir grup kararıydı: Sayın Genel Başkanın bizatihi “Buna biz ‘evet’ oyu vereceğiz, destekleyeceğiz.” demesi sanırım sayın başkan vekilinin bütün bu önermesini çürüten bir şeydi.

Biz grup kararı aldık. Biz örgütlü mücadele geleneğinden geliyoruz. Tartıştık, bu süreçleri tükettik ve bunun bu ülkedeki faşizm belasını adım adım öreceğini gördük ve bunun için bütün arkadaşlarımız fikir birliğine vardık, böyle kullandık. Vahim olan bu değil. Vahim olan, sizin yaklaşmakta olanı görmemeniz meselesi.

Gelelim, sayın başkan vekilinin çok daha çirkin ifadeleri oldu bu konuda; en hafif tabiri kullanmaya çalışıyorum: “Al başkanlığı, ver özerkliği.” Bunu herhangi bir partimiz söylemişse alçaktır. Eğer bunu birisi iftira olarak söylüyorsa o da bu tabiri aynen hak ediyor.

Siz hem mücadele hem müzakere ne demektir bilmiyorsunuz, repertuarınızda yok ama dediğim gibi bunu burada sınırlandırıyoruz. Sayın hatibimiz de söyledi, içinde demokratik devrimci özü bizden ileri bir sürü arkadaşımız var. Onların zaten size söylediğini bizim tekrar etmemiz bile sizi burada mahcup eder.

Onun için, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Engin Bey...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir şey söylemeye gerek yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Alçaklıkla itham etti Sayın Başkanım.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Evet.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Size demedi, ispatla ilgili...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – İspat et, özür dilerim.

BAŞKAN – Evet, ağır bir kelime.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Kim söylemiş?

BAŞKAN – Olmaması, söylenmemesi gereken bir kelime.

Zannedirim, siz de üzüldünüz herhâlde?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Yok, hiç üzülmedim.

BAŞKAN – Böyle ağır kelimeleri kullanmak yanlış olur.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Eğer, ispatla ilgili bir şeyse...

BAŞKAN – Yakışık almaz, uygun değildir, bu çatıda olmaması lazımdır.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – İspat etsin, desin ki: “Falanca başkan, filanca söyledi.”

BAŞKAN – Buyurun Engin Bey.

5.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder’in satışına nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İspatı çok mümkün.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Nasıl?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Söyle.

ENGİN ALTAY (Devamla) – İspatı çok mümkün. Ad soyad olarak hanginizin ağzından çıktığını ben bilmem. Siyasette yapılan müzakerelerin ruhu kamuoyuna yansır, ruhu kamuoyuna yansır. Kamuoyuna yansıyan sizin Oslo’dan başlayan İmralı’da, Dolmabahçe’de, Kandil’de yapılan müzakerelerden ortaya, kamu vicdanında böyle bir kabul çıktı kardeşim, ben de bunu söyledim. Kim alçak kim değil, bunu merak ediyorsan -çok basit, burada yeni de bir Hükûmet var- Oslo’nun, İmralı’nın, Kandil’in, Dolmabahçe’nin görüşme tutanaklarını bir kapalı oturumda Mecliste açıklarız, kimin alçak olduğu ortaya çıkar.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sırrı Bey, buyurun oradan söyleyin.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Açıkça hitap etti, hani uzun uzun... Açıkça sataştı, çok kısa bir cevap verip bu tartışmayı bitirmek istiyorum.

BAŞKAN – Yeni bir satışmaya...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne sataştım?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Yeni bir satışmaya meydan vermeyeceğim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sataşmadı yahu.

BAŞKAN – Mikrofonu açıyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – “Kimin alçak olduğunu kamuoyu biliyor.” dedi, satışma var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sırrı Bey, bir dakikalık zaman içerisinde lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bunun pazarlığı yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bu satışmayı sürdürmeyelim lütfen.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, süre iki dakikadır, konuşmacı isterse net kullanır yani.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bu işi tam, iyice celep havasına dökmeyelim yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama kürsüye de davet etmediniz, “Yerinden...” dediniz, o...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – İki dakikamı rica ediyorum Sayın Başkan, belki hepsini kullanmayacağım.

BAŞKAN – Ben de sizden yeni bir satışmaya meydan vermeyecek bir üslup bekliyorum. Edebiyatı seven bir insansınız. Lütfen efendim... Bu çatının altında kaba, yaralayıcı sözler olmamalıdır ve olmasına da müsaade etmeyiz.

Buyurun efendim.

6.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışma nedeniyle konuşması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, şimdi, bakın, bizim naiflik dersi alacağımız en son insanlar sizlersiniz. Biz nezaheti, zarafeti, estetiği bilen, bundan nasipli insanlarız.

BAŞKAN – E, bunu ispat edin bakalım.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Evet, ispat edeceğiz şimdi.

Sayın grup başkan vekili benim söylediğimi kanıtlayarak gitti, normalde yeni bir söz söylemeye gerek yok. Dedi ki: “Ben ad, soyadı olarak kimin söylediğini bilemem.” Bu, böyle bir söz söylenmemiş demektir zaten. Ben de onun için, kendimize güvenin bir ifadesi olarak, bu sürecin de her aşamasında bulunmuş bir arkadaşınız olarak bunu bu güvenle söyledim. “Bunu bizden birisi söylemişse alçaklıktır.” çünkü söylenmediğini biliyorum ama kamuoyuna kendi yaptıkları bir demokrasi ayıbını kamufle etmek için ortaya bu lafı atmak aynen bu tabiri hak ediyor çünkü gerçekler üzerinden siyaset yapılır.

Gelelim teklifine: Gerek yok kapalı oturuma, açık oturum yapalım. Biz, konuşulan her şeyi burada sizinle paylaşmaya hazırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Paylaşın o zaman.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Daha da ötesi, böyle bir komisyon teşekkül etti, eğer tenezzül edip gitseydiniz, bizim temsilcilerimiz tüm bu konuşulan, yazılan, söylenen şeylerin özünü, detayını orada söyledi.

Tek bir başlıkla söyleyip bitiriyorum: Demokrasi dışı, özgürlük dışı, eşitlik ve adaletin dışında orada konuşulan edilen hiçbir şey yok. Eğer oradan bir spekülatif ekmek bekliyorsanız buradan size ekmek çıkmaz. Buradan size ekmek çıkmaz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Geçen gün “Mahkemede açıklayacağım.” dediniz, onlar nedir?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Elbette ki mahkemede açıklayacağım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onları da açıkla o zaman, bilelim.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Onu da açıklayayım. O da şu demektir: Burada sayın grup başkan sekili bizim onlarla...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Niye tehdit ettiniz onları, onu anlamıyorum.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Tabii ki, tabii ki.

Ben Kandil'e gittim, orada, o sığınaklarda günlerce kaldım, günlerce bu barış için emek verdim. Bunların hepsi, komutanlarımız dâhil, devletin Millî Güvenlik Kurulu dâhil, bizim her İmralı'ya gidişimiz, her Kandil'e gidişimiz, her görüşmemiz, onlardan aldığımız sonuç ve önerilerin tümü, Millî Güvenlik Kurulunda önce gizli Kriz Yönetmeliği... Biz bunları sevmiyoruz, şeffaflıktan yanayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bu müstenit edilerek orada kararlaştırıldı, orada da değerlendirildi. Bizim saklayacak, gizleyecek, çıkınca utanacağımız hiçbir şey yok. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet efendim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O zaman niye kürsüden tehdit ettiniz onları?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Tehdit yok. Bu, o suçlamanın...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – “Mahkemede açıklayacağım.” diye niye tehdit ettiniz? Bilinmeyen şeyler var demek ki. Bunları söyleyin.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Haydar, o suçlamanın... Bir şey daha söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Önder...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Özür dilerim Sayın Altay, bir şey daha söyleyeceğim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Yapma gözünü seveyim.

BAŞKAN – Sayın Önder...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bir şey daha Sayın Başkan. Bu önemli çünkü.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Benim iki dakikalık süremden bir dakikayı verin Sayın Başkan.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Polemik yapmak... Bak, bir dakikayı CHP veriyor, verin.

Orada, Kandil'le görüşme bir suçmuş gibi aktarıldı. Ben de “Sayın Başbakanımız, Sayın Cumhurbaşkanımız bizden bu görüşmelerin akıbetini soruyorlar, bunları mahkemede anlatacağız.” dedim.

Şimdi, gelemim başka bir şeye...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Biz de bilmek istiyoruz.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Ben sana yeni bir bilgi daha vereyim: Biz oradan geçip giderken CHP'li üyeleri de görüyorduk, isterseniz siz de buna bir bakın! (HDP sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onu da açıklayın ya, kimi görüyorsanız onu da açıklayın.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) - Mahkemeye gerek yok, bunu her zaman açıklarız.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Selçuk Bey.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Biraz önceki hatip Ahmet Yıldırım Bey, HDP Milletvekili, şahsımla ilgili bir konuşma yapmıştır, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, söylediler.

Buyurun efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, bizim mesele bitmedi.

BAŞKAN – Engin Bey, lütfen, Selçuk Bey'den sonra.

İki dakika efendim, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

7.- Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın 65'inci Hükümet Programı üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Şahsımla ilgili bir ithamda bulunarak Sayın Ahmet Yıldırım bir konuşma yapmıştır Meclis kürsüsünden.

Bu yazı cumartesi günü yazılmıştır, AK PARTİ kongresiyle alakası yoktur.

İkincisi, vefa her zaman önemlidir. Özellikle siyasetçiler herkesin işini yaparlar, herkese hizmet ederler fakat karşılığında da vefa görmek isterler. Bunu da AK PARTİ kongresiyle ilişkilendirmek doğru değildir.

Başka bir husus, Türkiye'de tek adamlık: Bununla ilgili olarak şahsım suçlanmış vaziyette. Tek adam sistemi her zaman kötüdür, darbeler de kötüdür. Demokrasilerde asla tek adam olmaz. Cumhurbaşkanlığı tek adamlık değildir, başkanlık hiçbir zaman tek adamlık değildir. Gücün bir noktada temerküzüne de müsaade etmez, ne Cumhurbaşkanlığı müsaade eder ne de başkanlık müsaade eder.

Şimdi, başkanlık sistemini savundum ben televizyonlarda, gazetelerde yazdığım yazılarda. Başkanlık sistemi tek adam düzeni değildir. Otoritenin parçalanması yerine bütünleştirilmesi amacını güder. İcranın hızlanmasına vesile olur. İkili otoritenin önüne geçer. Başkan, bir kral değil, icranın başı, tanzim edicisidir. Ancak bu ülkede Orta Doğu ülkelerine kan ve gözyaşından başka bir şey getirmemiş düzenleri buraya taşımak isteyenlerin olduğu da muhakkaktır. Orta Doğu'nun hastalıkları, çatışma eksenleri elbette buraya taşınmak isteniyor; Hatay'da, Ankara'da, şurada burada patlatılan bombalar bunun için patlatılmıştır. AK PARTİ Orta Doğu'yu buraya taşıyan parti değil, "Bu hastalıklar bu coğrafyaya sirayet etmesin." diyerek olağanüstü gayret sarf eden bir partidir. Güneydoğu Anadolu'da verilen mücadele de bunun için değil mi? Diğer taraftan, benmerkezli veya kişiye odaklı siyasete yönelik eleştiri özel olarak bir kişiye yönelik değildir, genel bir prensibin, ilkenin ifadesidir. Siyasetin millet menfaati yerine kişiye, zümreye özgülmesi siyaset kurumuna olan güveni sarsar; esas olan millettir, kamunun menfaatleridir. Bir harekete liderlik etmek asla kişi odaklı siyaset olarak mütalaa edilemez. Liderless hareket olur mu? Kaldı ki, Sayın Cumhurbaşkanı son altmış yılın hesabını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - ...gören, siyaseti de vesayetten kurtaran kişidir; liderliği şahsa dönük değil, millete dönüktür. Zaman zaman sert tepkiler pahasına alınan hisler de bunun ifadesidir. Benim yazımı başka amaçlı olarak buralara taşımayı hakikaten çok ciddi şekilde bir nakisa olarak kabul ediyorum. Ben hayatım boyunca dik siyaset yaptım ve Sayın Muhsin Yazıcıoğlu'yla siyaset yaparken de AK PARTİ'de Sayın Recep Tayyip Erdoğan'la siyaset yaparken de her zaman hakikati söyledim, bunları söylemekten de imtina etmeyeceğim. Ben milletim adına yaşıyorum, devletim adına yaşıyorum, bayrağım adına yaşıyorum, vatanım adına yaşıyorum ve şunu da özellikle vurgulamak isterim: Hiçbir kimse de layüsel değildir, layüsel olan Allah'tır...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - ...başka herkes tartışılır, tartışılmayan Allah'tır. O nedenle de benim yazımı çarpıtmak doğru değildir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Beş dakikayı geçti Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Ben burada Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı kastetmedim, kastetseydim ismini de yazardım. Bu kadar da yürekliyim, bu kadar da cesurum.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Engin Bey, demin peşin bir dakikayı verdiniz, yani konuşacağımız kesin demek ki.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Önder partimizin bir demokrasi ayıbı işlediğini belirtmek suretiyle bir sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun Beyefendi.

Bir dakikanızı gene kullanın, iki dakikalık bir müddet...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, Hükümet sıraları doluyor, biz bunu biraz daha uzatırsak Hükümet tam kadro burada olacak. Bunun da böyle bir avantajı oldu.

BAŞKAN – Merak etmeyin efendim, hükümete kalmayız, hükümetler hep buradadır.

8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Demokrat olmak için -beğenelim, beğenmeyelim- orta yerdeki hukuki mevzuata ve Anayasa'ya da biraz saygılı olmak lazım; Cumhuriyet Halk Partisi onu yapıyor, onu yaptı. Bu konuda gereksiz, anlamsız bir polemige gerek yok.

Kürt sorununu, siz burada yokken, 2002'de açılan Parlamentoda ilk telaffuz eden adamım ben.

Kürt sorunu elbette çözülmeli. Belki herkes bunu istiyor ama herkes kendi penceresinden istiyor.

Parlamentodaki diğer 3 siyasi partiye göre, bu konuda 3'ünün de kendi pencerelerinden baktığı çok muhakkak ki bu konuyu her partiyle konuşabilen tek siyasi parti biziz. Siz, bir başka partiyle, öteki sizle, şu bununla, böyle bir politika götürülebilir mi?

O Komisyona girmedik; partimizin yaptığı birçok doğru şeyin yanında en doğru işlerden birisidir. Biz, o Komisyonun 4 siyasi partinin eşit temsiliyle kurulmasını istedik. Öyle bir komisyonda, yüzde 60'ı AKP'lilerden oluşacak bir komisyonda, siz, o konuda ne gibi bir çözüm beklediniz, ne umdunuz oradan çok merak ediyorum. Gittiniz oturdunuz, iyi, bir cümle, bir paragraflık bir şey ortaya koydunuz mu? Yok bir şey. Buraya gelip böyle konuşmak kolay.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ve hangi öneriyi getirdiniz?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Devrimcilik ve demokratlık sizin tekelinizde değil. Hiç merak etmeyin. O ayrı bir iş. Bu konuda bir kavgaya, yarışa da gerek yok ama Cumhuriyet Halk Partisinin kuruluşu devrimci bir felsefe üzerindedir; bütün üyeleri de o ruh içinde, o anlayış içinde siyaset yapmaktadır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Konu anlaşmıştır.

BAŞKAN – Efendim, söz sırası...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, yerimden bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, Sırrı Bey, herkes kendi kanaatini beyan etti efendim, zabıtlara da geçti. Rica ediyorum.

VI.- HÜKÜMET PROGRAMI (Devam)

1.- Başbakan Binali Yıldırım tarafından kurulan Bakanlar Kurulunun Programı'nın görüşülmesi (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Bülent Tezcan'a aittir.

Bir hususu açıklamak isterim, Sayın Tezcan'ın konuşmasından sonra otuz dakikalık ara vereceğim efendim.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 65'inci Hükümetin programını görüşüyoruz. Çok ilginçtir, Parlamento belki de tarihinde ilk defa bir hükümet programını görüşürken bu kadar düşük profilli bir pozisyon aldı. Bu, herhâlde, Hükümetin kuruluş sürecinde siyasi literatürümüze giren “düşük profil” tartışmasından kaynaklanıyor ve Parlamento'ya da söyleyecek bir şeyim yok; böylesi bir Hükümet değişikliğine kendi penceresinden, sanıyorum ki Türkiye Büyük Millet Meclisi de böylesi bir tepkiyi herhâlde uygun görüyor.

Değerli arkadaşlar, 1 Kasım 2015 yılında bir seçim yaşadık ve o seçimin ardından kurulan 64'üncü Hükümetin programı burada okundu, görüşüldü, konuşuldu, oylandı. Arkasından Hükümet güvenoyu aldı Parlamento tarafından ama bir bakıyoruz, önce iktidar partisinin içerisinde bir siyasi operasyon yapıldı yetki alıp verme konusunda, arkasından da 4 Mayıs, sarayda bir saray darbesiyle Hükümet haledildi. Hani vardır ya tarihimizde “Abdülhamid'in halli” denir, “Abdülaziz'in halli” denir, şimdi de Davutoğlu'nun hallini yaşadık burada.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bunun arkasından başka bir tartışma girdi, bir düşük profil tartışmasıyla karşı karşıya kaldık. Herkes sıraya girdi, “En düşük profilli ben olacağım.” diye bir yarış başladı. Aslında normal yarışmalar “En iyisi benim.” diye yapılır ama ne yazık ki siyaset tarihimizde yeni bir şey kazandık: En düşük profilli seçme yarışı! Ben buradan ÖSYM Başkanına bir teklifte bulunuyorum. Bundan sonra üniversite sınavlarına bir de bunu eklesinler. En düşük profilli kimdir, onu da objektif seçelim.

Değerli arkadaşlar, aslına bakarsanız, sorun bir Hükümet sorunu değil; sorun bir profil sorunu, çok açık. Bunu biz ifade etmiyoruz. Sorun bir profil sorunu ve öyle bir şey ki aslında 64'üncü Hükümetin profili de yüksek değildi. O Hükümette de her seferinde ısrarla Sayın Davutoğlu nasıl saraya tabi olduğunu ve Anayasa'daki parlamenter sistemden uzak, fiilî başkanlık rejimi uygulama konusunda kararlı olduğunu anlatıyordu. Ama, o düşük profil bile az geldi ve daha düşük profilli, arayışın sonucudur. Şimdi, endişem şu: Burada bir güven oylaması yapacağız ve eğer bu Parlamento bu Hükümet programına güvenoyu verirse aynı düşük profile ortak olmuş olacak, tarihe bu şekilde geçecek. Onun için, değerli milletvekili arkadaşlarım, buna dikkat edin oy kullanırken.

Şimdi, bir çap sorunu var ortada, demokrasimizin çapıyla ilgili bir sorun var. Şimdi, Türkiye'de demokrasinin çapını ölçmek için yeni bir kırat, yeni bir ölçü ortaya çıktı: 64'üncü Hükümetin gidiş şeklini, 65'inci Hükümetin geliş şeklini alın, Türkiye'de demokrasinin çapını bulursunuz. Demokrasinin çapı budur.

Bakın, 64'üncü Hükümet döneminde neler olmuş, bir hatırlayalım: 12 Ocak 2016 Sultanahmet saldırısı, 11 vatandaşımız ölmüş; 17 Şubat 2016 Ankara'da Merasim Sokak saldırısı, 29 ölü; 13 Mart 2016 Güvenpark saldırısı, 37 ölü; 19 Mart 2016 İstiklal Caddesi'ndeki saldırı 5 ölü; 1 Mayıs 2016

Gaziantep saldırısı 3 ölü; toplu katliamlarla, toplu terör saldırılarıyla toplam 85 ölü. Toplam şehit sayımız 519'u geçmiş. Hangi dönemde? 64'üncü Dönemde. 64'üncü Dönemde bütün bunlar yaşanmış, bir tane bakan bile istifa etmemiş, Başbakan çıkıp istifa etmemiş. Hükûmetin istifa etmesi meselesi gündeme bile gelmemiş, böyle bir dert yok, yüzlerce vatandaşımızın ölümünden siyasi sorumlu bir Hükûmet istifa etmemiş ama Başbakan Davutoğlu bir hata yapmış: Saraydan izinsiz Obama'yla görüşme telaşına düşmüş, randevuyu istemiş. İşte, gün o gündür Davutoğlu'nun hallolduğu gün. Böyle bir çap, böyle bir anlayış, böyle bir demokrasi olur mu arkadaşlar? 64'üncü Hükûmet gidecekse bu akan kanlar nedeniyle gitmeliydi, sarayın 4 Mayıs darbesiyle değil! Mesele bu.

Şimdi...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Bağırmeden konuşursanız dinleriz sizi.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Yok, yok. Yani, belki duymazsınız diye söylüyorum.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Yok, yok, bağırmeden konuşursanız dinleriz sizi. Ses tonu rahatsız ediyor.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Bakın, bu Hükûmetin nasıl kurulduğuna bir bakalım: İlk defa Hükûmet kurulduğu gün Hükûmet programı okundu burada, dikkat edin. Ya, 27 bakan; 1 Başbakan, 26 bakan. Bu bakanlar bu Hükûmet programıyla ilgili hiç kanaat bildirmediler mi? Ne zaman yazdınız, ne zaman baktınız, ne zaman konuştunuz? Cumhuriyet tarihimizde hiç yoktur, bir ilktir bu da.

Ama ben size nasıl kurulduğunu söyleyeyim: Sayın Binali Yıldırım saraya gitti, saraya gittiğinde kendisine 3 tane zarf verildi, böyle 3 tane sarı zarf, aynı anda.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Orada mıydın?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Birinci zarf, Başbakan ataması zarfı. Birinci zarfın içinde Başbakan atandığı yazısı vardı, koyduk. Hemen ikinci zarf, hiç ayrılmaya gerek yok. İkinci zarfın içinde Bakanlar Kurulu listesi vardı. O da kapalı zarfla verildi, onu da aldı. Ondandır üçüncü zarf. Üçüncü zarfta da -hani şimdi konuşuyoruz ya- bu Hükûmet programı vardı.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Biraz fazla tutun, çekemediler oradan.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bunların hepsi saraydan hazırlandı, verildi ve şimdi burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu Hükûmet programı oylanmak isteniyor değerli arkadaşlar. O zaman güven oylamasını da kaldırın, ne gerek var güven oylamasına? Sarayın güveni yetiyor zaten! Parlamentodaki bir siyasi partinin çoğunluğu için sarayın güveni yetiyorsa bu tiyatro oyununa ne gerek var, ne gerek var bu tiyatro oyununa?

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Sistemi değiştirmemiz lazım. Değiştirelim sistemi, doğru söylüyorsunuz.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Tabii, arzu ettiğiniz şey o zaten, şimdi oraya geleceğiz, yazmışsınız. Neymiş efendim: “Birinci vazifemiz -hani diyor ya- yeni anayasa.”

Değerli milletvekilleri, hangi yeni anayasa, hangi yeni anayasa? Mevcut Anayasa'yı uyguladınız mı? Burada yazanı uygulayan bir sistem var mı? Buna uyan bir Cumhurbaşkanı var mı? Buna uyan bir Başbakan var mı? Buna uyan bir Bakanlar Kurulu var mı? Buna uyan bir iktidar grubu var mı, Meclis çoğunluğu var mı? Anayasa'yı açıkça ihlal edeceksiniz, ondan sonra yeni anayasayı bir Hükûmet programı olarak koyacaksınız.

Bakın, Türkiye bir anayasasızlaştırma süreciyle karşı karşıya. Çok açık bir şekilde Anayasa'yı fiilî olarak ihlal edede bir anayasasızlaştırma süreciyle karşı karşıya. Şimdi, bunun teorisini de yapmaya kalkıyorsunuz, bunu biliyorum, mesele fiilî durumu kabul ettirme çabası.

Anayasa'nın 112'nci maddesi çok açık: Hükümet siyasi sorumluluğun sahibidir, Başbakan ve bakanlar; Hükümet siyasi sorumludur, Cumhurbaşkanı değil. Peki -birinci toplantıdan itibaren- daha Meclisten güvenoyu almadan sarayda yapılan bu toplantı, ilk Bakanlar Kurulu toplantısı neyin işaretidir? Mevcut Anayasa'da Cumhurbaşkanı Hükümetin başkanı değildir, başı değildir, yürütmenin başıdır, Hükümetin başı Başbakandır, siyasi sorumluluk Başbakandır ve ne yazık ki Türkiye'de yetkileri Cumhurbaşkanı tarafından gasbedilmiş bir Hükümet var. Bu tablo içerisinde yeni anayasa tartışmaları... Belli ki yaratılan fiilî durumu bir meşruiyet zeminine oturtma telaş ve çabası var.

Bakın, Anayasa'nın 101 ve 103'üncü maddeleri çok açık. Ne diyor? Bir: Cumhurbaşkanı tarafsızdır, siyasi partisiyle ilişkisi kesilir. İki: Tarafsızlığı konusunda yemin eder Cumhurbaşkanlığı görevine başlayınca. Peki, var mı bir tarafsız Cumhurbaşkanı? Hayır. Bakın, seçim dönemi kampanya yapıp muhalefet partilerini eleştirdi, koyduk bir tarafa. İktidar partisi lehine konuştu, koyduk bir tarafa. Bugüne kadar doğrudan doğruya Bakanlar Kurulunu ısrarla sarayda, oradaki kaçak sarayda toplayıp fiilen Bakanlar Kurulunun Başkanlığını, Hükümetin Başkanlığını yaptı, onu da koyduk bir noktaya. Artık Adalet ve Kalkınma Partisinin içerisinde operasyon yapıp Hükümeti deviren ve yeni bir Hükümet kuracak kadar siyasetin içine girmiş, teşne olmuş bir Cumhurbaşkanı var. Değerli milletvekilleri, bu, açık Anayasa'nın ihlalidir. Anayasa artık fiilen askıya alınmıştır. "Parlamente sistemi buzdolabındadır." diyen bir Cumhurbaşkanı var. "Yargı benim için ayak bağıdır." diyen bir Cumhurbaşkanı var. "Rejim fiilen değişmiştir." diyor. Ya, Anayasa'yı ihlal suçu, anayasal düzeni ihlal etmek Türk Ceza Kanunu'nda özel olarak düzenlenmiş bir suçtur. Cumhurbaşkanı yaparsa ne olacak? Cumhurbaşkanı, tam da bulunduğu makam ve mevki nedeniyle bu noktada en etkili durumdaki kişidir ve gerçek anlamda sorgulanması ve cezalandırılması gereken birisi.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Bülent, başka bir şey söyle artık ya, bilmediğimiz yeni bir şey söyle ya! Bize bir faydan olsun!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Şimdi, böyle bir noktada "Anayasa Mahkemesi kararına uymuyorum, saygı da duymuyorum." diyen bir Cumhurbaşkanı var. Şimdi, bütün bu tabloda; yargının teslim alındığı, 3 tane yüksek mahkeme başkanının -Danıştay, Sayıştay, Yargıtay başkanının- "Anayasa Mahkemesini tanımıyorum." diyen, "Yargı bana ayak bağıdır." diyen Cumhurbaşkanıyla seçim gezisi gibi Rize gezilerinde Türkiye'yi dolaştığı ve -ne yazık ki söylemek zorundayım- sıkılmadan "devlet başkanım" diye hitap ettiği bir tabloda yaşıyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Öyle değil mi? Devlet başkanı değil mi?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Açın Anayasa'yı okuyun, devlet başkanı mı, değil mi?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Anayasa'da "devletin başı" diyor! Anayasa'yı oku sen önce!

MEHMET METİNER (İstanbul) – Devletin başı değilse devletin başı kim?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkan Vekilinin ağzından yargıya güvenin yüzde 30'lara indiği bir süreçte, şimdi -çıkacaksınız- yeni anayasayla Türkiye'de yeni bir tablo yaratacağınızı iddia ediyorsunuz. Bu, Türkiye'de demokrasiyi ortadan kaldırıp diktatörlüğü kurma heves ve çabasından başka bir şey değildir.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Devletin başı kim Anayasa'ya göre?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Şimdi, hangi ortamda yapacaksınız bu anayasayı? Bir bildiriye imza attı diye akademisyenlerin tutuklandığı bir ortamda...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Terör bildirisi o!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - ...1.800'ün üzerinde kişinin "Cumhurbaşkanına hakaret etti." diye yargılandığı bir ortamda...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Etmesinler! Siz grup toplantınızda küfür ettiniz ya, küfür ettiniz grup toplantınızda!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - ...Cumhurbaşkanı herkese hakaret ederken 1.800'ü aşkın kişinin "Cumhurbaşkanına hakaret etti." diye yargılandığı bir yerde, gazetecilerin tutuklandığı, basılmamış kitapların yasaklandığı bir Türkiye'de, bu ortamda "Anayasa yapacağız." diyeceksiniz ve buradan özgürlükçü bir tablo ortaya çıkacak.

Bakın, size tarihimizden bir bölüm okuyayım, okuyayım da bilmeyenler anlasın devlet başkanlığı nasıl olur, devlet nasıl yönetilir. Mustafa Kemal Atatürk'e geliyor birileri, diyor ki: "Paşam, hani hakkınızda ağır bir manzume yazmış olan bir öğretmen vardı." "Evet." "Aftan istifade ettiği için tekrar öğretmenliğe tayinini istiyor." Atatürk soruyor: "Tayininde kanuni bir engel var mı?" "Hayır Paşam." "O hâlde niçin bana soruyorsunuz?" "İşlediği cürüm zatıdevletlerine ait de onun için Paşam." Atatürk'ün cevabı unutmamanız gereken bir cevaptır: "Suçun şahsıma karşı işlenmiş olması bu gencin kanuni haklarını çiğnemek için hiçbir sebep teşkil etmez. O öğretmeni ilk açılacak memuriyete tayin ediniz." (CHP sıralarından alkışlar) İşte, bu gelenek Türkiye'yi bugün o karanlık çağlardan alıp bu noktaya taşıyan geleneğin adıydı.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Genel Başkanınıza söyleyin, her birimiz hakkında dava açıyor.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Şimdi, siz el birliğiyle bu geleneği yok etmenin hesabında ve telaşındasınız.

Şimdi, çıkmış, hedef başkanlık rejimi...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sistemi, "rejimi" değil.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – İyi, iyi de adını bile doğru koymuyorsunuz. Herkes çok iyi biliyor ki bu rejimin adı başkanlık rejim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Rejim değil bir kere ya, sistem, sistem.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bu rejime siyaset literatüründe patronlu başkanlık rejimi deniyor. Hani siz Türk tipi başkanlık rejimi diyordunuz ya, aslında bu rejim... Hani gerçek anlamda demokratik olmayacağını bildiğiniz için bu adı uydurma ihtiyacı hissettiniz, bunu biliyoruz. Hani sihirbaz anayasa hukukçuları var aranızda, mukallit mukallit anlatıyorlar, onların bulduğu isimler bunlar. Bu başkanlık rejimin Güney Afrika'da ya da Sahra Altı Afrika'da uygulanan bir model olduğunu, ondan daha kötü ve tek adam rejimini dayatan bir model olduğunu hepimiz biliyoruz.

Bakın, değerli arkadaşlar, hafta sonu bir kongre yapıldı. Hafta sonu bir kongre yapıldı, kongrede, bir siyasi partinin kongresinde tarafsız olması gereken Cumhurbaşkanının mektubu okundu.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kaldır kaldır görmüyorlar, az daha kaldır!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Mektup böyle dinlendi.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Size ne?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Olabilir, olabilir, olabilir de bu bir şeyi çağırıyor, hani "Türk tipi başkanlık rejimi" diyorsunuz ya, bu bir şeyi çağırıyor.

Bir fotoğraf da Uzak Doğu'dan, Kuzey Kore'deki parti kongresi; bu da Kuzey Kore'deki parti kongresi. (CHP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sandalyeler uçmamış.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Benzerliği milletimize havale ediyorum.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Aynen.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Benzerliği milletimize havale ediyorum.

Şimdi, bugün, AKP, Türkiye’de bir despotik parti devleti kurmuştur, “despotik parti devleti” bunun adı. Valiler, kaymakamlar, mülki amirler AKP’nin fiilî il başkanı ve ilçe başkanı gibi çalışmaktadır. Şimdi bakıyorum, tahmin ediyorum ki grup başkan vekili hazırlanıyordu cevap hakkını kullanmak için: “Canım, Cumhuriyet Halk Partisi döneminde de valiler, kaymakamlar o zaman parti başkanıydı...” İyi de o zaman Türkiye’de tek parti dönemi vardı ve hedefi çok partili rejime gitmekti -İsmet Paşa gibi, onun dediği gibi- yoksa, sizin gibi, çok partili demokrasiden tek parti düzenine dönüştürme arzusu yoktu o kadroların, hiç olmadı onların öyle bir hesabı. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET METİNER (İstanbul) – Öyle bir hedefiniz yoktu, öyle bir hedefiniz asla yoktu. Mecbur kaldığımız için...

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Şimdi, sendikaları kontrol edeceksiniz, bütün sivil toplumu kontrol edeceksiniz -odaları, borsaları- işinize gelmezse teftiş edeceksiniz. Oda başkanlarının dahi Hükümeti eleştirmekten korktuğu, sendikaların doğrudan doğruya iktidara yandaş olabildiği ölçüde üye kazanabildiği bir tablo yarattınız. Bunun adı tek parti düzenidir, fiilî tek parti düzenidir. Despotik tek parti rejimi kurdunuz.

Aslına bakarsanız, başkanlık rejimiyle ilgili... Yine hiç unutmayın Atatürk’ü, aman ha unutmayın.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Siz unutmayın, siz! Biz biliyoruz Atatürk’ü!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Çünkü, o, doksan sene önce bu yanlışları görüp uyarıyordu. Eğer unutmazsanız yanlışla yönelmezsiniz.

Bakın, cumhuriyetin ilanı döneminde 5 milletvekili Mustafa Kemal Atatürk’e gidiyor. O Mustafa Kemal Atatürk savaşlardan çıkmış -üniformayla bir kahraman ama siyasete girince üniformayı çıkarmasını bilecek kadar büyük bir demokrat- ve cumhuriyetin ilanında diyorlar ki: “Paşam, gelin, başkanlık rejimi getirelim, bizdeki sistem başkanlık sistemi olsun Amerika’daki gibi.” Mustafa Kemal Atatürk’ün cevabı çok önemli ve çarpıcıdır: “Padişahlıktan yeni kurtulduk. Başınıza yeni padişahlar mı arıyorsunuz?” der. “Başınıza yeni padişahlar mı arıyorsunuz?” Size söylüyor, size söylüyor; o günkü 5 milletvekiline değil, size söylüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

O yüzden, bu Hükümet programındaki başkanlık rejimi ya da Anayasa’yla ilgili söylenen her şey, Türkiye’nin geleceğiyle ilgili çok tehlikeli bir adımın ve kırılma noktasının başlangıcıdır.

Bakın, bu programda, yolsuzluk yok arkadaşlar, yolsuzluğa hiç değinilmemiş, hiçbir yerinde yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yok ki zaten!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – 150 sayfaya yakın, hepsini okudum, tamamladım; yolsuzluk yok. E, şimdi, nasıl olacak? Niye olsun? Mesela, 2012 yılında Uluslararası Şeffaflık Örgütünün Yolsuzluk Endeksi’nde 54’üncü sıradayız. E, bugün, 2015 yılında 64’üncü sıraya gerilemişiz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bunları konuşuyorsun. İzmir Karabağlar’daki utancımızı anlatsana!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – E, yani, nasıl olacak yolsuzluk, nasıl olacak? Koca devleti soyanlar Karabağlar’ın hesabını burada sormaya kalkmasınlar, koca devleti soyanlar. Oralarda hiçbir şey yok, hiç hesabı verilemeyecek bir şey yok. (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sayın Vekil, belediye başkanının aldığı rüşveti de söylesene orada! Kılıçdaroğlu’nu protesto etti Antalyalı, onu da söylesene!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Şimdi, tabii, bir şeyin Sayın Başbakan cevabını vermek zorunda. 4 Kasım 1999 tarihinde Ali Müfit Gürtuna İstanbul Belediye Başkanı iken Sayın Binali Yıldırım’ı İDO Genel Müdürlüğünden niye aldı? Bu Hükümetin Başbakanı bunun cevabını bir vermek zorunda. Arşivler unutmuyor. O zamanki müfettişlerin belediyede yaptıkları incelemelerde, ihalelerde kayırmacılık ve yolsuzluk çerçevesinde düzenledikleri raporlar üzerine kendi partisinin belediye başkanı bugünün Başbakanını görevden aldı. Şimdi -bunun hesabını- arkasında böyle bir yük olan bir Başbakanın programında tabii ki yolsuzluk olmayacak.

Yetmez, yetmez, bitmedi daha, daha bitmedi. E, bir havuz medyası hikâyesi var, hatırlayın. Hatırlayın, bir havuz medyası hikâyesi var. 2 iş adamı Mehmet Cengiz ile Celal Koloğlu’nun konuşmaları “tape”lere yansdı. Diyor ki: “Şimdiki Başbakan Binali Yıldırım büyük beyefendi tarafından görevlendirilmiş, Turkuvaz Medya Grubunun satın alınması için iş adamlarına 100’er milyon dolar salma salınmış; toplam 600 milyon dolar.”

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 630 milyon dolar.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Ne oldu? E, tabii, olmaz yolsuzluk! Başka? Daha bitmedi.

4 Bakanı burada akladınız, 4 Bakanı burada akladınız, parmak hesabıyla akladınız. Şimdi ne oldu? Amerika’da bir savcı çıktı, soruşturma açtı, sizin akladığımız dosyaları orada takip ediyor.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Paralelci onlar, paralelci.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bu Meclis utanmayacak mı şimdi Amerikan mahkemesinden böyle bir şey çıkarsa? Aklamak için parmak kaldıranlar utanmayacak mı?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Savcı paralelci miymiş Bülent?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sizin kapatmaya çalıştığımızı Amerikan savcılarını açmaya çalışıyor. Derhâl Türkiye’de yargının bu meseleye yeniden el atması bir zorunluluk hâline gelmiştir.

Dokunulmazlıkları konuştuk. Ya, milletvekili ne kadar yolsuzluk yapabilir? Yetki kullanamaz, imza atamaz. E, milletvekillerinin dokunulmazlığı kalktı fezlekelerle ilgili -700’e yakın olmuş-bakanlarınki duruyor, milletvekilliği bitse de bakanlığı duruyor. Böyle bir tablo olur mu? Yolsuzluğu kural hâline getiren ve sistemleştiren bir anlayıştan Türkiye’ye fayda gelir mi? Şimdi, bakın, anlıyoruz ki yolsuzlukla mücadele sadece bunların programında değil, bu Hükümetin programında değil, aynı zamanda bunların fitratında da yok yolsuzlukla mücadele; fitratında da yolsuzlukla mücadele yok, sadece programlarında değil. (CHP sıralarından alkışlar) Hani diyorlardı ya “Fitratında yok.” diye, yok tabii. Yani yolsuzlukla mücadele bu Hükümetin fitratında yok, onun için de programa girmemiş.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Niye yargılanmaya karşısınız o zaman? Kendinizle çelişiyorsunuz.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - 2002’de AKP iktidara gelirken ne dedi? “3Y” dedi değil mi, “3Y”? Yani neydi bunlar? Yolsuzluk, yoksulluk, yasaklar. Ne oldu? Yolsuzluğu anlattım, onu geçtik, o gitti, yıkıldı, yıkıldı o minareler, şimdi geçtik öbür tarafa.

Yoksulluk: Ne oldu yoksulluk? 17 milyon yoksul var Türkiye’de, 6 milyon işsiz var Türkiye’de, 6 milyon işsiz, 17 milyon yoksul.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ya, bu oyu nasıl alıyoruz biz? Ya, bunları söylüyorsunuz da bu oyu nasıl alıyoruz biz?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – 2002 yılında Türkiye nüfusunun en zengin yüzde 1’i millî gelirin, servetin yüzde 39’unu alıyordu, paylaşıyordu; şimdi, 2015 yılında en zengin yüzde 1 servetin yüzde 54’ünü alıyor. Zenginin daha da zenginleştiği, yoksulun daha da yoksullaştığı, servetin tekelleştiği bir düzen yarattınız, yolsuzluk ekonomisiyle el ele yürüyen ve servetin tekelleştiği bir düzen.

Gelelim yasaklara. Yasaklar ne oldu, ne oldu yasaklar, hani üçüncü Y vardı ya? İlk defa, basılmayan kitap yasaklandı, kitabı yazan da içeri atıldı bu hükümetler döneminde, AKP hükümetleri döneminde. Bakın, basın özgürlüğünde 180 ülkede 151’inci sıradayız. 180 ülkede 151’inci sıradayız. Gazeteciler tutuklu. Biraz önce söyledim, bildiriye imza atanlar imza attı diye tutuklu, içeriğinin ne olduğu önemli değil, imza atanlar imza attı diye tutuklu, Cumhurbaşkanı eleştiren tutuklu; basın özgürlüğünde Afganistan’ın gerisindeyiz.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) - Eleştirin, hakaret etmeyin.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Ekvador’un gerisindeyiz, Afrika ülkelerinin gerisindeyiz.

Şimdi, böyle bir tabloda dokunulmazlıklar da kaldırılırken hani dediler ya: “Terörle mücadele ediyoruz.” Gene burada, bunun 8’inci sayfasında teröre karşı mücadeleyi anlatıyor, “Bölücü terör örgütü ve paralel terör örgütü -dikkat edin- başta olmak üzere tüm terör örgütleriyle mücadeleimiz kararlılıkla devam edecek.” diyor. 8’inci sayfada, okumayanlara söylüyorum, okumadan oy veriyorsunuz ya, saraydan öyle yazılmış, geldi. Diyor ki: “Bölücü terör örgütü ve paralel terör örgütü başta olmak üzere tüm terör örgütleriyle mücadeleimiz kararlılıkla devam edecektir.” Şimdi, gülmek için kendimi zor tutuyorum. Her ikisini de siz büyüttünüz, her ikisini de siz beslediniz, sizin kucağınızda büyüdü, el ele, el bebek gül bebek beraber büyüdünüz, beraber büyüttünüz bunları, beraber yürüdünüz bu yollarda. Niye? (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, Fethullah terör örgütü FETÖ, iyi, güzel. Sayın Bakan gene Adalet Bakanı, geçen sefer burada bir konuşmada söyledim tekrar etmeyeceğim. Fethullah Gülen’le ilgili o güzel, öven sözleri vardı Sayın Bekir Bozdağ’ın, gene burada. “Çok ulvi bir âlim, büyük adam.” diyordu. Yine, bugünün Cumhurbaşkanı, dönemin Başbakanına Amerika’ya giderken sorduklarında “Sayın Fethullah Gülen’i ziyarete gidecek misiniz?” diye. “Gök ne istedi de yer kabul etmedi.” diye huşuyla söylüyordu. Yine, Sayın Recep Tayyip Erdoğan Başbakanken “Ne istediniz de vermedim?” diye söylüyordu, “Ne istediniz de vermedim?”

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hangi partiden olduğunuzun önemi yok, Yargıtaya 160 tane militan Fethullahçıyı AKP hükümetleri yerleştirmede mi? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Aynen öyle.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Yargıyı AKP hükümetleri cemaate teslim etmedi mi? Kaçakçılık, organize suçlar başta olmak üzere emniyetin tamamını adım adım cemaate teslim eden AKP hükümetleri değil miydi? Milletvekilliği bittikten sonra “cemaat üyesi”, “terör örgütü üyesi” diye tutuklanan milletvekili, açın Meclis arşivinde, hangi partinin grubunun üyesiymiş dönüp bakın bakalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şu zırhlı arabayı da söyle, zırhlı arabayı.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Yani, yok öyle şey, şimdi siz devleti teslim edeceksiniz... Ergenekon ve Balyoz soruşturmalarını, kumpaslarını, tezgâhlarını beraber kurmadınız mı? Onlara bütün lojistik desteği, siyasi desteği, iktidar desteğini siz vermediniz mi? “Siz” derken, milletvekillerine söylemiyorum, AKP iktidarına söylüyorum, AKP iktidarına.

Şimdi gelelim bölücü teröre. İyi, güzel. 2002 yılında AKP iktidara geldiğinde terör sıfırdı, bugün, sadece haziran ayından bu yana, 2015'in Haziranından bu yana 600'e yaklaştı, 519-520. Her gün artıyor, takip edemiyoruz şehit sayısını.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Kıbrıs'ı geçti, Kıbrıs'ı.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Nasıl oldu bunlar, nasıl oldu? Hani hep “çözüm” konuşuluyor ya, her şey nasıl oldu? Habur'da seyyar mahkemeyi kim kurdu? Devletin savcısını terör örgütünün ayağına Habur'da kim gönderdi, kim; hangi hükümetti, hangi hükümetti, hatırlayın, hatırlayın?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tarihte bir ilk, tarihte bir ilk.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Paralelciler gönderdi, paralelciler!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Oslo'da pazarlık yaptınız, ondan sonra İmralı'da bir başka pazarlık daha yaptınız. İmralı'da sadece çözüm konuşulmadı. İmralı'da devlet düzeninin pazarlığını yaptınız, devletin idari yapısını konuştunuz. Bunu Apo'nun mektupları söylüyor. 21 Mart Nevruz'unda okunan mektuba bakın. Devletin idari yapısını, terör örgütünün lideriyle oturdunuz, İmralı'da pazarlık yaptınız. Kandil'i de onay makamı yaptınız. Bütün bu sözleşmeler Kandil'e gitti devlet gözetiminde, onaylandı; geldi, onaylandı. Kandil'i onay makamı yaptınız, Dolmabahçe'de duvara tosladınız. İş Dolmabahçe'ye geldi, duvara tosladınız, olan da Yalçın Akdoğan ile Mahir Ünal'a oldu sanki bütün sorumluluk onlarınmış gibi, bütün bu süreç birlikte yönetilmemiş gibi; şimdi bakıyorum, Hükümette yok, grup yönetiminde yok, parti yönetiminde yok.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Ne kadar düşünüyorsunuz bizi, ne kadar düşünüyorsunuz!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Demek ki fatura bir yere kesilecek ki buluna buluna onlar bulunmuş.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Bizim partinin iç işlerine karışmayın lütfen, kendi iç işlerinize bakın.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, bugünkü Cumhurbaşkanının dönemin Başbakanıyken verdiği talimatlar kendi ikrarıdır, ben söylemiyorum: “Biz, çözüm sürecinde valilere talimat verdik, ‘Dokunmayın bunlara.’ dedik.” O zaman bu bombalar gömüldü. İşte, “‘Dokunmayın.’ dedik.” diyor, işte bu bombalar o zaman gömüldü, kamyonlardan Kalaşnikof silahlar o zaman dağıtıldı, hendekler o zaman kazıldı. O dönemde terör örgütü vergi dairesi kurdu, vergi topladı; askere alma dairesi kurdu, militan topladı; mahkeme kurdu, yargılama yaptı ve bunlar bu iktidarın gözünün önünde yapıldı. Şimdi, bunlar bu terör örgütünü, bölücü terör örgütünü büyütme değil de... Ne büyütüyor bu terör örgütünü, bu cesareti, bu manevi cesareti, bu psikolojik cesareti, bu öz güveni ve bu lojistik desteği nereden aldılar, kimden aldılar? AKP hükümetlerinden aldılar, bunu çok iyi biliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, ondan sonra terörle mücadele kapsamında şehitler geliyor diye 23 Nisanı yasakla, terör bahanesiyle millî bayramları yasakla ama düğünler serbest olsun, EXPO'da davul zurna çalmak serbest olsun, millî bayram kutlamaya gelince bunlar yasak. Böyle bir şey olmaz, böyle bir şey olmaz. Bu anlayışla kurulan ve devam eden bir Hükümet...

Şimdi, değerli arkadaşlar, geçenlerde -siz bilirsiniz- Ennahda, Tunus'ta, sizin kardeş partiniz, Adalet ve Kalkınma Partisinin, Gannuşi'nin Başkanı olduğu parti...

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Tunus'ta değil, Fas'ta. Yanlış biliyor.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - ...kongresini topladı, kongresinde siyasal İslam'ı terk etti; dikkat edin, siyasal İslam'ı terk etti. 1937 yılında bizim Anayasa'mıza laiklik girdi, 1937 yılında. Yani, seksen yıl önce Atatürk bunu görüp Anayasa'ya laikliği koydu. Gannuşi'nin hareketi, Tunus'taki hareket ya da Afrika'daki siyasal İslamcı hareketler, dünyadaki siyasal İslamcı hareketler, seksen yıl sonra Atatürk'ün çizgisinin ne kadar önemli olduğunu anlamaya başladı.

Şimdi, bakın, böyle bir tablo içerisinde, dünya siyasal İslam'ı terk ederken, Sayın Meclis Başkanımız -şimdi, Meclisi idare ediyor- çıktı diyor ki: "Anayasa'dan laikliği çıkaralım." Bakın, dünya siyasal İslam'ı terk eder ve laikliğin önemini kavrarken, Orta Doğu mezhep çatışmaları nedeniyle kan gölüne dönmüşken ve bölgede tek çağdaş, modern demokrasinin tohumlarının Atatürk'ün kurduğu laik cumhuriyetin temelleri üzerine şekillenebileceğini herkes görmüşken, Gazi Meclisin Başkanı çıkıp, "Laikliği Anayasa'dan çıkaralım." diyor.

Değerli arkadaşlar, hepimiz oturup aklımızı başımıza alalım. Bırakın Afrika'nın, Orta Doğu'nun arkaik ihvancı anlayışını, Mustafa Kemal Atatürk'e dönün yüzünüzü, Atatürk'e dönün. (CHP sıralarından alkışlar) Çevirin yüzünüzü o arkaik ihvancı anlayıştan, terk edin o anlayışı; oradan Türkiye'ye bir gelecek yok, oradan Türkiye'ye bir çıkış yok.

Bakın, aynı anlayış eğitime geldi bulaştı. Şimdi burada eğitimle ilgili anlatıyorlar, anlatıyorlar... Laik, bilimsel, aklın egemen olmadığı bir eğitimle dünyayla rekabet edebilecek kuşakları nasıl yetiştirirsiniz; sanayide rekabet gücü olacak kuşakları nasıl yetiştirirsiniz; akılcı ve bilimsel üniversiteleri, araştırma yapan üniversiteleri nasıl yaratırsınız? Özgürlükçü, aklın hâkim olduğu, akılla dünyadaki gelişmeleri takip eden çağdaş bir eğitimi yani laik, modern, çağdaş eğitimi yerleştirmedığınız sürece Türkiye'yi, dünyada insani gelişmişlik endeksinde ilk 20'nin içerisine nasıl sokarsınız; Türkiye'yi dünyayla rekabet eden bir ülke hâline nasıl getirirsiniz? Ne oldu Türkiye'de eğitim? Eğitim vakıf, cemaat, tarikat eksinine sıkıştırıldı. Fark etmiyor, dün Fethullahçı cemaat vardı, onu gönderdiniz, aranız açıldı, şimdi yeni cemaatler duyuyoruz, iktidar ittifaklarında yeni cemaatler oluşmuş. "Filanca cemaatin temsilcisi filanca bakanlığa geldi." deniliyor.

Arkadaşlar, eğitim de aynı şekilde. Eğer eğitimi vakıf, cemaat ve tarikat eksenine sıkıştırırsanız küçücük yavrularınızı da Ensar Vakfının yurtlarında yasa dışı olarak taciz ve tecavüze maruz durumda bırakırsınız, maruz kalırlar. (CHP sıraların alkışlar)

Bakın, OECD raporları meydana. OECD, PISA sonuçlarını yayınladı. 2012 yılında Türkiye 34 ülke içerisinde 32'nci sırada. Yine OECD'nin küresel eğitim araştırma sonuçlarında 2015 Mayısına göre Türkiye 76 ülke içerisinde 41'inci sırada. Atanamayan 300 bin öğretmen var, 300 bin öğretmen atanamıyor ama bütün hesap, Anadolu liselerinin tamamını imam-hatibe çevirelim hesabı.

Ya, arkadaşlar, kimsenin imam-hatibe karşı olduğu falan yok, isteyen imam-hatibe girsin, istediği kadar girsin ama bu milletin bütün çocukları sizin arzu ettiğiniz okullara mı gitmek zorunda? Genel liselere bu düşmanlığınız niye? Niye bütün genel liseleri imam-hatip yapıp da istemeyen bütün vatandaşların çocuklarını da oraya yollamaya mecbur bırakıyorsunuz? Böyle bir anlayış olur mu?

Bakın, İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de bütün aileler çıkıp diyor ki: "Ya, bizim okulumuz yan tarafta var -imam-hatip- bunu niye yaptınız?" Türkiye'yi, bir imam-hatip tartışması üzerinden Türkiye eğitimini sıkıştırıyorsunuz.

Bakın, burada ekonomiyle ilgili söyleyecek çok şey var. Aslında ekonomiyle ilginiz de yok.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Bülent Bey...

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Siz cevap verirsiniz biraz sonra.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Bülent Bey, bir de Hükümet programıyla ilgili partinizin görüşlerini duyalım.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bunların hepsi Hükümet programı.

Bakın, Zonguldak'ta işçiler ücretlerini alamadıkları için açlık grevindeler, Yeni Çeltik'te açlık grevindeler, Soma'da işçiler direnişte, Sakarya'da işçiler direnişte, Türkiye'de emeğiyle çalışan “ücretimi alamadım” diye direnişte. Onlara sahip çıkmaya kalkanların önüne polis barikatları diziliyor. Böyle bir tablo yarattınız. İflas ertelemeler bini geçti, bini geçti sadece 2015 yılında iflas ertelemeler. Tarım, ithalat lobisine teslim edildi. Ortaklık var, biliyoruz. Pamuk, mısır, buğday, nohut, mercimek, sıvı yağ, ne varsa... Ya, 9,5 milyar dolar tarımsal ürün ithalatı var. Yani merak ediyorum, bu çiftçiye çökerttikten, tarımı çökerttikten sonra ortada çiftçi kalmayınca çiftçiye de ithal edebilecek misiniz? Nereden ithal edeceksiniz Türk çiftçisini?

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) - Sizin görüş, önerilerinizi duymak istiyoruz.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Şimdi, gelelim dış politika meselesine. Hani anlatıyor ya, dış politikayla...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Önerileri ben anlatacağım.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Şimdi dış politikada iki temel eğilim var, bu belirdi. Birinci eğilim, birinci tercih “Yurtta sulh cihanda sulh” tercihi. İkinci tercih “Hazır ol cenge sulhu salah istiyorsan” tercihi.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Görüş, öneri bekliyoruz Sayın Tezcan.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bakın, birinci tercihin sahipleri Türkiye’de ulusal Kurtuluş Savaşı’nı veren, cumhuriyeti kuran, savaşın ne olduğunu bilen ve onun için barış konusunda hassasiyetle davranan, cumhuriyeti kuran kadroların tercihiydi. İkinci tercihse AKP’nin hamasetten başka bir şey bilmeyen kadrolarının tercihi. Ne oldu? Orta Doğu’da, Suriye’de şu yaşadıklarımıza bir bakın. Şimdi, programın 119’uncu sayfasında diyor ki: “Vizyoner ve gerçekçi bir politika izliyoruz.” Vizyoner ve gerçekçi bir politikaymış. Hangi vizyoner politika? Hani Suriye’ye girecektik, 3 milyon Suriyeli bize girdi.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Nasıl bir söz, nasıl bir söz! Ayıp ya, ayıp ya! Utanç ya!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Emevi Camisi’nde namaz kılma hesabıyla yola çıkanların abdesti Süleyman Şah’ta bozuldu, camiye kadar gidemediler. (CHP sıralarından alkışlar) Süleyman Şah’ta abdest bozuldu.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) - Allah rızası için görüş, öneri istiyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Esad’la fotoğraf çektirenlerin arasında sen de var mıydın?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Şimdi, burada, Türkiye, Orta Doğu’daki mezhep ve etnik çatışmadan kaynaklı terörün doğrudan cephe ülkesi hâline geldi. Bu politikalar nedeniyle doğrudan cephe ülkesi hâline geldi ve bugün orada yaşanan tabloya bakıyoruz, her gün Kilis bombalanıyor. Ne oldu angajman kuralı? Ne oldu angajman kuralı? Hani efeleniyordunuz ya, ne oldu angajman kuralı? Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en kötü dış politika birikimi ve deneyimi on dört yıllık AKP iktidarı dönemindedir ne yazık ki, büyük bir talihsizlik.

Şimdi, yine burada bir başka ifade var, çok önemli. Sayın Başbakan yok herhâlde, gelmedi. Soracağım kendisine, öğreysin saraydan o ifadeyi kim yazmış.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sayın Başkan, hanımefendi devamlı laf atıyor, suç işliyor, uyarın lütfen.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Burada diyor ki: “Dış politikada Türkiye donör ülke olmuş.” Donör ülke, donör. Burada yazmış. “Donör ülke” ne demek? “Donör” ne demek? “Türkiye donör ülke olmuş dış politikada.” Aslında doğru söylüyor, alından öpeceğim onu kim yazdıysa. Ben söyleyeyim size. “Verici” demek donör, verici, verici.

Bakın arkadaşlar, 2004 yılından bu yana AKP hükümetleri döneminde Ege adalarından 16 tane ada, 1 tane kayalık olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti egemenliği altındaki adalar Yunanistan’a ilhak ettirildi, teslim edildi. Yunanistan işgal etti adalarımızı, verdiniz, sesinizi çıkarmadınız. Doğru söylüyor, donör ülke.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir Çiller kadar olamadılar ya, kayaya çıktı, 5 metrekairelik bir adacık.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ya, o adaları kim teslim etti Yunanistan’a? O adaları, Sayın Tezcan, Yunanistan’a kim teslim etti? Önce onun hesabını ver sen!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – O adaları... Okuyun tarihi. Burada yazıyor, burada yazıyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Kim teslim etti? O konferansa bile gitme gereği duymadı sizin genel başkanınız. Kim teslim etti 12 adayı?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Yetmedi, yetmedi; bitmedi, bitmedi; bakın, burada bir fotoğraf var. Turistik kıyafetle müze geziyor. Kim o biliyor musunuz? Sayın Başbakan Binali Yıldırım. Nerede? O işgal edilen Yunan adalarında. Koyun Adası’na gitmiş...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bırak Koyun Adası’nı; Rodos Adası’nı, İstanköy’ü, Girit’i kim teslim etti? 12 adayı kim teslim etti?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yavaş!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - ...Cumhurbaşkanı danışmanıyken bakan pasaportuyla gitmiş ve giderken orada pasaportuna Yunanistan mührü vurmuş.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – 12 adayı kim teslim etti?

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sayın Başkan...

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Yunan Hükümetinin damgasıyla Türk adasına giden bir Başbakanımız olmuştur. Hayırlı uğurlu olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Sayın Başkan, ek süremi verin, toparlıyorum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – 12 adayı kim teslim etti Yunanistan’a, önce onun cevabını ver?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Bağıрма arkadaş, yavaş!

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sayın Başkan, uyarınıza şunları ya! Lütfen uyarın ya!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Rıza Bey, sana ne oluyor?

BAŞKAN – Lütfen, müdahale etmeyiniz efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Senin elinde miydi 12 ada?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen sabırla dinleyiniz.

Buyurun Bülent Bey, iki dakika süre ekliyoruz.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Tamam.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sanki elindeymiş de teslim etmiş. Osmanlı teslim etmiş hepsini be!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ne teslim etmiş?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Hepsini vermiş.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – 1948’de 12 adayı sizin genel başkanınız verdi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hepsini vermiş, hepsini; dünyayı vermişsiniz be!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sonuç olarak tablo meydanda. Türk topraklarını Yunanistan’a teslim eden bir anlayışın ve pasaportuna utanıp sıkılmadan Yunan mührü vurdurarak Türk topraklarına giren bir Başbakanın hükümetidir bu Hükümet.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – 12 adayı biz resmen verdik be!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Memleket bırakmamışsınız memleket! Toprak bırakmamışsınız ülkede.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - Böyle bir Başbakanın Hükümetidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Onun için, biz, bu mesele bir profil meselesi olduğu için, bu güven oylamasında da en düşük profilli olana güvenoyu vereceğiniz için biz kendi pozisyonumuzu bu düşük profilde tarif etmeyeceğiz, biz Hükümet programına ret oyu vereceğiz.

Hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tezcan.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, hatip grubumuza sataşmada bulunmuştur, söz istiyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hükümete sataştı ya! Hükümet temsilcisi konuşacak şimdi.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kongremizi Kuzey Kore kongresiyle mukayese edip bir diktatöryal sistemden bahsetmiştir. Bu sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim, iki dakika. Yeni bir tartışmaya meydan vermeyelim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

9.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan’ın 65’inci Hükümet Programı üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, Kuzey Kore ile Türkiye’yi mukayese etti hatip.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Aynen, aynen.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Fakat, şu hatırlatmayı yapmak istiyorum: Sayın Tezcan, Kuzey Kore’de muhalefet yok; bak, burada muhalefet var. 1 Kasım’da sandık kuruldu. Madem bu kadar diktatöryal bir sistem var, baskı var, zulüm var, neden kazanamıyorsunuz seçimi? Hâlen 25’te sayıyorsunuz. Onun için bu mukayeseyi yapmayın.(CHP sıralarından gürültüler)

İkincisi: Bak, kongreyi açarsanız siz hiç konuşamazsınız.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yapma gözünü seveyim!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Neden biliyor musunuz? Bakın, sizin bundan önceki bir veya ikinci kongrenizde bir milletvekiliniz konuşmak istedi, adamı ceketinden tuttunuz, söz verdiminiz, konuşurmadınız. İşte, demokratlığınız sizin burada.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kime, kime? Bizde 70 kişi konuşuyor kürsüde ya! Siz de kaç kişi konuşuyor? Mehmet, 70 kişi konuşuyor bizim kongrelerde, kürsüde.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakın, bir diğeri: Halletmekten bahsediyor. Sayın Tezcan, Sayın Genel Başkanınızın nasıl geldiğini iyi biliyorsunuz. Yani, bu halletme işlerini sizden daha iyi bilen kimse yok, mahirsiniz bu konuda. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bravo!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı yüksek yargı başkanlarıyla istediği yere gider. Bir kanuni aykırılık var mı? Yok. Siz ne isterseniz onu yapın, Sayın Cumhurbaşkanı ile AK PARTİ'nin arasındaki gönül bağı koparamazsınız, buradan ümidinizi kesin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Niyetimiz yok.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Binali Bey 1.405 delegenin oyunu alarak seçilmiş, kongrede partimizin Genel Başkanı olmuştur ve pazar günü de güven oylaması yapılacaktır.

Efendim, “Görevden alınmış...” Bakın, söylediklerinizin bir karşılığının olması lazım. İstanbul Büyükşehir Belediyesi noktasındaki durumu açınca, yeni bir belediye başkanı geliyor ve yeni gelen belediye başkanı da kendi ekibini kuruyor. Binali Bey'in oradaki beş yıllık süre içerisinde İDO'yu nereden alıp nereye getirdiği ortadadır.

Bir de, bir lütufmuş gibi, “Biz demokrasiye geçirdik ülkeyi...” Siz, uzatabilseydiniz uzatacaktınız, 1950'ye kadar dayanabilirdiniz. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra tek parti rejimleri zaten tuzla buz oldu, daha fazla dayanamadınız. Peki, neden daha önce getirmediniz? 1925'te neden getirmediniz? 1930'da niye getirmediniz? 1945'teki seçimleri nasıl yaptınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sen ne zaman doğdun? Nereden biliyorsun bunları ya?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Açık oy, gizli tasnif yaptık 1945'te. Nasıl?

MEHMET MUŞ (Devamla) – O açıdan bize bu konuda ders vermeye kalkmayın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tezcan...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın hatip hem benim sözlerime ithafen “Muhalefet yoktur.” diye hem de Sayın Genel Başkanımızın geliş şekliyle ilgili satışmada bulunmuştur. Cevap vermek istiyorum.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Geliş şeklini de anlatacak mısınız?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bir de adaları söyle. 12 ada nasıl gitti Sayın Tezcan, onlardan bahset biraz. Şu 12 adaları bir anlat.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Genel Başkan nasıl geldi, onu anlatacak. Bir saniye...

BAŞKAN – Buyurun Bülent Bey.

10.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, bizim hiç kimsenin Cumhurbaşkanını sevgisiyle ilgili bir derdimiz yok, sevebilirsiniz. Biz ne söylemek istediğimizi burada çok açık bir şekilde anlattık. Kuzey Kore’de, doğrudur, muhalefet yok ve -sizin gidiş yönünüzü işaret etmek için o benzetmeyi yaptım- sizin de arzu ettiğiniz şey odur. Cumhuriyet Halk Partisini susturabilecek olsanız, Türkiye’de öyle bir rejim arzu ediyorsunuz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ona gerek yok ya, bir kasete bakar iş!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Yeni anayasa ya da başkanlık rejimi diye arzu ettiğiniz şey Kuzey Kore modeli, Kuzey Kore tipi bir rejimdir, muhalefetsiz bir rejimdir. Ama ne yaparsanız yapın biz size o fırsatı vermeyeceğiz, vermeyeceğiz bu kadar. (CHP sıralarından alkışlar)

AYŞE SULA KÖSEÖĞLU (Trabzon) – Bu da Türkiye’nin demokrat olduğunu gösterir.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Şimdi, Sayın Genel Başkanımızın nasıl Genel Başkan olduğu bellidir. Cumhuriyet Halk Partisinin arkasında taşıyamayacağı hiçbir yükü yoktur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O filmi kim çekmiş, onu söyle sen. Yönetmen kim? Yönetmen önemli.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partili hiçbir siyasetçi hesabını vermeyeceği bir pozisyonda hiçbir zaman değildir, olmamıştır. Hiçbir Cumhuriyet Halk Partili milletvekilinin pozisyonu Parlamentodaki çoğunluğun oylarıyla kurtarılıp yolsuzlukların üstü örtülme çabasına girilmemiştir. Genel Başkanımız Cumhuriyet Halk Partisi kurultayında, aday olarak çıkmış ve Cumhuriyet Halk Partililerin onurlu, temiz oylarıyla Genel Başkan olmuştur, bugün de o görevi layıkıyla yerine getirmektedir ama AKP’nin Genel Başkanının nasıl bir saray darbesiyle gittiğini biz söylemiyoruz, kendisi söylüyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sizininki de kaset darbesiyle...

BÜLENT TEZCAN (Devamla) - “Ben gitmeyecektim ama gitmek zorunda kaldım. Gücün yozlaşmasına karşı dikkatli olun.” diye kendi gençlik kollarına çağrıda bulunuyor. Hangi gücün yozlaşması olduğunu siz çok iyi biliyorsunuz.

Hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYŞE SULA KÖSEÖĞLU (Trabzon) – Genel Başkanımız bizim oylarımızla seçilmiştir.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, Bülent Tezcan'ın 65'inci Hükümet Programı üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın Tezcan'ın bir beyanı oldu. Bu laiklik mevzusundaki benim beyanım üzerinde epey zamandır duruluyor. Bu noktayı açıkladım, basın açıklaması yaptım. Yeni bir anayasa konusunda “Yeni Anayasa ve Yeni Türkiye” konulu 6 oturum yapılmış; “Yeni Türkiye ve...” “Yeni Türkiye ve...” Dış politika, ekonomi, biri de yeni anayasa idi. Yeni bir anayasa yapılıyorsa kavramlar tarifile buluşmalıdır.

Beyefendi, Bülent Bey “1937’de Anayasa’ya girdi.” dedi, doğru. Esasında, 1927’de Cumhuriyet Halk Partisi 2’nci kurultayını yapar. Bu 2’nci kurultay niye 2’ncidir? Zira, Cumhuriyet Halk Partisi Anadolu ve Rumeli Müdafai Hukuk Cemiyetine dayanır ve Sivas Kongresi’nde, 9 Eylül gününü kendi kuruluşu olarak kabul eder ve o tarihe 1’inci kurultay der.

1927’de 2’nci kurultay: Burada 4 umde kabul edilir; bunlar: Cumhuriyetçilik, milliyetçilik, halkçılık ve laikliktir, 1927.

1931’de 3’üncü kurultay olur, buna 2 tane daha eklenir; bunlar da devletçilik ve inkılapçılıktır. Yani, Cumhuriyet Halk Partisinin 6 umdesi vardır ve bunlar 1931’de 6 olarak kesinleşti. Bu 6 umdeyi, Halk Partisi tek başına iktidardı, tuttu Anayasa’ya, 2’nci maddeye ekledi. Dolayısıyla, cumhuriyetin temelinde herhangi bir 6 ilke mevzubahis değil, bilahare eklenen bir madde var, nasıl o Anayasa’ya ekleniyorsa... Ben bir Anayasa eklentisi demiyorum. Türkiye hür, demokrat, herkesin hür olduğu, ifadesini icra edebildiği... Biliyorsunuz, din, vicdan, fikir ve bu düşünceyi açıklama hürriyeti doğuştan vardır. Bunu ifade edebilmesi açısından güzel bir anayasa olsun istiyoruz, hepimiz de bunu istiyoruz. Beyefendi de bir hukukçudur, onun da isteğinin o istikamette olduğuna inanıyorum. Elbette ki Kore gibi olamaz. Kimse Türkiye’yi diktatörlüğe götüremez.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Türkmenistan gibi olabilir mi?

BAŞKAN – Bir Kuzey Kore’yi düşünün: 1946’dan beri diktatörlüktedir; ölü Kim İl Sung, oğlu gelir, o ölü, onun oğlu gelir. Bir de gelen başkan babası için üç gün ağlama mecburiyeti koyar, ağlamayanları hapse atar. Ya, böyle bir Türkiye’yi aklınıza nasıl getirebilirsiniz?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – O kadar beter olmayın, doğru!

BAŞKAN – Ben tekrar ediyorum: Değerli milletvekilleri, yeni bir anayasa yapılacaksa buna ya laiklik hürriyetse hürriyetler arasına konulur, yasaksa, engelleyiciyse engeller arasına konulur veya tarifi yapılır. Fransa’da bu tarif var -ki anayasasında laiklik olan üç ülkeden biridir, biri de Türkiye’dir, anavatanı Fransa’dır- diyor ki: “Devlet...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Konferansta değiliz Sayın Başkan!

BAŞKAN – ...üç konuda, dinde, siyasette, felsefede tarafsızdır.” Din; Ortodoks, Hristiyanlık, Musevilik, Müslümanlık, neyse şahsı ilgilendirir. Felsefe; düşüncesi hangi “izm” ise o olsun. Ve siyaset; hangi parti olursa olsun. Tarif olmadan olduğu içindir ki herkes, eline aldığı anda değişik yorumladı, ızdıraplar oldu, hapisler oldu, idamlar oldu, partiler kapatıldı. Çok tabii bir istektir, bunun üzerinde fazla durup demagojiye meydan vermeyelim.

Oturuma otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.09

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.49****BAŞKAN: İsmail KAHRAMAN****KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VI.- HÜKÛMET PROGRAMI (Devam)

1.- Başbakan Binali Yıldırım tarafından kurulan Bakanlar Kurulunun Programı’nın görüşülmesi (Devam)

BAŞKAN – Başbakan Sayın Binali Yıldırım Bey tarafından kurulan 65’inci Bakanlar Kurulunun Programı’nın görüşülmesine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ilk konuşmayı Amasya Milletvekili Sayın Profesör Naci Bostancı Bey yapacaklar.

Buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; öncelikle, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

65’inci Hükûmet hayırlı olsun. Bu Hükûmet inşallah hayırlı işler yapacak. Bu Hükûmetin ve daha önceki hükûmetlerin yapmış olduğu çalışmaların başarısı elbette herkesin hayatında karşılığını bulacak, iktidarın ve muhalefetin; Haydar Bey’in de hayatına bir yansıması olacak, buradaki arkadaşların da hayatına bir yansıması olacak. Sembol anlamında söyledim Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama, sataşmadan söz alacağım biraz sonra.

Sayın Başkan, duydunuz değil mi?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bunun neticelerinde bu Hükûmetin işleri iyi giderse, memlekete kalkınma ve gelişme istikametinde bir ivme kazandırırsa, ekmeği büyütürse herkesin ekmeği büyüyecek, ekmek küçülürse herkesin ekmeği küçülecek.

MURAT EMİR (Ankara) – Sizinki hiç küçülmüyor ama.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Elbette ekmeği büyütme için hükûmetlere yetkiyi veren halktır. Halk bu yetkiyi verirken hangi parti ne söylüyor, nasıl yaklaşıyor, ne tür bir kolektif akılla memleket meselelerini tezekkür ediyor, bunları konuşuyor, tartışıyor, karşılıklı neler söyleniyor, bütün bunlara bakar ve bütün bunların neticesinde kararını verir. Milletın sağduyusu sağlamdır, son derece rasyoneldir, toplumsal ve ekonomik bir gerçeklikle davranır. O yüzden, milletın kararı neticesinde teşekkül eden bu Hükûmet ve daha önceki hükûmetler -AK PARTİ hükûmetleri ve önceki hükûmetler- mutlak surette, unutmayalım, bu milletın netice olarak mukayeseli analizi, değerlendirmesi sonucunda “Evet, memleketi bunlar daha iyi yönetir.” diye iktidara getirdiği insanlar. Daha iyisi olursa seve seve yerimizi bırakırız, onlar gelir yönetirler. On dört yıldır bu ülkede, kim ne söylerse söylesin, hangi iddiada bulunursa bulunsun sonuçta milletimiz AK PARTİ’ye “Yola devam.” diyor. 65’inci Hükûmet de böyle bir gerçeklik neticesinde bugün burada oturuyor, milletın karşısında.

Değerli arkadaşlar, Thomas Hobbes insanları anlatırken, doğal hayat durumunu ifade ederken "...”(x) diye bir cümle söyler, "İnsan insanın kurdudur." diye. Galiba, biraz siyasette de üslup, yaklaşım, tarz itibarıyla birbirimizin kurdu olmak gibi bir işlevi de yerine getiriyor muyuz diye düşünüyorum Hükümetin programı üzerine tartışmalara bakarken, söylenen sözlere bakarken. Biraz da dili, böyle "Taşı gediğine oturtalım, şuradan da bir laf çakalım." tarzında -siyaseten anlamı nedir, halk bundan ne çıkarır bilemem, belki Mecliste bir heyecan da yaratabilir ama- halkın toplumsal ve ekonomik gerçekliği bakımından muhayyer ifadeler olarak görülebilecek yaklaşımların, biraz Hobbes'un dediği manada "Siyasetçi siyasetçinin kurdudur." tarzında bir önermeyi haklılaştırdığımı düşünüyorum.

Siyaseti hafife almamak lazım. Rakibinizi hafife alırsanız, iktidarı hafife alırsanız, elbette muhalefeti hafife alırsanız, aslında sonuç olarak kendinizi hafife alırsınız çünkü siyaset, milyonlarca insanı seferber eder. Bakın, Cumhuriyet Halk Partisi yüzde 25 küsur oy aldı -4 galiba- HDP yüzde 10,7 oy aldı, MHP yüzde 12'ye yakın oy aldı, AK PARTİ -siz de çok söylüyorsunuz, unutmak mümkün değil- yüzde 49,5 oy aldı. İnsanlar dostlarıyla, arkadaşlarıyla tatile gidiyorlar, 5 kişi bir hafta bir arada duramıyorlar, kavga ediyorlar. Bir hafta 5 kişiyi bir tatil beldesinde bir arada tutabilmek, bir tatil yolcuğunu yapabilmek mümkün olmuyor. Siyaset, milyonlarca insanı aynı çatı altında, aynı istikamette götürüyor. Saygı lazım; özellikle on dört yıldır eğer bu ülkenin yarısını aynı istikamette seferber eden, bu ülkenin kalkınması, gelişmesi için millet iradesine yaslanan, gücünü buradan alan AK PARTİ siyasetine karşı saygı herhâlde aklın gereğidir. AK PARTİ'yi eleştirebilirsiniz, eleştirmeniz de gerekir muhakkak ama bu eleştirinin böyle, pejoratif, hafifleştiren bir dil, "gündelik mugalata" diyebileceğimiz tarzda...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hocam, anlayamıyoruz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – ...beyanlar üzerine şekillenmesi sonuçta gerçekten millete karşı haksızlıktır, siyasete karşı haksızlıktır. Her kim bu haksızlığı yaparsa, emin olun, bunun bedeli kendisine döner.

Değerli arkadaşlar, bu Hükümet programının çok hızlı bir şekilde yazıldığı söylendi, biraz da şu ima edildi: "Yalap şalap bir program yazdınız." 65'inci Hükümet, 64'üncü Hükümetin devamı; değişen bir şey yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hocam, "pejoratif"i anlamayanlar olmuş, tekrar bir açılımını da yapmanız, karşılığını.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – O da 63'ün, 62'nin, 61'in devamı yani bir silsileimeratip var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kürtçe konuşunca kızılıyorsunuz, anlamadığımız dilde konuşma yapılıyor burada.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Dolayısıyla, değişen, burada oturan insanların bir kısmı ama AK PARTİ bu millete nasıl bir toplumsal sözleşme yaptıysa 2001'de, 2002'de; bu değişmedi. Bu, her hükümet programında kendisini en temel iskelet olarak, yapı olarak ortaya koyar. 2002'de bu memleket, millete karşı AK PARTİ'nin yaklaşımı neyse -temel yaklaşımı, temel mantığı, hizmet anlayışı- bugün de odur.

AK PARTİ'nin, muhalefet ne derse desin, çok büyük bir toplumsal ve politik hareket olduğunu dışarıdan soğukkanlı, nesnel bir şekilde bakan her akıl takdir eder. 2001'de kuruluyor, 2002'de tek başına iktidara geliyor, ondan sonra yapılan bütün seçimlerden de iktidar olarak çıkıyor; saygı gerekir, o büyük toplumsal ve politik seferberliği takdir etmek gerekir, onu rasyonel bir şekilde değerlendirmek gerekir. Böylesine büyük toplumsal hareketler bir günde, üç günde, bir haftada, üç ayda kurulmaz; onlar tarihin içinden şekillenir.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

2001’de AK PARTİ kuruldu ama AK PARTİ’yi kuran insanlar bu toplumun içinden geliyorlar; Sayın Erdoğan ve yol arkadaşları, 1990’lı, 1980’li yılların Türkiye’si’nin tecrübeleri ışığında bu partiyi kurdular. “Onların muhayyilesi, onların siyasal rüyaları, bu memlekete ilişkin gelecek tasavvurları nasıl oluştu?” dersiniz, yaşı tutan herkes bu tasavvurlara ilişkin az çok fikir sahibidir. AK PARTİ’ye hayatıyetini veren, onu var eden, onun bir toplumsal ve politik seferberlik olarak, böylesine kudretli bir iktidar olarak ortaya çıkmasını sağlayan husus, emin olun tarihin derinliklerindedir. Gidin, Anadolu’yu dolaşın, AK PARTİ’ye gönül vermiş insanlarla görüşün, göreceksiniz ki sizin “Bir günde yazıldı.” diye düşündüğünüz o Hükûmet programı ve o hükûmet programları, aslında Osmanlı’dan cumhuriyete intikal eden o acılı günlerin hayal kırıklıklarının, çekilen çilelerin, üzüntülerin, aynı zamanda meydan okuyuşun bir neticesi olarak teşekkül etmiştir. O Hükûmet programının arkasında, tıpkı bu partiye hayat veren o temel düstur gibi, Balkan Savaşlarının acısı vardır, Trablusgarp vardır, Kafkas Cephesi vardır, Kutulamare vardır; hep birlikte, iktidar-muhalefet beraberce muhakkak okumasını becereceğimiz Yemen Türküsü vardır, Çanakkale Türküsü vardır; cumhuriyeti kuran o meydan okuyucu, kudretli irade vardır, onların cüretkârlığı vardır; bir bozkırda, Anadolu bozkırında çağdaş uygarlık düzeyinin üzerini hedefleyen o kolektif akıl vardır. Dolayısıyla, AK PARTİ’nin Hükûmet programı, tarihin içinden gelen, tarihi öyle okuyan bir siyasi heyetin, bir siyasi aklın, bir toplumsal kuşağın eseri olarak ortaya çıktı. Eğer millete tam da bu şekilde, o tarihsel hikâyeye uygun bir tarzda dokunmamış olsalardı, böylesine büyük bir toplumsal ve politik hareketi kurmak mümkün olmazdı.

Değerli arkadaşlar, on dört yıl içerisinde AK PARTİ büyük hizmetler yaptı. Birçok istatistik söylenebilir lehinde, aleyhinde, ama gidin gerçek insanlara dokunun. Türkiye, AK PARTİ öncesinde, tabiri caizse, sosyoloji okuyanlar çok iyi bilecektir, biraz -benzetmek için söylüyorum- zürafaya benzer bir toplumdur yani üst toplumsal kesimlerde daha az insanın olduğu, orta sınıfların zayıf olduğu, altta da geniş, yatay bir kitlenin bulunduğu bir yapıya sahipti. Şimdi, emin olun, şu on dört yıl içerisinde AK PARTİ’nin çalışmaları, emekleri, kalkınma ve gelişme istikametindeki o seferberlik ruhuyla birlikte, biraz -yine benzetmek için söylüyorum- vazoya benzeyen bir toplum olmuştur; daha dengeli, orta sınıflaşmanın güçlü olduğu bir toplum. Rahmetli Özal “orta sınıflaşma, orta sınıflaşma” diye sayıklayarak hayatını kaybetti, aynı siyasi geleneğin devamı olarak AK PARTİ bu on dört yılda orta sınıflaşma idealini önemli ölçüde gerçek kıldı. İstatistikleri bırakın, gidin orta sınıftan insanlarla konuşun; onların geleceğe umutla baktığını görürsünüz; onların günlük harcamalarını yaptıktan sonra, ayrıca, geçmişle mukayese edilemeyecek ölçüde tasarruf edebildiğini görürsünüz.

Türkiye geliyor, değişiyor, şehirleşiyor, sanayileşiyor; hizmet sektörü geliyor. Bütün bunların olduğu bir ülkede demokrasi daha güçlü olur, özgürlükler daha güçlü olur. Demokrasi ve özgürlüklere meydan okuyan az gelişmişliktir, cahilliktir. Emin olun, bir ülkenin eğer millî geliri zayıfsa, toplumsal eşitsizlikler fazla ise, insanlar olup bitenleri rasyonel bir şekilde analiz etmeyip mistik rüyalar görüyorlarsa yaşadıkları geri toplum şartları dolayısıyla demokrasi ve özgürlüklere asıl meydan okuyan o toplumsal şartlardır. O yüzden, AK PARTİ’nin yaptığı bütün hizmetler Türkiye’de demokrasiyi ve özgürlükleri güçlendirici istikamettedir.

Biz dış politikada önemli işler yaptık. Zorlu bir coğrafyadayız, bela bir coğrafya. Bu coğrafyada insanı rahat bırakmazlar, sadece bizi değil komşularımızı da. Suriye bir iç savaş yaşadı, Irak’ın başına bir yıkım geldi, İran kaç zaman ambargoya uğradı. Bütün bunlarla biz komşuyuz ve sosyoekonomik devamlılığı olan bir ülkemiz. Türkiye bütün bunlarla olan ilişkilerinde, komşularıyla olan ilişkilerinde iki temel hususu gözetti. Birincisi, adil ve hakkaniyetli bir dünya tasavvuru çerçevesinde komşularına baktı. İkincisi de demokrasi temelinde, insan hakları temelinde bir yaklaşımı esas aldı.

Şimdi, Suriye konusunda sık sık bize yöneltilen iki eleştiri var. Bunlardan biri, diyorlar ki: “Siz mezhepçi bir politika yürütüyorsunuz.” En çok söylenen laflardan biri bu. Bir diğeri de “Dün Esed’le kol kolaydınız, yatlara, katlara giderdiniz; şimdi düşman oldunuz.” Arkadaşlar, bu iki önermenin aynı anda dile getirilmesi sizce de çelişkili değil mi, akıllara seza olmayan bir durum değil mi?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mezhepçilik sonra başladı, aynı anda başlamadı Sayın Hocam.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Eğer biz mezhepçi bir politika gütmüş olsaydık Esed’le ne işimiz vardı yatlarda, katlarda, bir işimiz olmazdı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne demek o?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aynı anda başlamadı Hocam, siz tarihi kaçırmışsınız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bunun hesabını, bu sözün hesabını...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Esed o zaman mezhebini mi değiştirdi? Değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tarihi kaçırmışsınız Hocam siz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siz “O mezhebe mensup insanlarla hiç işimiz yok.” demek istiyorsunuz, bunu düzeltin bence.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – İran’la her zaman ilişkilerimiz iyi olsun diye uğraştık, İran mezhebini mi değiştirdi? Hayır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu iş başınızı ağrıtır, bu iş başınızı ağrıtır; bunu düzeltin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Peki, biz İran’la, Esed’le bu ilişkileri kurarken niye kurduk? Esed, o zaman, babası o diktatör Hafız’dan daha farklı vaatlerde bulundu, Suriye’ye demokrasiyi getireceğini vadetti.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Niye size öyle bir vaatte bulunsun ya, Allah Allah!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Oradaki toplumsal gerçekliğin siyasete intikal edeceği yapıların yollarını açacağını söyledi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Suriye üzerinde vesayetiniz mi var, niye öyle bir vaatte bulunsun?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Biz de evet dedik, destekledik. Sonra ne oldu? Esed eli kanlı bir katil oldu. Esed’e mezhebi yüzünden değil, katil olması sebebiyle, halkına zulüm yaptığı için biz karşı olduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, AK PARTİ’nin burada yaptığı mezhep temelli bir yaklaşım değil; insanlık temelli bir yaklaşım, hakkaniyet ve adalet temelli bir yaklaşım. Hem mezhepçilik yaptığımızı söyleyeceksiniz hem “Esed’le kol kolaydınız.” diyeceksiniz, sonra da “Esed’le düşman oldunuz.” diyeceksiniz. Bu eleştirileri dile getirirken mantıklı bir tutarlılık son derece önemlidir.

Hükümet programında var, aileyi önemsiyoruz. Aile konusu üzerine söylenecek çok laf var. Tabii, Türkiye değişiyor. Kadın meselesi... AK PARTİ dönemi kadınların kamusal hayata en fazla katıldıkları dönemdir. Kırsal nüfus azalmış, oradaki kadın istihdamı şehirlere akmıştır. Dünden, on yıl, on beş yıl öncesinden çok daha farklı bir şekilde, kadınlar kamusal hayatın, politik hayatın içindedir. Böyle, kadın üzerinden bir sürü spekülasyon yapanlar toplumsal gerçekliği ıskalıyorlar. Onlar ıskalayabilir ama millet ıskalamıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, şu diktatörlük mevzusu... CHP’liler, sık sık oturuyorlar, kalkıyorlar Sayın Cumhurbaşkanımıza “diktatör” diyorlar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Evet, diyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Evet, evet.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu bir siyasi eleştiridir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Daha önce de rahmetli Özal’a dediniz mi? Özal’a... Dediniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, demedik.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Daha önce de Menderes’e dediniz mi?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Demedik.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Dediniz. Menderes’i kim getirdi iktidara? Millet getirdi. Özal’ı kim getirdi? Millet getirdi. Erdoğan’ı kim getirdi?

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Davutoğlu’nu kim getirdi?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Kendisi mi çıktı oraya, tankla, topla mı çıktı? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Millet getirdi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Davutoğlu’nu kim götürdü?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Millet kimi desteklediyse sizin gözünüzde diktatör oldu kardeşim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hoca, Davutoğlu’nu kim götürdü?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Yani, bu, sizce normal bir şey mi?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İndirdi demeyeyim, götürdü diyeyim hadi.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - İkincisi, bu diktatörlük meselesi... 2010 yılında Cumhuriyet Halk Partisinde, kongrede bir Genel Başkan değişimi yaşandı. Sayın Genel Başkan çıktı dedi ki...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hangi usulle?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - “Korku imparatorluğunu yıktık.” dedi. Ben, bunu duyunca düşündüm, demek ki CHP’de bir imparator vardı...

TUFAN KÖSE (Çorum) – O kongrede demedi.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - ... yani bir diktatör vardı; değil mi? Eski CHP’de. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TUFAN KÖSE (Çorum)- Kongrede demedi Hocam.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yanlışın var Hoca, yanlışın.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yanlışın var onda, yanlışın var.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Üstelik koskoca CHP’yi korkuyla yönetiyordu. Gerçekten öyle miydi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Vereceğim, vereceğim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Sayın Genel Başkan doğru mu söyledi? Yani bir imparator...

TUFAN KÖSE (Çorum) – Efendim, öyle bir laf yok kongrede.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Söyledi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yanlışın var, yanlışın! O “Korku imparatorluğunu yıktık.” lafını size söylüyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – “Korku imparatorluğunu yıktık.” dedi.

Şimdi, korku imparatorluğu yıkıldı, yerine yeni CHP geldi. Yeni CHP’ye meydan okuyan Sayın Muharrem İnce dedi ki: “Asıl diktatör sensin.” Dedi mi? Dedi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şunun için dedi, bakın...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama bizde diyebilen bir kişi var öyle veya böyle, siz onu da söyleyemiyorsunuz! Kore gibi herkes ayağa kalkıyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – CHP bu diktatörlük meselesinde o kadar takıntılı ki kendisi iktidara gelemeyince, milletin desteklediği insanlara “diktatör” diye -repertuarında sadece bu var- saldırıyor, CHP’nin kendi içinde muhalefet olunca, onlar da CHP’nin içindeki iktidara “diktatör” diye saldırıyor; elde başka bir malzeme yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Diktatör aşağı, diktatör yukarı. Emin olun öyle.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Bir tane ağzını açabilen var mı? Bir tane, bir tane!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bizde atış serbest, sizde ne oluyor ona bakalım!

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Bizde tartışma var, sizde bir tane ağzını açabilen var mı?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ben, esasen CHP’nin geçmişinde de bir korku imparatorluğu filan olduğunu düşünmüyorum, onun siyasi bir mugalata olduğunu düşünüyorum, yani gündelik siyasi dilde bir demagojinin yapıldığını düşünüyorum, tıpkı bize karşı yapıldığı gibi. Eğer öbür türlüyse, bu vahim bir durumdur; koskoca CHP’nin bir tür korku üzerinden bir imparatora biat ettiği bir yapıyı, bir, tahayyül edemiyorum, bir de böyle bir yapı varsa zaten bu yapı kolay kolay değişmez arkadaşlar.

1550’de La Boetie diye bir Fransız vardır, bilirsiniz, “Gönüllü Kulluk Üzerine Söylev” diye muhteşem bir kitap yazmıştır. Diyor ki: “Tiranı oraya çıkartan kendi kudreti, askerleri, gücü değildir; etrafındakilerin gönüllü kulluğudur.” diyor.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Hah, doğru söylüyor!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hocam, hep biz sizin için öyle düşünüyoruz, tam sizi tarif ettiniz, bravo valla!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ben CHP’de böyle bir durum olduğunu düşünmüyorum. Sizin yaptığımız, kendi içinizde ve AK PARTİ’ye karşı sadece demagoji.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bundan güzel tarif olamaz. Kimdi Hocam? Kitabın adı ne? Şu tutanakları getirin arkadaşlar, merak ettim kitabı. Harika bir tarif yaptın vallahi bizim hiç aklımıza gelmeyecek.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Terör meselesine ilişkin olarak da tabii söyleyeceğim çok laf var ama sürem çok hızlı bir şekilde geçiyor.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Nereden biliyorsun Hocam, kendinizden mi?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bu meseleyi çözmemiz lazım. HDP’ye sadece şunu söyleyeceğim: Bakın, geçmişte Anadolu’yu dolaşırken bazı insanlar şöyle diyordu: “HDP’nin Türkiyelileşme projesi var. Kendileriyle aynı kanaati paylaşmıyorum ama HDP’ye oy vermeyi düşünebilirim.” Böyle diyorlardı. Bugün dolaşırken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) - Aynı şeyleri söylüyorlar.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Uzatma veriyorsunuz değil mi Sayın Başkan?

BAŞKAN - Evet, buyurun efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Bugün dolaşırken, arkadaşlar, şöyle diyorlar: “HDP’yi Mecliste istemiyoruz.” Böyle diyorlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) - Çok büyük yanlışlık var, yok öyle bir şey.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Ben halkın söylediğini söylüyorum, karşılaştığımız insanların. Siz ne yaptınız Allah aşkına ya? Dün sizden olmayanlar bile “Türkiyelileşme projesi var.” diye size oy vermeyi düşünürken bugün sizin Mecliste olmanıza tahammül edemiyor insanlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Korkuyorlar, korkuyorlar sokaklarda.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Ne söylediniz, bu millete ne yaptınız?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Silahla görüntü yaptılar.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Bunu ben biliyorum da bunu sizin de düşünmeniz gerekmiyor mu? Mademki toplumsal barış, mademki bu ülkenin birliği, mademki “Kimsenin kanı akmasın.”, siz bu işlerde kendi dilinizde, üslubunuzda, yaklaşımınızda, siyasetinizde bir yanlışlık olduğunu düşünmüyor musunuz? Bunu revize etmek ve milletle yeniden bağ kurmak için, sadece şiddete dayalı, ideolojik angajman esaslı bir etnik hapisane değil, bütün insanlarla ilişki kurabilecek tarzda, bir mecrada siyaseti yürütmeyi tekrar düşünmez misiniz?

Edward Said’in bir lafı vardır, diyor ki...

GARO PAYLAN (İstanbul) - Niye beş dakika verdiniz? Niye beş dakika verdiniz Hocam?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - ...“Filistin davasının asıl savunulma biçimi onların davasını insanlık bağlamına taşımaktır.” Acaba siz, geçtim insanlık bağlamını, Türkiye’nin bağlamına taşıma konusunda bile bazı problemler mi yaşadınız? Bunu bile başaramadınız, buna ilişkin bir dil oluşturamadınız. Bu insanların...

BAŞKAN - Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - ...milyonların size karşı öfkesinin sebebi bu mudur acaba?

Söyleyeceğim, tabii, daha çok söz var.

BAŞKAN - Sayın Bostancı, bağlar mısınız ya da Sayın Muş size bir müddet tanır mı, bilmiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Evet, söyleyeceğim daha çok söz var ama, emin olun, bu söylediklerim size laf çakmak için değil; burası mademki bir müzakere mekânı, bunlar üzerine düşünün diye, yoksa söylenecek başka laflar da var. Bu temel bir konudur, hatırlatmakla iktifa ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

Efendim, şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, sesimi yükselttim ama kafanızı kaldırmadan, Genel Kuruldaki hâli görmeden okuyorsunuz. Bunu doğru bulmam.

BAŞKAN – Peki, nedir doğru olan?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Doğru olan, Genel Kurulda gözünüzün olmasıdır.

BAŞKAN – Görüyorum efendim, hiç endişe buyurmayın.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın hatip -eğer bizi itham etmediyse söz talebim yok- “Millet kimi getirdiyse sizin gözünüzde diktatör oldu.” diyerek bizim milletin tercihlerine yönelik olumsuz bir algı oluşturduğumuzu söyledi. Bizi kastetmiyorsa söz talebim yok, bizi kastettiyse sataşmadır bu.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Naci Bey.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Menderes’e, Rahmetli Özal’a ve nihayet Sayın Erdoğan’a “diktatör” dedikleri için, üçünün de millet getirdiği için söyledim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bizi kastetmiş.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bizi kastetmiş.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Tabii, varsa bir cevabı versin Engin Bey.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var tabii.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

İki dakika efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 27 Mayıs kim pejoratif etmiş Sayın Başkanım, ona da cevap versin Engin Bey.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

11.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın 65’inci Hükümet Programı üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu “pejoratif”i Genel Kurulun yarısı anlamadı, onu bir düzelt yani izah et.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Bostancı, parlamenter sistem, sandık, demokrasi elbette ama bütün dünyada, bütün sistemlerde demokratik yollarla gelip, bir makama oturup sonra demokrasiyi unutan, askıya alan siyasetçiler vardır. Türk Dil Kurumunda ve diğer sözlüklerde -bu “diktatör”e çok takılıyorsunuz arkadaşlar, takılmayın- siyasi yetkilerin hepsini toplayana “diktatör” denir. Sözlük bu. Diktatörler ne yapar? Bak, Türk Dil Kurumundan, ben sözlükten söylüyorum: Bir ülkede baskı kurarak, zor kullanarak veya demokratik yollardan yararlanarak hükümeti istifa ettirme veya rejimi değiştirecek biçimde yönetimi devirme işine de “darbe” denir. (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Yapan da CHP’dir.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Durum budur, durum bundan ibarettir. Rahmetli Menderes, Rahmetli Özal, onlar da egolarına yenik düştüler. Hizmetleri var, Allah razı olsun, nur gölünde yatsınlar; bir şey demem, egolarına yenik düştüler.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Amin.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ama benim bildiğim, okuduğum cumhuriyet tarihinde, git geriye Osmanlı tarihinde, git geriye Selçuklu tarihinde...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Orada kal, orada kal.

ENGİN ALTAY (Devamla) – ...Sayın Cumhurbaşkanını kadar egosuna yenik düşmüş bir siyasetçi ben ne gördüm ne duydum.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bu çok kişisel bir değerlendirme, bir siyasi analiz değil.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kişisel mişisel...

BAŞKAN – Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Bostancı biraz önce partimizden bahsederken “Siz ne yaptınız da halk bu şekilde sizden nefret eder noktaya geldi?” şeklinde cümleler kullandı. Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim, iki dakika. (HDP sıralarından alkışlar)

12.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nun 65'inci Hükümet Programı üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün ilk kez kürsüye çıktım.

Şimdi, öncelikle şunu ifade edeyim bu diktatörlük meselesiyle ilgili: O devam eden bir süreçtir, öyle hemen diktatörlüğünü ilan etmek o kadar kolay değildir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Siz öyle öngörüyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - “Bütün yetkiyi elime alayım, bütün toplumu sindireyim, devleti istediğim şekilde dizayn edeyim”e bu toplumu müsaade etmez. O nedenle, evet, şimdi diktatörlüğün bütün mekanizmaları hayata geçmemiştir ama inanın ki hiçbir zaman da geçmeyecektir, bunu böyle bilirsiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İkincisi, HDP ne yapmıştır? Şimdi, biz sokaktan geçerken birisi söylemiş ki işte “HDP’yi Parlamentodan dışarı atın.” Vallahi, hafta sonu ben Diyarbakır’daydım. Yani sizin için söylediklerini buradan söylesek...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ne oldu Sur’da?

İDRİS BALUKEN (Devamla) - ...Sur’da, Cizre’de AKP için, saray için, sizin için söylediklerini buradan söylesek sokağa çıkamazsınız.

BAŞBAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Hayır duası...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sen Antalya’ya gelsene, Antalya’da ne söylüyorlar.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - HDP ne yapmış? HDP 5 milyon oy alarak Parlamenta gelmiş. HDP’yi hiç kimse Parlamentodan atamaz ancak bize oy veren 5 milyon insan iradesini geri alır, bizi Parlamentodan onlar atabilir.

HİKMET AYAR (Rize) – Aynen öyle olacak.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Onun dışında böyle bir hakkı, böyle bir haddi kimse kendinde bulamaz.

Ha, ne yapmışız? Siz müzakere masasını devirmişsiniz, PKK'yle bir savaş başlatmışınız. Biz hem sizin hem PKK'nin savaşının çözüm getirmeyeceğini söylemişiz, ısrarla barışın gelmesi gerektiğini söylemişiz, savaşın ahlakına ve hukukuna aykırı olarak yaptığınız her şeyi de bu kürsüden söylemişiz; bunu söylemeye de devam edeceğiz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Savaş yok orada, terörle mücadele var.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Dolayısıyla, HDP'den bahsederken HDP'nin ilkeleri, programı, yaptıklarıyla ilgili eleştiri getirirseniz onlar ama "Sokaktan geçtim, birisi bana böyle söyledi." dersiniz o zaman sizi trol ve troliçelerin etkisinde kürsüden konuşuyorsunuz diye itham ederiz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kandil öyle mi söylüyor?

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – En son söylediği cümle zaten açık bir sataşma. Trol ve troliçelerin etkisiyle konuştuğumu iddia etti; bu, açık bir sataşma.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sataştı Sayın Başkan, sataştı!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bülent Arınç da söylüyor onu.

BAŞKAN – Mümkün merteye tamamlayalım bu faslı efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bülent Arınç'a cevap veriyor Naci Bostancı şimdi değil mi, Bülent Arınç'a?

BAŞKAN - Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Size de iki dakika süre tanıyorum.

13.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nun, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Baluken, ben rastgele bir kişiyle konuştuğum bir kanaati aktarmak için konuşmadım böyle.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Anketler gösteriyor Sayın Başkan!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ben, Anadolu'daki insanların hissiyatına ve size ilişkin değerlendirmelerine dair iki farklı unsuru mukayese etmeniz için dikkatinize sundum. Geçmişte sizin kendi içinizde de tartışmalar vardı, Türkiyelileşme meselesi önemliydi. Eğer bu ülkede Kürt meselesi çözülecekse kesinlikle insanlığın bağlamında ve Türkiye'nin bağlamında çözülecek. Bu ülkede Türkiye'nin tamamına ilişkin bir irade ıskalanarak Kürt meselesi çözülmeyecek Sayın Baluken. Benim söylediğim, siz bu meseleye ilişkin bir iddiaya sahipseniz elbette, 2007, 2008, 2009'larda dediğiniz gibi Türkiyelileşme iddiası üzerinden yapmalıydınız. O dönemdeki sözleri de o günkü siyasetinize atıfla belirttim. Bugün kendinizi bir hapisaneye kilitletiğinizi, etnik ve ideolojik şiddetin referanslarıyla tayin edilmiş bir hapisaneye değil üslup ve siyaset olarak bir hapisaneye kapattığınızı söyledim, buna ilişkin de gözlemlerimi paylaştım. Sizi eleştirirken aslında "Başka türlü bir tavır mümkün mü?" diye sizin içinizden çıkabilecek barışa, kardeşliğe, bu ülkenin birliğine, Kürt meselesinin çözümüne yapabileceğiniz pozitif bir katkı adına bunu biraz da motive etmek kastıyla konuştum, yoksa tahkir etmek kastıyla değil. Bunu sizin anlıyor olmanız lazım.

“Trol ve trolçe” lafı talihsizlik oldu. Böyle bir kastımın olmayacağını bilmeniz gerekir. Yaptığım analizin de bununla hiçbir alakası yok. Sonuçta, siz, Kürt meselesine ilişkin çözümü bu ülkenin toplam iradesi üzerinden şekillendirmek, bu bağlam üzerinden dile getirmek ve herkesin az çok rızasını kazanarak sürdürmek durumundasınız. Elbette Mecliste olacaksınız, milletin seçtiği herkes Mecliste olacak ama hukuk da işleyecek.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İdris Bey...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın grup başkan vekili, bir kez daha, Türkiye halkının genel iradesini ıskaladığımızı ve kendimizi âdeta bir hapishaneye kilitleyecek şekilde siyaset ürettiğimizi söyledi. Dolayısıyla, açık bir sataşmada bulundu. Müsaadenizle...

BAŞKAN – Bir önceki konuşmanızda cevap vermiştiniz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yeni bir sataşma olduğu için...

BAŞKAN – Bu, böyle sürmesin rica ediyorum, yeni bir sataşma olmasın.

Buyurun efendim, iki dakika.

14.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu “trol ve trolçe” lafından ne kastettiğimi herhâlde az çok anlıyorsunuz, “HDP'nin Parlamentoda olmaması gerekir, Parlamentodan atılması gerekir”le ilgili kampanyayı başlatan kişilerden bahsediyorum. O trol ve trolçeler, uzun bir süredir sizin yetkililerinizle ilgili, hatta Başbakanınızla ilgili de bir kampanyanın startını verip sonra bir linç saldırısı örgütleyorlar ve sonrasında da sanki bütün toplum öyle düşünüyormuş gibi bir algı yaratıyorlar. HDP'yle ilgili süreci de hepimiz açın, sosyal medyadan, medyadan takip edin. Bizzat bu linç kampanyasını yürütenlerin başlattığı, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın da topluma mal ettiği bir süreçten sonra burada gündeme gelmiş bir konudan bahsediyoruz. Dolayısıyla, ben, hani, onları dinlemeniz gerekir derken onu kastediyorum.

Şimdi, diğer taraftan, tabii, HDP'nin siyasetiyle ilgili burada bazı değerlendirmeler yaptınız. Biz her şeyi dört dörtlük, doğru yaptığımızı falan ifade etmiyoruz. Şüphesiz her birimizin, her bir siyasi partinin dünya kadar hataları olabilir ama çıkış adına ısrarla bir alternatif yolu söyleyen tek parti grubu ve milletvekilleri olarak burada konuşuyoruz. Yani, bu gidilen yolun yol olmadığını, bu yöntemle acıların artması, çözümsüzlüğün derinleşmesi dışında bir seçeneğin olmadığını biz söylüyoruz zaten.

Türkiye halkının iradesini ıskalamış değiliz. Türkiye halkı yüzde 70'in üzerinde çözüm sürecine destek veriyordu. Bir hafta önce yapılan anket sonuçları geldi önümüze; bu kadar cenazeye rağmen, toplumun yüzde 60'ı çözüm sürecine geri dönülmesini savunuyor. Dolayısıyla, ne halkımızın iradesini hiçe sayan bir anlayışımız var ne de kendi içimize kapanıp Türkiye'nin sorunlarından kopma gibi bir durumumuz var. Yapıcı olalım, temel meseleleri burada çözelim diyoruz.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, tüm devlet adamlarının vatani, milleti için elinden geleni yaptıklarına ve hürmetle yâd etmek gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bir de rahmet, minnetle anacağımız bir mazimiz var. Menderes'ten bahsedildi, Özal'dan bahsedildi. Devlet adamları, burada görev alanlar, devletimizi idare edenler mutlaka iyi niyetle hareket ettiler. Kimi çok hizmet verdi, kimi az verdi ama muhakkak ki vatani, milleti için elinden geleni yaptı. Hepsini hürmetle yâd etmemiz lazım. Kaldı ki zaten inancımız dünyasını değiştirenleri iyi yönüyle anmaktır. Bunu zannediyorum hepimiz adına ifade etmiş oluyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Engin Bey, siz de iştirak ediyorsunuz...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, bu eklentinizden herkes şunu anlayacak: Yani “Ben sade Menderes ve Özal'a rahmet okudum, diğerlerine okumadım.” gibi bir algı çıkıyor.” Konumuz Menderes ve Özal olduğu için onlara rahmet okudum...” Elbette, bu millete, bu ülkeye, bu topraklara devlet adamı olsun, olmasın, kim hizmet ettiyse hepsinden Allah razı olsun. Öyle şey olur mu?

BAŞKAN – Âmin.

VI.- HÜKÛMET PROGRAMI (Devam)

1.- Başbakan Binali Yıldırım tarafından kurulan Bakanlar Kurulunun Programı'nın görüşülmesi (Devam)

BAŞKAN – Efendim, şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ikinci konuşmayı İstanbul Milletvekili Sayın Doktor Mehmet Muş Bey yapacaklardır.

Buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 65'inci Hükûmet Programı üzerine AK PARTİ Grubu adına fikirlerimizi belirtmek için söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, terörle mücadelede şehit olan kahraman güvenlik güçlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve milletimize sabırlar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Bugün, malumunuz, 27 Mayıs darbesinin yıl dönümü. Türk demokrasi tarihinde kara bir leke olan bu darbeyi kınıyor, darbeciler tarafından idam edilen merhum Başbakanımız Adnan Menderes ve Bakanları Hasan Polatkan ile Fatin Rüştü Zorlu'yu minnetle yâd ediyor, Allah'tan rahmet diliyorum. Allah, devletimize, milletimize bir daha böyle kara günler yaşatmasın. Bu darbenin tetikçiliğini yapan, bunu organize eden her kimse bugün milletimiz lanetle onları da anmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 65'inci Hükûmet Programı'mız 5 ana başlıkta toplanmıştır: Güçlü ekonomi, güçlü Türkiye, yeni anayasa ve sistem, insani kalkınma, yaşanabilir şehirler ve çevre. AK PARTİ iktidarları güçlü ekonomi ve güçlü Türkiye anlayışının geçmişte hep hakkını vermiştir ve hiç şüphesiz bundan sonra da vermeye devam edecektir. Yeni Bakanlar Kurulumuzun, başta Sayın Başbakanımız Binali Bey ve bakanlarımız olmak üzere, AK PARTİ hükûmetlerinin icraatçı ve reformcu kimliğini daha yukarılara çıkaracağından hiç şüphemiz yoktur. AK PARTİ'yi 2002'den bu yana iktidarda tutan en önemli unsurlardan biri de işte bu icraatçı ve reformcu kimliğidir. Türkiye, AK PARTİ iktidarlarıyla on dört yıllık süreçte kendinden önceki iktidarlara mukayese edilecek, hatta daha fazla diyebileceğimiz proje ve hizmeti Türkiye'ye kazandırmıştır. 65'inci Hükûmet Programı'mızın güçlü ekonomi başlığında 3 temel unsur öne çıkıyor: Makroekonomik istikrarın ve kazanımların korunması, mikroekonomik ve sektörel dönüşüm ve üreten Türkiye.

Değerli milletvekilleri, Türkiye koalisyon dönemlerinde olduğu gibi hangi makroekonomik parametrenin patlak vereceği ve Türkiye'nin nasıl bir ekonomik krize sürükleneceği korkusundan artık kurtulmuştur. AK PARTİ iktidarlarıyla makroekonomik istikrar tesis edilmiş; Türkiye sürdürülebilir, sağlıklı ve kesintisiz büyüme sürecine girmiştir. Bakın, bir istatistik paylaşacağım, burası çok önemli: Dünya Bankası verilerine göre Türkiye 2003-2015 yılları arasında küresel büyümenin 1,8 katı fazla büyümüştür. Bu oran 1992 ile 2002 arasında 1,2'dir, 1961 ile 1980 arasında küresel ekonomiyle aynı oranda büyümeyi başarmıştır. Yani, Türkiye, Adalet ve Kalkınma Partisiyle hemen hemen küresel ekonomik büyümenin 2 katı bir büyümeyi sağlamayı başarmıştır. Aynı şekilde cari açığın çözümüne yönelik önemli tedbirleri de hayata geçireceğiz.

Değerli milletvekilleri, biz 36 milyar dolarla ihracatı devraldık, bugün 150-160 milyar dolar bandına Türkiye'nin ihracatı çıkmış durumda. İşte, önümüzdeki dönemde ihracatımızı toplam küresel ihracattan yüzde 1,5 pay alan bir seviyeye çıkarmayı Hükümet programımızda öngörüyoruz. İhracatın büyümeye katkısının önemli seviyelere çıkarılacağı yine burada planlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'deki refah seviyesinin nereden nereye geldiğini mukayeseli olarak görmemiz lazım. Bakın, Kalkınma Bakanlığının verileri var, IMF'in verileri de buna benzer. 1991 yılında Anavatan Partisinin tek başına iktidarı sonlandığı zaman Türkiye'de kişi başına düşen millî gelir 3.577 dolardır, 2001 kriziyle bu rakam 3.019 dolar olarak hesaplandı ve 2002 yılında da bu rakam 3.492 dolardı. Yani aradan geçen on bir yıllık süreçte, bırakın kişi başına düşen millî gelirin artmasını hatta aşağıya gittiğini buradan üzülererek ifade ediyorum. Adalet ve Kalkınma Partisi işte 3.492 dolar kişi başına millî gelirle ülkeyi devralmış ve bunu 3 katına çıkarmayı başarmıştır.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bakın, bizim millî gelirimiz artıyor da dünyanınki de artıyor. Peki, oransal olarak biz gelişmiş ülkelerin millî gelirlerinin hangi boyutuna geldik? Değerli milletvekilleri, 2002 yılında AK PARTİ iktidarı devraldığı zaman Türkiye'de kişi başına düşen millî gelir avro bölgesinde kişi başına düşen millî gelirin yüzde 18'iydi, bugün bu oran yüzde 30 bandına çıkmıştır. Amerika Birleşik Devletleri'yle mukayese ettiğimiz zaman onun yüzde 9'uydu, bugün yüzde 20 bandına çıkmış durumdadır. Bunlar aslında refahın nereden nereye geldiğini göstermektedir. Yine, Türkiye AK PARTİ iktidarında üst, orta gelirli ülkeler seviyesine çıkmıştır, yeni Hükümet programımızla hedefimiz yüksek gelirli ülkeler seviyesine Türkiye'yi çıkarmaktır. Enflasyon ve faizlerin nereden nereye düştüğünü hepimiz biliyorsunuz, bunların daha da aşağıya düşmesini sağlayacağız.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de ekonomik krizlerin temel iki ana sebebi vardır. Bir tanesi yüksek bütçe açıkları, bir diğeri de döviz kurları. Yani, döviz kurlarındaki hareketlenme veya yüksek bütçe açıkları Türkiye'yi nihayetinde bir krize sürüklemiştir. İşte, AK PARTİ iktidarlarının önem verdiği ve bundan sonraki süreçte önem verecek önemli konulardan bir tanesi de budur yani AK PARTİ mali disiplinden asla taviz vermedi ve vermeyecek.

Değerli milletvekilleri -bugün itibarıyla- geçen yıl yüzde 1,2'dir bütçe açığı, devraldığımız zaman yüzde 11'di yani çok ciddi bir şekilde bu azalmıştır. İnşallah 2019-2020'ye kadar da bütçe açığı meselesini Türkiye'nin gündeminden çıkartmış olacağız.

Burada sırası gelmişken ocak-nisan bütçe gerçekleştirmelerini de vereyim. Bütçemiz 5,4 milyar TL fazla vermiştir, bunu da Genel Kurula arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Özel sektörün rekabet gücünü artırıcı ve maliyetlerini düşürücü bütüncül bir yatırım politikası uygulamaya geçirilecektir. Kamu-özel iş birliği modelini çok daha etkin vaziyette kullanacağız. Burada özel altyapı fonunu kuracak ve projeye dayalı özel kredi ve fon tedarikini inşallah sağlamaya çalışacağız.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanımızın Başbakanlığı döneminde ve şu anki Sayın Başbakanımız Binali Yıldırım Bey'in Ulaştırma Bakanı olduğu dönemde özellikle bu kamu-özel iş birliği modeli çok etkin bir şekilde kullanıldı. Bakın size birkaç tane istatistik vereyim. Kamu-özel iş birliğinin başladığı 1986'dan günümüze kadar toplam 198 proje sözleşmesi imzalanmış. 2015 fiyatlarıyla bunların değeri 115 milyar dolardır. Bu projelerin 9 milyar dolar değerindeki 65'i 2002 öncesine, 106 milyar dolar değerindeki 133 proje ise 2002 sonrasına aittir. Aslında bu da AK PARTİ hükümetlerine ve Türkiye ekonomisine olan güvenin önemli göstergelerindendir.

Yine, değerli milletvekilleri, kamu alımlarının kaldıraç gücünü kullanmak suretiyle yerli teknoloji ve yerli üretim desteklenecektir. Kalkınma Bankası, stratejik sektörlerde yapılacak yatırımları fonlanması amacıyla yeniden yapılandırılacak, mali yapısı güçlendirilecektir.

Değerli milletvekilleri, bizim Hükümet programımızda bir diğer başlığımız da yeni anayasa ve sistemdir. Biz burada, hem kurulan Anayasa Uzlaşma Komisyonunda hem de Hükümet programında yeni Anayasa'yla beraber öncelikli olarak başkanlık sistemini teklif ediyoruz. Peki, neden başkanlık sistemini teklif ediyoruz, bunun sebeplerini bizim izah etmemiz lazım. Yani, başkanlık sistemi olduğu zaman da sürekli, ilanihaye kimse olmuyor, yine seçime gidiliyor, sandıkta kim kazanırsa yönetime o geliyor.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de güven ve istikrarın kurumsallaşması için başkanlık sisteminin önemli olduğunu düşünüyoruz. Parlamenter sistemin en başarılı örneklerinin bulunduğu Avrupa'da 2008 küresel krizi ve Avrupa borç krizi sonrası koalisyon kaynaklı siyasi istikrarsızlıklar baş ağrıtmaya başlamıştır. Küresel krizden hâlâ tam anlamıyla çıkamayan Avrupa, koalisyonlar, zayıf hükümetler sebebiyle bir de siyasi krizler tehdidi ile karşı karşıyadır. Bakın, 14 Eylül 2014 yılında İsveç'te seçimler yapılıyor, seçim sonrası tek başına bir iktidar yok ve bir koalisyon kurulamıyor, bir azınlık hükümeti kuruluyor. Azınlık hükümetine destek veren partiler 2015 bütçesine destek vermeyeceklerini açıklıyorlar ve İsveç'te 22 Martta erken seçim kararı alınıyor, sonra, pek çok uğraştan sonra bu süreç hal yoluna konulmaya çalışıldı. İspanya'da dört aylık koalisyon görüşmelerinin sonuç vermemesi neticesinde 26 Haziranda tekrar seçime gitme kararı alındı. Belçika'da 2010 yılında yapılan seçimlerden beş yüz kırk gün sonra ancak koalisyon kurulabildi. 2014 seçimlerinden sonra ise ancak dört ay geçtikten sonra koalisyon kurulabilmiştir ve bu da Avrupa'da aslında istikrar sorunun ortaya çıktığını göstermektedir. İtalya altmış dokuz yılda 63 hükümet ve son dört yılda da 4 hükümet değişikliğiyle en sık hükümet değişikliği yaşayan ülkedir. Burada en son yapılan malum yasayla -biliyorsunuz, Italicum- yüzde 40 ve üzeri alan parti tek başına ülkeyi yönetme yetkisini alacaktır. Neden bu adımlar atılıyor? Çünkü istikrar noktasında zayıflığı gördükleri için bütün bu ülkeler bir çözüm bulmaya çalışıyorlar.

Ve değerli milletvekilleri, Türkiye'de tek başına iktidarlar döneminde Türkiye hep daha hızlı büyümüştür. Bakın, tek başına iktidarlar döneminden, 1950'den itibaren aldığımız zaman yüzde 5,6 ortalama büyüme varken koalisyonlar döneminde bu yüzde 3,96'dır. Ve Türkiye'nin en büyük krizleri, en derin krizleri 1978, 1994 ve 2001 krizleridir, bunlar hep koalisyon dönemlerinde yaşanmıştır. Türkiye 1950 yılından günümüze 7 defa negatif büyüme yaşamıştır. Bunların 2'si, 1954 ve 2009 yılları sadece tek başına iktidarlarda; 5 tanesi, 1979, 1980, 1994, 1999 ve 2001 yılları koalisyon dönemlerindedir.

İşte, değerli milletvekilleri, bir büyüyüp bir küçülerek kalıcı refah sağlanmaz. Şu an itibarıyla Türkiye 25 çeyrektir kesintisiz büyüme sağlıyorsa bundan dolayı kalıcı bir refah Türkiye'de üretilebiliyor ve Türkiye'nin hızlı karar alan ve uygulayan, icra gücü yüksek bir yürütme erkine ihtiyacı olduğunu düşünüyoruz. Denge denetim mekanizmasının tam işlemediği mevcut sistem aslında tam olarak parlamenter bile olmayan, ne olduğu belirsiz bir sistemdir ve 2014 Haziranında, 2007 yılında yapılan değişiklikle beraber, artık Cumhurbaşkanı da halk tarafından seçilecektir ve 2014 yılında ilk seçilmiş Cumhurbaşkanı olarak da Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ülkeye hizmet etmeye başlamıştır.

Keskin güçler ayrılığı ve denge fren mekanizmasına dayanan demokratik bir başkanlığı Türkiye'ye kazandıracağız. Şuranın altını özellikle çizmek istiyoruz: Üniter yapıyı esas alan başkanlık sistemi olacaktır bizim getirdiğimiz başkanlık sistemi çünkü "başkanlık" dediğimiz zaman çok farklı noktalara bu maalesef çekilebiliyor.

Değerli milletvekilleri, burada, Meclis çatısı altında Anayasa Uzlaşma Komisyonu kuruldu. Bakın, hep özgürlüklerden, fikir özgürlüğünden dem vuranlar, AK PARTİ'nin getirdiği başkanlık teklifine tahammül bile gösteremeyerek masayı devirmiştir. "Kan dökmeden başkanlık sistemi gelmez." diyenler şunu iyi bilmelidir ki ülkede hangi sistemin geleceğine sadece ve sadece millî irade karar verir yani bu ülkede hükümet sistemi kanla değil, sandık yoluyla değişir ve değişecektir. Türkiye'de ilk kez, olağanüstü şartlar ve darbe olmadan sivil, demokratik, çoğulcu ve özgürlükçü bir anayasa yazılacaktır.

Değerli milletvekilleri, devletimiz, tüm gücü ve imkânlarıyla her türlü terör örgütüyle mücadele etmekte ve son terörist yok edilene kadar bu mücadeleyi sürdürme kararlılığını göstermektedir. Bu noktada en ufak bir tereddüt yoktur. Devletimizin bu kararlı mücadelesi neticesinde terör örgütü ağır kayıplar vermekte, kırsalda ve şehirlerde büyük darbeler almaktadır. Terör örgütü için artık sonun başlangıcıdır. Tabii, terörle mücadele, sadece dağdaki teröristlere darbe vurarak değil, onlara destek verenlerle ve siyasi temsilciliklerini yapanlarla da ilgilidir. Zira öyle şeylerle karşılaşıyoruz ki terörün sözcülüğünü yapanlar, terörist ve canlı bomba cenazelerine gidip dağa çıkmayı âdeta teşvik ediyor, hatta yanlış ihbarda bulunup güvenlik güçlerimize pusu kurulmasını sağlıyor. Bakın daha geçtiğimiz hafta, bu Meclis çatısı altında kendisine milletin vekili diyenler, yine bir terörist cenazesinde dağa çıkmayı âdeta özendirdiler. Elbette teröristin siyasi sözcülüğünü yapanlar, teröre hamilik edenler, eninde sonunda hukuk önünde hesap verecektir. İşte bunun içindir ki Gazi Meclis çatısı altında dokunulmazlıklarla ilgili Anayasa değişikliği gerçekleştirildi. Böylece, teröre açıktan destek verenlerin yargı önünde hesap vermesinin önü açılmış oldu. Şunu da üzülerek ifade etmek durumundayım: Bu oylama esnasında daha önce "evet" oyu vereceğini söyleyenler, vermiş oldukları sözü çiğneyerek önce teklife "hayır" oyu vermiş, sonra milletten korkarak referandum riskini göze alamayıp yine çark etmişlerdir. Bunu da milletimizin bilmesi lazım.

Terörün siyasi sözcülüğünü yapanlar, terör destekçilerini yargıdan kurtarmaya çalışanlar, onlara akıl verenler, rota çizenler, yol göstermeye çalışanlar elbette bu suça ortak olanlardır. Buradan şunu açıkça ifade etmek istiyorum: Teröre destek verenler, çocukları katledenlerle iş birliği yapanlar, "Dreyfus" gibi değil, hak ettikleri şekilde yargıya hesap vereceklerdir. Yine terör iş birlikçileri ve terör sözcülerini mağdur göstermeye çalışanlar şunu bilsin ki, asıl mağdurlar otobüs duraklarında anne karnında katledilen bebeklerdir, asıl mağdurlar teröristlerin katlettiği vatan evlatlarıdır, asıl mağdurlar yetim kalan çocuklar, dul kalan kadınlar, evlatsız kalan annelerdir.

Değerli milletvekilleri, bölge halkı ve esnafı terörün siyasi sözcülüğünü yapanlara destek vermiyor, tam tersine, tepki gösteriyor. Teröre destek verenler, sözcülüğünü yapanlar bölge halkı ve esnafı tarafından her gün lanetleniyor. Bölgede çarşıya çıkacak yüzleri kalmadı. "Hendek kazanları anlayın.", "Hendek kazmak meşrudur.", "Bu memleketten defolup gideceksiniz.", "Keleşleri size çevirmesini biliriz.", "PKK'nın uyguladığı terör değildir." diyenlere Diyarbakırlı, Cevatpaşa Mahallesi'nden bir kardeşimiz şu ifadeleri kullanıyor: "Evimizi başımıza yıktınız. Hainler burada. Gelmeyin buraya, daha niye geliyorsunuz? Altı ay sokakta kaldık, ne işiniz var sizin buralarda? Gidin, terk edin burayı. Evimizi başımıza yıktınız, daha ne istiyorsunuz bizden? Yeter artık, Allah'tan korkun, utanmazlar! Bir de utanmadan buraya geliyorlar." (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz haftalarda terör örgütü PKK'nın Diyarbakır Dürümlü'de yaptığı katliamı hepiniz biliyorsunuz. Böyle bir vahşeti, böyle bir caniliği kelimelerle ifade edemiyorum. Tam 15 ton patlayıcıyla 16 insanımız, canımız katledildi. Kim bilir amaçları bu 15 ton patlayıcıyla kaç bin insanı öldürmekti. Bakınız, bu olaydaki önemli bir husus da orada köylülerimizin patlayıcı dolu kamyonu fark etmesi ve buna karşı çıkarak kamyonu müdahale etmesidir. Yani bölge halkı canı pahasına PKK'nın bu katliam kamyonlarına artık yeter demiştir.

Devlet, değerli milletvekilleri, bölge halkının yanındadır. Terörle mücadeleye güçlü destek veren bölge halkımız müsterih olsun. Terör nedeniyle oluşan her türlü mağduriyetleri giderilmektedir ve giderilmeye devam edecektir. Birileri evleri yıkan, can alan terör örgütüne destek verirken bizler, evleri onaran, bölgeye can veren politikaları bir bir uygulamaya koyacağız.

Burada, değerli milletvekilleri, değinmek istediğim bir iki konu daha var. Bakın, Nusaybin'de terör örgütü özellikle okulları hedef alıyor. Neden bu okulları hedef alıyor? Çünkü bölgedeki çocuklar okumasın, orada cehalet kol gezsin ki istedikleri gibi propaganda yapabilsinler. Bu okullar, işte, bölgedeki tahribatı ortaya koyuyor. Bunları yapan terör örgütü. Amacı oradaki gençlerin bilgilenmesini, eğitim almasını, okumasını engellemek. Stratejik olarak buraları seçiyorlar, rastgele hedef seçmiyorlar, özellikle eğitim kurumlarını, çocukların bilgi almasını, bir şeyler öğrenmesini engellemeye çalışıyorlar.

Aynı şekilde, az önce burada söz alan hatipler geçen konuşmalarda tarımla alakalı şöyle bazı ifadeler kullandı ama ben biraz bilgi vereyim. Bakın, Türkiye'nin tarımsal ihracatı 2015 yılında 16,8 milyar dolardır; tarımsal ithalat ise 11,2 milyar dolardır ve Türkiye 5,6 milyar dolar dış ticaret fazlası vermektedir. 2003-2015 döneminde Türkiye tarımda toplam 53 milyar dolar dış ticaret fazlası vermiştir. Aynı şekilde, mısır üretimimiz, bu noktada, yüzde 205 artarak 2,1 milyon tondan 6,4 milyon tona ulaşmıştır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Cargill'e çok mısır lazım. Tatlandırıcı için çok mısır lazım.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Çeltik üretimimiz yüzde 156 artarak 306 bin tondan 920 bin tona çıkmıştır.

BÜLENT BEKTAŞ YENEROĞLU (Giresun) – Tarıma girme, tarıma girme, altından çıkamazsın!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ayçiçeği yüzde 98 artarak 850 bin tondan 1 milyon 681 bin tona çıkmıştır. Buradaki artışlar, aslında, tarımsal üretimimizin ülke olarak nereye geldiğini en iyi şekilde göstermektedir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tek bir ürün artmış, o da mısır artmış Mehmetçiğim, mısır; o da Cargill'e lazım.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ben 65'inci Hükümet Programı'mızın milletimiz, ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Muş.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın grup başkan vekili konuşması sırasında, defalarca, partimize yönelik sataşmalarda bulundu.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – PKK'ya söyledi.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İsim zikretmedim, isim söylemedim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani, terörün siyasi uzantısından Diyarbakır’da sokağa çıkamayacak duruma geldiğimize kadar gerçek olmayan bilgilerle sataştı; 69’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, tutanaklara bakmam lazım çünkü benim tespitlerimde böyle bir durum yok.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Tutanağa gerek yok, her şey ortada.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, tutanağa gerek yok.

BAŞKAN – Bakacağım efendim, gerek var, ben gerek görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – O zaman takip edemiyorsunuz herhâlde.

BAŞKAN – Ediyorum efendim, çok iyi takip ediyorum. Ben neyi takip ettiğimi bilirim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bize...

BAŞKAN – İdris Bey, lütfen...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...milletvekillerinin, burada açıkça terörü desteklediğini...

BAŞKAN – Bakacağım efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...burada yaptığımız konuşmalara atfen çok farklı bir takım anlamlarda...

BAŞKAN – Sayın Baluken, tutanaklara bakacağım ve ona göre kararımı vereceğim. Bu kararı verme yetkisi bana ait efendim.

Teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Size aittir ama Genel Kurulu dikkatle takip etmenizi öneriyorum.

BAŞKAN – Ediyorum efendim, çok iyi takip ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bu kadar aleni satışmaları tespit etmemişseniz hakikaten iyi idare edemiyorsunuz.

BAŞKAN – Beyefendi, çok iyi takip ediyorum, tekrar etmeyelim sözlerimizi.

Efendim, şimdi şahısları adına ilk konuşmayı Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Mehmet Parsak Beyefendi yapacaklar.

Buyurun Sayın Parsak. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; sözlerimin başında Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

65’inci Hükûmet Programı üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Şimdi, benden önce grubumuz adına konuşan hatipler, mesela grup başkan vekilimiz, bu Hükûmet programının hazırlanmasındaki özensizliklerden hareketle, kanunu dahi çıkmış vaatlerin bu programda da yer almaya devam etmesi ve bu yönüyle âdeti bir kopyala yapıştır Hükûmet programı olması itibarıyla ve yine Samsun Milletvekilimiz Erhan Usta Bey de özellikle ekonomik ağırlıklı olmak üzere bu Hükûmet programında yer alan yanlışlıkları sırasıyla ifade ettiler.

Bir Hükûmet programını görüşüyoruz ve bu Hükûmet programını görüşürken şu anda bir toplantı yeter sayısı istense bunu karşılayacak bir sayı yok. Bunu da ifade etti bizim grup adına konuşan hatiplerimiz. O yönüyle bir heyecansızlık var. Yani ben yeni bir milletvekiliyim nispeten ama önceki programlara da baktığımızda böyle bir heyecansızlığı görmedik.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hiç olmadı, ilk defa oldu.

MEHMET PARSAK (Devamla) – Yani bunu bizden önceki hatipler de ifade ettiler. Bu, esasen Genel Kuruldaki tabloda da ortada.

AYŞE SULA KÖSEÖĞLU (Trabzon) – Olması gereken her zaman burada, merak etmeyin.

MEHMET PARSAK (Devamla) – Şimdi, ben de, müsaadeniz olursa bu heyecansızlık, bu özensizlik ve bunlardan kaynaklanan trajikomiklikle alakalı olarak meselenin siyasi özünüyle alakalı düşüncelerimi paylaşmak istiyorum.

Sayın Başbakan, Sayın sabık Başbakan Davutoğlu son seçimde aldığı yüzde 49,5 oyla partisini tek başına iktidara taşımış olmasına rağmen, bütçesinin Mecliste onaylanmasından iki ay sonra kendi lideri ve kendi partisi eliyle iktidardan uzaklaştırılan ilk Başbakan olarak tarihe geçmiştir. “Cumhurbaşkanımız kırmızı çizgimizdir.” demek kendisini kurtarmaya yetmemiş, önce kendi partisinin yönetim kurulunca yetkileri elinden alınmak suretiyle refüze edilmiş, ardından da doğal lideri tarafından görevden el çekmek zorunda bırakılmıştır.

Sayın Davutoğlu’nun maşeri vicdandaki rahatsızlığı şahit göstererek kendisinin haksızca ve zorla görevden alındığını anlatan siteminin kongre divan başkanının “Burası Tayyip’ın partisi!” nidaları arasından geçip de kulaklara ve gönüllere ulaşması mümkün olmamıştır. Ne seçilmiş Başbakana görevden el çektiren güç ne de kendisine haksızlık yapıldığını düşünen sabık Başbakan başta kendisine oy veren 24 milyona yakın seçmen olmak üzere kamuoyuna bir açıklama yapma gereği duymamıştır. AKP kadrolarının olup bitenlerden çıkaracağı ders, aynı şeyleri yapıp farklı sonuçlar beklemek olmamalıdır. Cumhurbaşkanıyla aralarındaki antidemokratik ilişkide sadece kendi taraflarında değişiklik yaptıkları sürece aynı kaderi yaşamaya devam edeceklerdir. Bilmelilerdir ki Sayın Tayyip Erdoğan’ın tutum ve tavırlarında bir değişiklik olmadığı sürece, bu ülkede onun istediği tipte bir başkanlık olmayacaktır ama onun istediği tipte bir başbakanlık olacaktır. Sabık Başbakan Davutoğlu’nun çocukluk hatırasına telmihen, bu başbakanlık tipinin adı da kamuoyunca bize göre konulmuştur: Müsamere başbakanlığı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Ayıp, ayıp!

MEHMET PARSAK (Devamla) – Hiç ayıp bir şey söylemedim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Ayıp! (Gürültüler)

BAŞKAN – Müdahale etmeyiniz efendim, sayın milletvekilleri...

MEHMET PARSAK (Devamla) – Kabine dışı kalanlara partide ve Mecliste görev alabileceklerini söyleyerek onları teskin eden de Sayın Binali Yıldırım değil, Cumhurbaşkanı olmuştur. Böylece, listeleri yapanın da kim olduğunu dosta düşmana göstermek istemiştir.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Siz kendinize bakın, kendinize!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Size ne ya!

MEHMET PARSAK (Devamla) – Şu anda bizi değil, 65’inci Hükûmeti, AKP’yi konuşuyoruz.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Bir kongre bile yapamadınız!

MEHMET PARSAK (Devamla) – Dolayısıyla, bunlarda hiç saygısızlık yok, hakkaniyetsizlik yok, konuşmaya devam edeceğiz.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Seni konuşalım!

AYŞE SULA KÖSEÖĞLU (Trabzon) – AK PARTİ’nin iç işleri bizi ilgilendirir, sizi değil.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – 10 Temmuz gel bakayım, 10 Temmuz; gel bakayım 10 Temmuz!

BAŞKAN – Efendim, müdahale etmeyiniz.

Sayın Hatip, Meclise karşı konuşunuz.

MEHMET PARSAK (Devamla) – Kurulduğu günden beri vesayete karşı bir mücadele verdiğini söylemekle itibar ve sempati kazanmak isteyen AKP, hem parti yönetiminde hem de devlet yönetiminde vesayetin dik âlâsını hem yaşayan hem yaşatan hem de savunan tek oluşum hâline gelmiştir, ne yazık ki bunları üzüterek ifade ediyorum.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sen kendine üzülsün, kendine!

MEHMET PARSAK (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanının makam verdiği her kişi, siyasi geleceğinin millet iradesinden çok “efsanevi liderim” güzellemelerine bağlı olduğunun farkındadır. Ne var ki bu, vasilerine yetmemektedir. Onlara kendi çalışma arkadaşlarını bile belirleme hakkı tanımayan kişi, her fırsatta patronun kim olduğunu gösterme gayretindedir.

On dört yıllık iktidarlarında on beş yıllık partilerinin kendi kural ve organlarıyla bağımsız işleyebilme erginliğine erişememiş olduğunu ilan etmeleri ve bundan kişiliklerinin örselenmeyişi kendi bilecekleri iştir. Ne var ki “Burası Tayyip’in partisi.” sedası, “Burası Tayyip’in ülkesi.” edasıyla söyleniyorsa işte, bizim itirazımız bunadır. Bugünümüzü sağlayan Ulu Önder’in açtığı yolda, gösterdiği ülküye yürümemizden rahatsız olup da “Neden varlığım Türk varlığına armağan olacakmış ki?” diyerek Andımız’ı yasaklayanlar, “Ey bugünümüzü sağlayan lider! Yolun yolumuzdur. Varlığımız varlığına armağan olsun.” deme noktasına gelmişlerse kişilikleriyle ilgili kısmı kendi bilecekleri iştir.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Enerjini tüketme, yoluna bak sen!

MEHMET PARSAK (Devamla) – Ancak, milletin onlara verdikleri makamları bu uğurda kullanmaya yelteneceklerse işte buna da itirazımız vardır.

Sayın milletvekilleri, son bütçe görüşmeleri üzerinden henüz üç ay geçmişken Hükümet programı vesilesiyle AKP’nin yıkım tablosunu yeniden dile getirmemiz, bu müsamereye katılmanın ötesinde bir anlam taşımayacaktır. Aradan geçen kısa sürede değişenler sadece bir genel başkan, bir başbakan, ellerinde ülkemizin azalan itibarı ve şehitlerimizin artan sayısı olmuştur.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – 10 Temmuz gel.

MEHMET PARSAK (Devamla) – Ben doğrulardan bahsediyorum, bunlardan rahatsız olmaya gerek yok.

Bunların dışında ne AKP’nin tek adam sevdası ne de tek adamın hukuksuz tutum ve davranışı gene ne yazık ki değişmemiştir. Ne kamu düzeni sağlanabilmiş ne millî gelir artabilmiştir. Ne yargı bağımsız ne de basın özgür olabilmiştir. Ne dış politikada saplandığımız bataktan çıkabilmişiz ne de Suriye sınırımızdan uçağımızın burnunu çıkarabilmişiz. Ne PKK’nın ne de IŞİD’in canlı bombaları patlamadan yakalanabilmiş ne “Katyuşa”ların Kilis’te can alması engellenebilmiş ne de bombaların düşmesini yer çekiminin varlığına bağlayan AKP valilerinin pişkinliğinden kurtulabilmişiz. Ne ülkemizdeki mültecilerin sayısı azaltılabılmış ne de “Türkiye AB’ye 3000 yılında üye olur.” diye dalga geçilmesi engellenebilmiştir. Ne kadın cinayetleri ne çocuk istismarı önlenebilmiş ne millî eğitimdeki kalite düşüşü durdurulabilmiş ne de çocuklarımızın uyuşturucunun pençesine düşmesinin önüne geçilebilmiştir. Ne iktidar zengini yaratma ne de partizan kadrolaşma çabasından vazgeçilmiş, “Büyük projelerin mimarı.” diye Başbakan atanmış ama ne o büyük projeler aynı iktidar arsız müteahhitlere verilmekten vazgeçilmiş ne de o projelerde çalışan işçilerin haklarına sahip çıkılabılmıştır.

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Projeleri iyi oku, iyi oku. O projeleri iyi oku.

MEHMET PARSAK (Devamla) – Saygıdeğer milletvekilleri, Sayın Davutoğlu, kendi döneminin hemen başında şeffaflık ve siyasi ahlak konularında yasal düzenlemeler yapacağını ve yolsuzlukla suçlanan 4 bakanın Yüce Divanda yargılanmaları gerektiğini söylemişti. Bu tür düzenlemelere sıcak bakmadığını belirten Sayın Cumhurbaşkanının Başbakanı verdiği cevap ise “Böyle olursa, görev alacak il ve ilçe başkanı bulamazsınız.” şeklinde olmuştu. Yolsuzluk şaibesiyle yargılanmalarını istediği 4 bakan ise AKP milletvekillerinin oylarıyla Yüce Divana gitmekten kurtulmuş, bunun da ötesinde, yolsuzlukların odağındaki isme Sayın Davutoğlu’nun 2 bakanı birden yine ne yazık ki plaket vermişti.

Sabık Başbakanın gidişindeki bir başka gerekçenin ise başkanlık sistemi karşısında ikircikli tavır olduğu düşüncesindeyiz. Bu da demektir ki bu sistemi canla başla savunmak, artık Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından belirlenen yeni kadrolara kalmıştır.

Yeni Kabinedeki dikkat çekici değişikliklerden biri de, ne yazık ki Millî Eğitim Bakanlığında yaşanmıştır. Bu değişikliklerle Millî Eğitim, AKP iktidarında bakanı en çok değişen bakanlık olma özelliğini korumaya devam etmiştir. Her gelen bir öncekinin yaptığını beğenmeyen ve sistem değişikliklerine giden bakanların elinde Millî Eğitim, âdeta, ne yazık ki deneme tahtasına dönüşmüştür.

65’inci Hükûmetin gerçek niteliği hakkında bize en doğru bilgiyi verecek olan değişenlerden ziyade değişmeyenlerin kim olduğudur kuşkusuz. Sayın Binali Yıldırım Hükûmetinin en net mesajı, İçişleri ve Adalet Bakanlarını yerlerinde tutmakla... Bunun gerçekte kimin tasarrufu olduğu ve hangi amaca hizmet etmesi beklendiği ise sır değildir. Sayın İçişleri Bakanı Efkân Ala “Kapılarını kırıp gazetecileri gözaltına almak için yasalara gerek olmadığını, Anayasa’yı ise zaten tanımadığını” söyleyebilen bir İçişleri Bakanı olarak kayda geçmiştir. Yüksek perdeden konuşmaları sizi yanıltmasın, “Peygamber kibire kapıldı biz kapılmadık.” diyecek kadar da ne yazık ki tevazu sahibi görünmüştür.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA (Bursa) – Yalan söyleme, ayıp! Paralelcilerin yalanını söyleme!

MEHMET PARSAK (Devamla) - Adalet Bakanı hakkında da benzer durumlar ne yazık ki söz konusudur.

Bu çerçevede baktığımızda, hakikaten, bu 65’inci Hükûmetin kurulmasındaki siyasi sebepleri, gerçek anlamda, tutarlı bir şekilde milletimize de, tarihe de izah edebilmek mümkün değildir.

Bütün bunlara rağmen milletimizin, devletimizin menfaatlerini düşünmek suretiyle kalbî bir duamı paylaşarak sözlerimi sonlandırmak istiyorum. Her şeye rağmen biz Hükûmetin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Mehmet Bey, bir dakikada tamamlar mısınız?

MEHMET PARSAK (Devamla) – Aslında gerek de yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir dakikada toparlar mısınız?

MEHMET PARSAK (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Biz bütün bu eleştirdiklerimizin hepsini şunun için ifade ediyoruz... Aralarda satışmalarda bulunuldu, hatta “Doğru oku.” falan da denildi, bunları da hiç yakıştıramadık.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sana yakışanı söyle sen.

MEHMET PARSAK (Devamla) – Ama, sonuç itibarıyla, yeni bir Hükûmetin kurulma süreci gerçekleşiyor. Söylediklerimizin hepsi de doğru referanslarla söylenilmiş, ifade edilmiş, kayıtlara geçmiş durumda.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sen 10 Temmuzla bir hatırla bakalım.

MEHMET PARSAK (Devamla) – Hiç yakışmaz size bu 10 Temmuzdan vesairenden söz etmek. Bir şey söylemeye çalışıyorum: Sonuç itibarıyla, her şeye rağmen, iktidar çoğunluğu AKP Grubunun elinde ve Türk milleti, Türk devleti için bir şeyler yapmak durumunda olan AKP Hükümeti, 65'inci Hükümet olarak kurulurken bu söylediklerimizi de nazara alarak hükümet ederse bundan milletimiz kârlı çıkar. Biz de bu eleştirileri sorumlu siyaset anlayışımız çerçevesinde ifade ediyoruz.

Bu vesileyle, saygıdeğer hazırunu ve Gazi Meclisi bir kere daha saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Parsak.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA (Bursa) – Sayın Başkan, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika, lütfen...

VII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

15.- İçişleri Bakanı Efkân Ala'nın, Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak'ın 65'inci Hükümet Programı üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA (Bursa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; burada konuşma yapan arkadaşımız, bir paralelci yalanı bana izafe ederek burada söyledi. Bir kere, ben imam-hatip mezunuyum, bunu söylemek istemezdim. Size bunu söyleyenlere dinin ne demek olduğunu anlatacak kadar birikime sahibim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Gene kibir var ne yazık ki Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA (Devamla) – Burada sizin bu konuya ne kadar yabancı olduğunuz... “Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem” diyerek söze başlanır.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Çok ayıp, çok ayıp! Çok ayıp sana!

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA (Devamla) – Siz daha “Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem”i andığımızda arkasından ne söylemeniz gerektiğini bilmeyecek kadar bu konulara yabancısınız. Onun için, elinize tutuşturulanı, kulağınıza üfleneni burada söylemeyiniz.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Bu ağır bir laf oldu.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA (Devamla) – Biz bu konuya baş koymuşuz; biz, “Kur'an”, “sünnet” dediğiniz zaman kendi hayatımızı bu konuya feda edecek kadar bu konuların şuurunda olan insanlarız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim siyaset yapma nedenimiz, dünyaya geliş nedenimize hizmettir ama siz, dünyaya geliş nedeninin ne demek olduğunu bilmek istiyorsanız bir mümin ve Müslüman muvahhit için, o zaman gidin bu konularda araştırma yapın. Size harcayacak daha fazla vaktim yok. Bu bir.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Gene aynı kibir Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA (Devamla) – İkincisi, değerli arkadaşlar, sizler, mevzuata hapsolan bir siyaset izleyebilirsiniz. Bizler, mevzuatı değiştirmek için buradayız. Biz, mevzuatta kendimizi, yapacaklarımızı bağımlı hissederek... Elbette uyuyoruz, onu hep söyledik ama değiştirmek için burada siyaset yapıyoruz. Her ağzımızı açtığımızda “Mevzuatta şöyle bir şey var, mevzuatta böyle bir şey var, şurayı kırın...” Türkiye’de bir darbe teşebbüsü olmuştur. O darbeyi neyle önleyeceğiz? Tankla gelirlerse tankın üstüne çıkarız, kapıların arkasında planlarlarsa kapıları kırarız. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Efendim...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, tabii, aslında, Sayın Bakan, yaptığı konuşmayı şöyle bir daha dinlese biraz ibret alsın... Ve kendisinin de kimseye dini öğretmeye haddi olmadığını buradan ifade etmek isterim. Sayın Bakan kendi haddini bilsin, kendi konumunu bilsin. (MHP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA (Bursa) – Sen de haddini bil ve konumunu bil ya!

OKTAY VURAL (İzmir) – Elhamdülillah bir Müslüman olarak dinimizi senden öğrenecek değiliz.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA (Bursa) – Ben de senden öğrenecek değilim!

OKTAY VURAL (İzmir) – Onun için bu ifadelerinize dikkat ediniz.

BAŞKAN – Oktay Bey, şahsiyata dökmeyelim.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Aynı kibirli tutumu devam ettiriyorsunuz Sayın Bakan.

OKTAY VURAL (İzmir) – Burada ses kaydınız var. Biraz nedamet getirin, özür dileyin! Yeter!

BAŞKAN – Oktay Bey, rica ediyorum, lütfen tırmandırmayınız. Herkes kendi görüşünde serbesttir, hürdür ve kendi görüşünde herkes...

OKTAY VURAL (İzmir) – Benim görüşüm değil, dinimizle ilgili bir konu olduğu zaman onun haddini bilmesi...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Yani Hazreti Peygamber'in adından sonra "sallallahu aleyhi ve sellem" denilmesi gerektiğini herkes biliyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Söylemedim diyor, yalan diyor.

BAŞKAN – Görüşler şahıslara aittir ve muhteremdir.

Teşekkür ediyorum.

Efendim, şimdi söz sırası...

OKTAY VURAL (İzmir) – Kendisi Erzurum'da konuşmamış böyle de kalkıp burada ahkâm kesiyor! Daha söyleyecek çok şeyim olur, bir daha da kürsüye çıkma öyle. Çok sözüm olur, biliyorsun.

BAŞKAN – Oktay Bey...

VI.- HÜKÜMET PROGRAMI (Devam)

1.- Başbakan Binali Yıldırım tarafından kurulan Bakanlar Kurulunun Programı'nın görüşülmesi (Devam)

BAŞKAN – Efendim, şimdi söz sırası Hükümet adına Başbakan Yardımcısı Sayın Profesör Doktor Numan Kurtulmuş Bey'e aittir.

Buyurunuz Beyefendi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

65'inci Hükümetin programıyla ilgili görüşmeler sırasında burada görüşlerini bizlerle paylaşan ve görüşlerinden istifade ettiğimiz, katkı sunan bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Sözlerimin başında da -bugün tesadüf olarak 27 Mayısın yıl dönümünde, 27 Mayıs'ta konuşuyoruz- Türkiye siyasi tarihinin o kara gününü, maalesef, lanetle, ibretle bir kere daha hatırlıyoruz; 27 Mayıs darbesinde milletin emeğini, milletin siyasi iradesini yok sayarak milletin canından çok sevdiği siyasi liderlerini darağacında şehit eden anlayışı, darbeci anlayışı, baskıcı anlayışı bir kere daha lanetliyoruz; Türkiye'nin bir daha o günlere geri dönmemesi için de yüce Meclisin, elinden geleni yapması gerektiğini bir kere daha ifade ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine, aynı şekilde, 27 Mayıs darbesi sonrasında idam sehпасında şehit edilen Menderes'i, Zorlu'yu ve Polatkan'ı rahmetle, minnetle anıyoruz. Benden evvel değerli arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, bu memleket her türlü hizmet yapmış olan bütün geçmişlerimizi de hayırla, minnetle, şükranla yâd ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, değerli milletvekilleri; 65'inci Hükümet, eğer bir isim koymak gerekirse, bir reform, atılım ve icraat hükümetidir. Bu anlamda bu Hükümet, geçmiş on dört yıllık süre içerisinde AK PARTİ hükümetleri tarafından Türkiye'de yapılan değişimleri öncelikli olarak sistematik hâle getirmek, yani bunları dönüşüm süreçleri içerisinde tamamlayarak siyasi, ekonomik, toplumsal ve hukuki reformları sonlandırmak durumundadır. Bu çerçevede, bizler fâni insanlar olarak biliyoruz ki her birimiz, ülkeyi hangi seviyede yönetirsek yönetim hepimiz fâni insanlarız. Yapmamız gereken, milletin üzerimizde olan hakkını yerine getirmek, bu ülkede demokrasiyi bütün kurum ve kurallarıyla yerleştirmek ve millete hizmet yolundaki sistematik değişimleri, reformları kalıcı hâle getirerek siyasi partilerden, siyasi aktörlerden ve siyasi figürlerden bağımsız olarak kalıcı kılmaktır.

Bu çerçevede 65'inci Hükümetin öncelikli hedefi, bu icraatlarını kalıcı hâle getirmek, sistematik olarak dönüşümleri sağlamak ve bunları Türkiye siyasetinin, Türkiye ekonomisinin geleceğine taşımaktır; bunu yapmak için de bir seferberlik ruhuyla hem siyaset kurumunu, siyaset kurumlarını hem bürokrasiyi hem de Türkiye siyasetini, ekonomisini ilgilendiren bütün çözüm ortaklarını bu 65'inci Hükümetin Programı'nın bir paydaşı hâline getirmek ve bu anlamda bir seferberlik ruhuyla önümüzdeki süreyi, yani milletin bize 1 Kasım'da vermiş olduğu süreyi en iyi şekilde kullanabilmektir.

Burada rakamlar da konuşuldu, ben rakamlara girmeyeceğim ancak şunu ifade etmek isterim, açık yüreklilikle ifade etmek isterim: Türkiye, geçtiğimiz on dört yılda ve altmış altı yıllık çok partili siyasi hayatımızda nice merhalelerden buralara kadar geldi. Büyük mesafeler alındı ama daha yapılacak çok işler var. Eğer futbol tabiriyle söylemek gerekirse, Birinci Lig'den play-off'a çıktık ama henüz Süper Lig'e çıkmış vaziyette değiliz. İşte 65'inci Hükümetin ana görevi, Türkiye'yi sizlerin de katkısıyla Süper Lig'e çıkarmak yani dünyanın 10 büyük ülkesinden birisi yapmaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Küme düşmeyin de Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Bu çerçevede, bu seferberlik ruhu içerisinde yapacağımız icraatlarımızda her gün, günü gününe neler yapacağımızı biliyoruz. Bu çerçevede, muhalefet partilerinden de gelecek yapıcı bütün tekliflere, bütün eleştirilere açık olduğumuzu ifade etmek isterim.

Değerli kardeşlerim, değerli milletvekili arkadaşlarım; Türkiye'nin 65'inci Hükümetle ortaya koyacağı icraatlar, 5 ana direk üzerinde yükselmektedir. Bunlardan birincisi, ekonomide faz değişimini gerçekleştirmek. Türkiye ekonomisinde 2002 şartlarıyla kıyasladığımız zaman Türkiye'de makroekonomik istikrar bakımından büyük merhaleler aşılmıştır. Ancak, bir ülkenin dünyanın süper liginde olan bir ülke hâline gelebilmesi için, patentleriyle, markalarıyla, AR-GE'deki yatırımlarıyla, yüksek teknolojilerindeki markalarıyla dünyada rekabet edebilir hâle gelmesi gerekir. Bunun için de önümüzdeki dönemde, yani 65'inci Hükümetin işbaşında olacağı dönemde, sadece makro istikrarı esas alan bir anlayışla değil, bu makro istikrarı mikro başarılarla sürdürecektir bir performansı ortaya koymak zorundayız. Yani yatırımlarımızla, projelerimizle, havalimanlarımızla, deniz limanlarımızla, duble yollarımızla, duble tren yollarımızla Türkiye'de her alanda yatırımı kamu ve özel sektör bakımından ileriye götüreceğiz. Üç grup olarak düşünün: Birincisi, tabiri caizse, Türkiye'nin en üstünü, beynini oluşturan takım olarak göreceğimiz AR-GE'ye, patentlere ve markalara özel bir önem verdiğimizizi...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – AR-GE'de on dört yılda 0,3 artmışsınız ya!

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - ...bunun üzerinden Türkiye'nin uluslararası alanda rekabet gücünü artırmayı hedeflediğimizi ifade etmek isterim. Ayrıca, Türkiye ekonomisinin istihdam bakımından hâlâ yüzde 80'ini oluşturan, ekonomik büyüklük bakımından yüzde 65'ini oluşturan KOBİ'lerimize destek vermek de 65'inci Hükûmetin önceliklerinden birisidir. Bu çerçevede, toplumun dar gelirli kesimlerini, orta sınıfını da sadece sosyal yardımlar değil, güçlendirilmiş sosyal politikalar çerçevesinde ihmal etmeyen bir programla huzurunuzda gelmiş bulunuyoruz.

Teferruatına girmeden, rakamlara boğmadan ifade etmek isterim ki 65'inci Hükûmetin ekonomi politikası, "Üreten Türkiye" sloganıyla özetlenebilir. Her tarafta üreten, her alanda üreten, toplumun bütün kesimlerinin bu üretimden pay aldığı güçlü bir Türkiye ekonomisini inşallah oluşturacağız ve böylece, az bahsedildiği ifade edilen 2023 hedeflerine, inşallah, 2023'e gelmeden ulaşmış olacağız.

ERHAN USTA (Samsun) – Hedefler nelerdir?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Değerli kardeşlerim, terörün sona erdirilmesi, bu Hükûmetin ikinci önemli ayağıdır. Türkiye'de terör örgütleriyle 22 Temmuz 2015'ten itibaren devam eden bir mücadele var. Bir kardeşimiz, zannediyorum Bülent Bey, burada dedi ki: "Siz iktidara gelmeden evvel Türkiye'de terör sıfırdı." Değerli kardeşlerim, bu memlekette terörle kırk yıldır mücadele ediliyor. Terör artarak, azalarak ama maalesef bir şekilde her zaman dışarıdan destek alarak Türkiye'nin başına bela olmuştur. Türkiye'de on binlerce insanın ölmesine, Türkiye'de yine binlerce asker ve polisimizin şehit olmasına neden olan bir terör belasıyla karşı karşıyayız. Bu terör belasının Türkiye'ye maliyeti kırk yılda 1,5 trilyon dolar olmuştur. İnşallah, el birliğiyle, hep beraber, bir millet politikası olarak, terörü sona erdireceğiz ve terör örgütlerinin hepsini hareket edemez hâle getireceğiz. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kırk yıl önce de böyle söylüyorlardı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Değerli kardeşlerim, şunu ifade etmek isterim: Ne oldu da 22 Temmuzdan sonra, düğmelerine basılmış bir şekilde Türkiye'de bütün terör örgütleri harekete geçirildi. İŞİD'inden DHKP-C'sine ya da PKK'sına kadar bütün terör örgütleri maalesef eş zamanlı olarak, biraz da bölgedeki, Orta Doğu'daki gelişmelerden cesaret alarak, biraz da kendilerine her platformda destek veren siyasi, ekonomik, lojistik, hatta ve hatta her alanda bunların ellerinden tutarak uluslararası alana çıkaranların destekleriyle 22 Temmuzdan sonra terör, Türkiye'nin üzerine abanmaya başladı. Terörle mücadele meselesi, milletimizin bugün ortak meselesi hâline gelmiştir. Terör örgütlerini sadece önde mücadele eden birkaç bin tane teröristten ibaret görmediğimizi bir kere daha açıklıkla ifade ediyorum. Terör örgütleriyle mücadele, terör örgütlerinin arkasındaki yerli ve yabancı ortakların da görmeyi, onlara karşı da eş zamanlı bir mücadeleyi gerçekleştirmeyi zorunlu kılıyor.

Bu çerçevede, bu mücadelede emeği geçen bütün kardeşlerimize, bütün güvenlik kuvvetlerimize yürekten teşekkür ediyoruz.

Ayrıca, bir büyük teşekkürü de özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da terör örgütüne destek vermeyen Kürt kardeşlerimiz hak ediyor, Kürt kardeşlerimiz ve bölge halkı hak ediyor. Bu anlamda, bu mücadelede bu desteği sağlayan halka da teşekkürü bir borç biliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ayrıca, Türkiye'nin bu mücadelesinde zaman zaman terör örgütlerini de cesaretlendiren bir başka terör örgütüne de dikkat çekmek, herhâlde Hükûmet olarak vazifemizdir. Bu da "paralel devlet yapılanması" olarak isimlendirilen ve Türkiye'nin güvenlik stratejisinin bir parçası hâline gelen örgütlenmedir. Bu örgütlenme de Türkiye'de ve yurt dışında her imkânı kullanarak, elindeki bütün imkânları seferber ederek sadece Hükûmete karşı olmakla değil, aynı zamanda Türkiye'nin karşısında kim varsa ona destek olmakla Türkiye'nin aleyhine çalışmaktadır. Bu örgütle mücadele, bütün yasal imkânlar çerçevesinde sonuna kadar gidecek ve inşallah bu mücadeleyi başarıyla neticelendireceğiz.

Değerli kardeşlerim, Türkiye’de 65’inci Hükümetin üzerinde yükseldiği üçüncü büyük direk, üçüncü büyük alan, hukuki ve siyasi reformların tamamlanmasıdır. Şimdi, belki yine tartışma olacak ama bu hukuki ve siyasi reformların gerçekleşmesi, Türkiye siyasetinin ve Türk toplumunun daha ileriye gitmesi için zorunludur çünkü Türkiye’nin üzerine giydirilen bu siyasal sistem -rejim demiyorum, dikkatinizi çekerim- bu milletin üstüne dar gelen bir deli gömleği gibidir. Bu siyasal sistem, Anayasa’sıyla, Siyasi Partiler Yasası’yla, Meclis İçtüzüğü’yle ve diğer bütün antidemokratik yasalarıyla, önce 1960 darbesinin, arkasından geliştirilerek 1980 darbesinin Türkiye’ye hediyesidir. Türkiye, bu deli gömleğinden kurtulmak durumundadır. Bu millet, eninde sonunda bu deli gömleğini üstünden çıkaracak ve çöp tenekesine atmayı inşallah başaracaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli kardeşlerim, onun için, biz, 65’inci Hükümet olarak 1 Kasım’da halkımıza verdiğimiz sözün ve 1 Kasım seçiminde halkın bize verdiği desteğin bir sonucu olarak, Türkiye’de bu hukuki, siyasi reformları gerçekleştirmeyi Hükümetin en temel sorumluluklarından birisi olarak görüyoruz.

Evet, Türkiye’de yeni bir anayasa yapacağız. Bu yeni anayasayı yapmak, sadece AK PARTİ Grubunun ya da sadece 65’inci Cumhuriyet Hükümetinin, kendisini bağladığı bir vazife ve sorumluluk değildir; bu, aynı zamanda yüce Parlamentonun bir görevidir. Türkiye yeni bir anayasa yapacaktır; sivil, demokratik, katılımcı, çoğulcu yeni bir anayasa yapacaktır. Bu anayasayı yaparken Türkiye’de bütün siyasal kanatların bu sürece katkı sunması için üzerimize düşen her türlü sorumluluğu yerine getirdiğimizi de hepimiz biliyorsunuz, şahitsiniz.

Değerli kardeşlerim, anayasalar, bir partinin anayasası olmaz, eyvallah, ama anayasalar konuşulmaya başlandığı zaman, “Bu Anayasa’yı ancak kanla değiştirirsiniz.” anlamına gelen sözleri söylemek de asla demokratik anlayışla, demokratik teamülle bağdaşmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Eğer, bugün burada konuşulmasaydı, söylenmeseydi söylemeyecektim, ama cümle aynen şöyledir: “Anayasa değişimine, sizin istediğiniz Anayasa değişimine Cumhuriyet Halk Partisi asla imkân vermeyecektir.” Cümle aynen böyle. Allah aşkına, bu cümle ne demek? Anayasa değişikliğine imkân verecek olan yer Cumhuriyet Halk Partisi Grubu değil, Türkiye Büyük Millet Meclisidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Anayasa değişikliğini isteyen, bu talebi dile getiren vatandaşlarımızdır. Tartışırız; sizler de teklifinizi getirirsiniz, bizler de teklifimizi getiririz, 2 partimiz daha var, onlar da tekliflerini getirir; uzlaşma masasında uzlaşırız uzlaşamayız, 330’u buluruz, millete gideriz, 367’yi buluruz ama Anayasa’nın tartışıldığı yerde, “Bunu asla yapamazsınız.” demek, millet iradesine saygısızlıktır, millet iradesini anlayamamaktır; hele hele Anayasa değişikliği gibi Türkiye’nin hukuki reformlarının bir parçası olan konuda, söz açılmışken konuyu dönüp dolaştırıp bir türlü kana getirmek, asla kabul edilemeyecek bir husustur.

Değerli kardeşlerim, bu çerçevede, Türkiye, inşallah siyasi ve hukuki reformlarını tamamlayacaktır. Bu anlamda, sadece Anayasa değişikliği değil, Mecliste bu Anayasa değişikliğiyle birlikte diğer yasaların da demokratikleştirilmesi için Hükümet olarak, sizlerin desteğine müracaat edeceğiz. Bu Meclis, inşallah, yeni bir iç tüzük yapacaktır; bu Meclis, yeni ve demokratik bir siyasi partiler yasası yapacaktır; bu Meclis, seçim yasası yapacaktır ve inşallah Türkiye, siyasal sistemini de kuvvetlendirmiş bir şekilde, bu süreçten geçecektir.

Evet, biz AK PARTİ olarak başkanlık sistemini söylüyoruz. Bu, milletle seçim sırasında yaptığımız taahhüdün, milletle olan vaatleşmemizin bir parçasıdır. Başkanlık sisteminin anayasal reform sürecinin sadece bir parçası olduğunu söylüyoruz. Sadece onu alıp bütün anayasal reform sürecimizin aslı esası bundan ibaretmiş gibi tartışma yürütmeyi asla doğru bulmuyoruz. Türkiye’de etkin bir yürütmenin sağlanabilmesini, Türkiye’de yargı reformunun yapılabilmesini, büyük bir denge mekanizması kurularak vatandaşın iradesinin siyasal sistemde daha etkin temsil edilmesini istemekten daha doğal ne olabilir?

Bu çerçevede, inşallah AK PARTİ Grubu, sizlerin de -zaten Anayasa oylamasında, biliyorsunuz, grup kararı yok- destekleriyle Türkiye'ye yakışır yeni bir anayasa yapmayı sağlayacak ve Türkiye, yeni bir anayasayla yoluna devam edecektir.

Değerli arkadaşlarım, Hükümet programımızın beşinci temel direği...

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Dört, dört.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Dördüncü temel direği, toplumsal bütünlüğün sağlanmasıdır.

Eyvallah, teşekkür ederim Engin Bey.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Yapıcı muhalefet.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Evet, böylece güzel bir yapıcı muhalefet örneği. Çok teşekkür ediyoruz size. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Toplumsal bütünlüğün sağlanması da 65'inci Hükümetin temel borçlarından birisidir. Neyi kastediyorum? Dış politikayla ilgili alanda da arkadaşlarımız konuştu. Değerli arkadaşlarım, bölgemizde bir oyun oynanıyor. Irak'ın işgaliyle başlayan süreçle birlikte bölgede, maalesef, halklar, temel bazı fay hatları üzerinden birbirlerine düşman hâle getirilmeye çalışılıyor. Bir taraftan etnik kimlikler, bir taraftan mezhep kimlikleri üzerinden bu bölgede, önce ülkeler birbirine, ardından da aynı ülke içerisinde milletler birbirine düşürülüyor. Bu oyuna asla gelmeyeceğiz. Bu memlekette hiçbir vatandaşımızı bir diğerinden ayırt edecek ne etnik ayrımcılık üzerinden ne mezhep ayrımcılığı üzerinden Türkiye'nin bölünmesine müsaade etmeyeceğiz, bu konudaki politikalara millet olarak fırsat vermeyeceğiz. Bu anlamda, toplumsal bütünlüğün sağlanması önündeki atılması gereken adımların hepsini atacağız ve vatandaşlarımızın her biri, kimliği ne olursa olsun, kendisini hangi toplumsal kesime ait hissediyor olursa olsun özgür ve eşit Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak hissedecek ve bu ülkenin esas sahiplerinden birisi olarak kendisini kabul edecektir.

Değerli arkadaşlarım, Hükümet programımızın beşinci ana direği ise dış politikada sorunların çözümüne ilişkin müzakere ve karşılıklı rızaya dayalı yeni perspektiflerin ortaya konulmasıdır. Bu çerçevede ele aldığımız 65'inci Hükümet Programı'mız, 2023 hedeflerine giden yolu kısaltan, hızlandıran, icracı bir Hükümet programıdır. Reform ve icraatlarımızın aslında, esasında insan odaklı bir anlayış vardır. Yatırım, istihdam, üretimi önceleyen bir anlayışla toplumsal refahın sağlanmasını, refahın adil bir şekilde paylaşılmasını öngören bir Türkiye hedefi vardır. Bu hedefe hizmet etmek için 6 temel çalışma alanında Hükümetimiz çalışmalarını sürdürecektir. Bunlardan birincisi: Demokrasi ve adalet alanındaki atılacak adımlar. İkincisi: Eğitim alanında atılacak adımlar. Üçüncüsü: Reel ekonomi alanında atılacak adımlar ve bu alanda yapılacak köklü değişimlerle Türkiye ekonomisinde hızlı bir faz değişiminin sağlanması. Bunu sağlamak için öncelikli dönüşüm programlarımızın tatbik edilmesi ve bu çerçevede kamu maliyesi ve kamu yönetimi alanındaki adımlarımızın hızlı bir şekilde atılmasıdır.

Değerli arkadaşlarım, Hükümet programımızın teferruatına girmeyeceğim ancak sadece ekonomi ve -eğer vakit kalırsa- dış politika alanındaki bazı konuları sizlerle paylaşmak isterim.

Türkiye, ekonomide 2023 hedeflerine ulaşabilmek, demin ifade ettiğim tabirle süper lige çıkabilmek için yüzde 5'in üzerinde bir büyüme hedefini tutturmak durumundadır. Dolayısıyla, Türkiye'nin büyümesinde maceracı olmayan, ama asla büyüme hedefleri bakımından da herhangi bir şekilde kısıtlamaya gitmeden üretim üzerinden büyüyen güçlü bir Türkiye ekonomisini hedef olarak kendimize koymuş bulunuyoruz. Bunun için Türkiye, orta-üst gelir grubundan, inşallah 65'inci Hükümetin görev süresi dolduğunda üst gelir grubuna çıkacak, ayrıca insani gelişmişlik bakımından da dünyanın en üst düzey ülkeleri arasında yerini alacaktır.

Değerli kardeşlerim, değerli milletvekili arkadaşlarım; bunun için Türkiye'nin ekonomide vazgeçemeyeceği önceliklerden birisi, kalkınma stratejimizi dördüncü sanayi devrimini isklamayacak şekilde gerçekleştirmektir. Türkiye, bu anlamda, nitelikli istihdamı oluşturabilecek, nitelikli üretimi ortaya koyabilecek ve inşallah, yüksek teknolojiye sahip yurt içi üretimi artıracak ve bunların da ithalata bağımlılığını azaltacaktır.

Ayrıca, imalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payının azaltılması ve yapısal dönüşümün sağlanması temel önceliğimiz olacaktır.

Yeni bir sanayileşme politikası, 65'inci Hükümetin önceliklerinden birisidir. Yerli ve millî sanayiye güçlendireceğiz. Türkiye, bu anlamda, endüstri 4.0 yaklaşımıyla, bu yaklaşımla uyumlu sanayinin hızlandırılmasını sağlayacaktır, bunun öneminin farkındadır.

Bütün bunları yaparken Türkiye, yatırımcıya her türlü kolaylığı sağlayacak, yerli ve yabancı yatırımcının Türkiye'de yatırımlarının hızlı ve kolay bir şekilde yapılabilmesi için her türlü imkânını seferber edecektir. Dolayısıyla, Türkiye'deki Yatırım Ajansının daha etkin bir hâle getirilmesi, Yatırım Ajansının etkinliği üzerinden yabancı sermayenin doğrudan yatırım olarak çekilmesi öncelikli hedeflerimizden birisidir. Ayrıca, yabancı yatırımcıya sağlayacağımız yatırım kolaylıklarının hepsini yerli yatırımcılarımıza da sağlayacağız. Bir kere daha ifade etmek istiyorum: Kim yatırım yapmak istiyorsa yatırım yapmak isteyen önüne turkuaz halıları sererek onların yolunu açacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ayrıca, Türkiye'nin dünyayla ekonomik anlamda bağlarının kuvvetlendirilebilmesi için Avrupa Birliği entegrasyonuna önem vereceğiz. Ancak burada da ifade edildi, Türkiye olarak biz, Avrupa Birliği entegrasyonuna önem veriyoruz. Örnek olarak mülteci anlaşması üzerinden Türkiye'nin Schengen vizesi alabilmesi için 64'üncü Hükümet döneminde Türkiye'nin atması gereken adımların hepsi atıldı. Ancak Avrupa Birliği hedefimiz var diye Avrupa Birliğinin ortaya koyduğu mazeretleri -hadi şöyle ifade edeyim- çoğu zaman mızıkçı bir şekilde ortaya koyduğu mazeretleri de dinleyecek değiliz. Biz, Türkiye olarak üzerimize düşen sorumlulukları yerine getiriyoruz.

Bir arkadaşımızı, muhalefetten, ifade etti; birileri "Üç bin sene sonra Türkiye Avrupa Birliğine girer." diyor; bu, bizim ayıbımız değil, bunu söyleyenlerin ayıbıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama, burada, yirmi otuz yıl akademik olarak da Avrupa Birliğiyle uğraşmış birisi olarak söyleyeyim, Türkiye'ye üç bin yıl sonra Avrupa Birliğinin kapılarını gösterenlere şu soruyu da sormak hakkımızdır: "Acaba otuz sene sonra bugünkü Avrupa Birliği ne hâlde ne olacak? Siz önce Avrupa Birliğinin otuz sene sonraki hâlini düzeltmeyi başarın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz, Avrupa Birliği hedefine, bu anlamda, özellikle vize serbestisi konusundaki sözlerimize bağlıyız. Ama, kusura bakmayın, bu sözlerimize bağlı olduğumuz, Türkiye'nin sadece Avrupa Birliğine muhtaç olduğu anlamına gelmez. Türkiye, dünyada dünyanın bütün bölgeleriyle ilişki kurabilecek çok az ülkeden birisidir. Biz, eş zamanlı olarak dünyanın birçok bölgesindeki ticari ve siyasi oluşumlarla irtibatı olan ve bu anlaşmaların içerisinde yer alan bir ülkemiz. Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri'yle, Türk dünyasıyla, İslam İşbirliği Teşkilatı üyeleriyle, Balkan Paketi üyeleriyle, Karadeniz Ekonomik İşbirliği üyeleriyle ve dünyanın başka ülkeleriyle Afrika ve Latin Amerika ülkeleriyle eş zamanlı olarak ilişkilerini sürdüren bir ülkedir.

Evet, dünyada çoktan ekonomik savaşın başladığını, dünyada çoktan ekonomik kutuplaşmaların başladığını biliyor ve gayet iyi takip ediyoruz. Türkiye, sadece önümüze sürülen mecburi istikametlerde yürümek mecburiyetinde değildir. Bu çerçevede, Avrupa Birliğiyle ilişkilerimize devam ederken çok taraflı olarak, diğer bütün ilişkilerimizin, finansal, iktisadî ve siyasi ilişkilerimizin de öneminin farkındayız. Avrupa Birliği ilişkileri ve TTIP gibi ekonomik bloklamalarındaki entegrasyonların ortaya çıkmasının, Türkiye ekonomisi üzerindeki olumsuz etkilerini giderebilmek için de her türlü çalışmayı, her türlü gayreti ortaya koyuyoruz.

Değerli kardeşlerim, Türkiye'nin mal ihracatında dünyadaki ticaretten aldığı payın mutlaka çok ileriye götürülmesi lazım. Türkiye'nin dünyadaki mal ticaretinden payının yüzde 1,5'a çıkmasını hedefledik ve inşallah bu istikamette yolumuza devam edeceğiz.

Ayrıca, evet birçok arkadaşım ifade etti, Türkiye'nin bir tasarruf açığı var, bunu biliyoruz. Bu tasarruf açığının kapatılabilmesi için hem içerdeki tasarrufların artırılma tedbirlerini ortaya koyacağız hem de özellikle KOBİ'ler başta olmak üzere, yatırımcılarımızın finansman desteklerinin artırılması için yeni finansal enstrümanları da geliştireceğiz. Bu çerçevede, Türkiye'de yenilikçi finansal politikaların ortaya konulması, yurt dışından çekilecek olan finansman imkânlarıyla Türkiye'deki finansal derinliğin artırılması ve özellikle yaygın finansman yöntemleriyle yeni finansman alanlarının açılarak milletimizin, bu anlamda yatırımcımızın soluk alması da gerçekten sağlanacaktır. Türkiye, bütün bunları yaparken mali disiplinden asla taviz vermeden ama Türkiye'nin ileriye gitmesini sağlayacak olan üretim devrimini de gerçekleştirecek bir iradeyi ortaya koyacaktır.

Kamu sermayeli kuruluşlarımız, açık, şeffaf ve hesap verebilir bir yapıda çalışmalarını sağlayacaktır. Yurt dışı tasarrufları sadece artırmakla kalmayacak, bunları üretken alanlarda Türkiye'nin hızlı bir biçimde büyümesini sağlayacak katma değeri yüksek alanlara da yönelteceğiz. Ayrıca, altın bankacılığı başta olmak üzere altın şeklinde tutulan tasarrufların da Türkiye ekonomisine kazandırılması için her türlü imkânı seferber edeceğiz.

Yine, Türkiye'nin ekonomisine can verecek olan GAP gibi, DAP gibi, DOKAP gibi ve KOP gibi projelerin en kısa zamanda son noktaya gelmesi için imkânlarımızı seferber edeceğiz. Yapılacak olan yatırımlarda sadece kamu kaynaklarının değil, kamu-özel sektör iş birliği yöntemlerinin kullanılarak da bu yatırımların kısa bir süre içerisinde ve düşük maliyetlerde yapılmasını sağlayacağız. Ayrıca, iş ve yatırım ortamının geliştirilmesine dönük çalışmalarımızı da kesintisiz bir şekilde sürdüreceğiz. Bu alandan sorumlu olarak da bir Başbakan yardımcımız iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili alanlarda çalışmalara riyaset edecektir, çalışmalarını gözetecektir.

Diğer konuları geçiyorum, ancak, müsaade ederseniz -on dakikaya yakın bir süre kaldı- ortaya konulan bazı eleştiriler vardı, bunları da ifade etmek isterim.

Dış politikayla da ilgili şunu söylemek isterim: Değerli kardeşlerim, Türkiye, dış politikada -dediğim gibi- çok farklı yerlerle irtibata geçebilecek, çok farklı siyasal ve ekonomik merkezlerle ilişkisi olan bir ülkedir. Bu anlamda, Türkiye, dış politikasındaki çeşitliliği çoğaltacak ve Türkiye'nin bu alandaki imkânlarını artıracak adımları da atacaktır.

Şunu açıkça ve iftiharla ifade etmek isterim: Sadece geçtiğimiz dönem içerisinde, Türkiye, küresel ölçekte çok önemli uluslararası toplantılara ev sahipliği yaptı. G20 Zirvesi'ni Antalya'da yaptık, İslam İşbirliği Teşkilatı Zirvesi'ni İstanbul'da yaptık. Yine, geçtiğimiz hafta, Dünya İnsani Zirvesi'ni İstanbul'da yaptık. Yine, bu hafta sonunda, inşallah, Türkiye'de, En Az Gelişmiş Ülkeler Toplantısı'na ev sahipliği yapacağız. Ayrıca, tarımda EXPO gibi önemli uluslararası toplantıları, uluslararası organizasyonları da ifade etmek isterim.

Şunu söylemek istiyorum: Türkiye, artık, dünyadaki uluslararası büyük toplantılara başarıyla ev sahipliği yapabilecek ve bu toplantılarda öncülük yapabilecek bir seviyeye gelmiştir. Türkiye'nin dış politikasındaki bu çeşitlilik aslında bizim bu imkânlarımızı ortaya koyan en önemli nedenlerden birisidir.

Değerli arkadaşlarım, müsaade ederseniz, konuşan arkadaşlardan birkaç tanesine -çok kısa notlar olarak- cevap vermek isterim. Vaktim inşallah yeter.

Eğitim bütçesiyle ilgili konuşuldu, Ahmet Bey söyledi. Sadece rakam olarak söyleyeyim, eğitim bütçesinin genel yönetim bütçesi içerisindeki payı 2002 yılında 9,4; 2016 yılında 19,2'dir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2002 öncesinde eğitim harcamaları belli bir seviyedeydi ve biliyorsunuz, mesela, Millî Savunma Bakanlığının bütçesi Eğitim Bakanlığının bütçesinden daha öndeydi, şimdi bu anlamda 19,2'ye gelmiş. Ayrıca, eğitim bütçesinin gayrisafi yurt içi hasıladaki payı ise yüzde 3,2'den yüzde 5'e kadar çıkmış.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bütçe mi, gerçekleşen mi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yatırım bütçesini söyleyin Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Yatırım bütçesi bu, gerçekleşen bundan daha fazla. Onların detayları var, isterseniz veririz, detayları var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Gerçekleşen üzerinden söyledi rakamları da, onun için.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Şimdi, bir arkadaşımız -zannediyorum burada yok, Bülent Bey mi söylemişti bilmiyorum veya Erhan Bey söylemişti- dedi ki: "Hangi reformlar? Şu reformlardan bir bahsedin." Birkaç tanesini sizlerle paylaşmak isterim. Birincisi AR-GE reformu. Türkiye'de 2002'de AR-GE'nin gayrisafi yurt içi hasıladaki payı yüzde 0,5'ti, 2 kat artarak bu AR-GE reformu sayesinde yüzde 1'e gelmiştir. Çok mudur? Değildir. Bunu söylerseniz ben de katılıyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Değildir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 0,7'den 1'e geldi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Türkiye'nin 1 değil, Türkiye'nin 3'lere, 4'lere, 5'lere çıkması lazım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – On dört senede 0,3 arttı Sayın Bakan.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok ayıp Sayın Bakan, hiç yakışmıyor, hiç yakışmıyor! Reform diye bula bula bunu buldunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Sosyal güvenlik reformunda mali sürdürülebilirlik bakımından genel kamu açığı sıfıra getirilmiştir.

ERHAN USTA (Samsun) – "103 milyar TL'dir sosyal güvenlik açığı." diyor Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - İş gücü piyasalarındaki reformlarla 2007 ile 2015 arasında 7 milyon ilave istihdam oluşturulmuştur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan IMF'nin borcunu öderken ne kadar borç aldınız onu da söyler misiniz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Tarımda arazi bölünmesini önleyen reformlar gerçekleştirilmiştir. Bütün bunları sayabiliriz, bunlar aklımıza gelenlerden birkaç tanesi.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yok, reform yok, bunlar reform değil efendim. Ne vergide ne harcamada...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, şimdi, bu mezhebî çatışmalar, mezhep meseleleri de gündeme geldi. Evet, doğru, demin de ifade ettim, Türkiye'mizin merkezinde bulunduğu bu Orta Doğu coğrafyasında birileri hem etnik kavgaları körüklemek istiyor hem mezhep ayrışmaları üzerinden halkı birbirine düşürmek istiyor. Bunun sonucu

olarak bir taraftan işgallerle, diğer taraftan da bu tür politikaların sonucu olarak ortaya El Kaide gibi, İŞİD gibi birtakım cani terör örgütleri, küresel terör “network”leri çıkıyor.

Değerli arkadaşlarım, öncelikli olarak -sadece vaktim olmadığı için söylemeyeceğim, teferruatını sonra konuşuruz- El Kaide’yi, İŞİD’i, hepsini, bunları tartışıyoruz. Bütün dünya seferber olmuş, bir İngiliz anahtarı gibi her kapıyı açan karanlık bir örgüt olan İŞİD’le mücadele etmek için seferber olmuş ama ne hikmetse bütün dünya bütün ordularını seferber ederek bu örgütle mücadele edemiyor.

Değerli arkadaşlar, İŞİD’in teolojisini anlamadan, İŞİD’in teolojisinin panzehrini ortaya koymadan İŞİD’le mücadelede bir ayak mutlaka topal kalır. İŞİD’le mücadelenin teolojisi, panzehri bu topraklardır; Anadolu topraklarıdır, Rumeli topraklarıdır. Ta, bundan asırlar evvel Horasan’dan, Fergana Vadisi’nden Hoca Ahmet Yesevilerle, Yusuf Hemedanilerle, ondan sonra Anadolu topraklarında Hacı Bektaş Velilerle, Hacı Bayram Velilerle gelip, Rumeli’ye kadar gelen, insanı sevmeyi hayatın merkezine alan, “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” diyen anlayıştır. Bu anlayışı bütün alanlarda hep beraber yeniden ortaya koyabilmek hepimizin boynunun borcudur. Bunun için, değerli arkadaşlarım, bunun panzehri bu topraklardır, Anadolu’daki İslam geleneğidir. Anadolu’daki İslam geleneğinin bugünün şartları içerisinde...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Doğru, doğru da onu Vahabileştirmeye çalışmayın. Doğru, doğru, tebrik ederim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Eyvallah, bunu hep beraber inşa edeceğiz.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Onu Vahabileştirmeye çalışmayın, o kültürü yerleştirmeyin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Nereye bakacağız, yönümüzü nereye çevireceğiz?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Başkanlığa çevireceğiz (!)

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Değerli kardeşlerim, biz yönümüzü bütün dünyaya çevireceğiz, biz yönümüzü bütün gönül coğrafyamıza çevireceğiz. Gönül coğrafyamızın neresinde kim varsa bunların, bütün mağdurların, mazlumların hepsine, yönümüzü oraya çevireceğiz ama bileceğiz ki kökümüz bu coğrafyadır, kökümüz bu topraklardır, Anadolu ve Rumeli topraklarıdır. Buradaki bu kültürel birikimimizi de inşallah bütün dünyayla paylaşacağız.

Yine, donör ülke meselesi... Donör sadece “verici” demek değil, donör aynı zamanda “hayırsever” manasında kullanılan bir sözdür, “hayır sahibi” manasında kullanılan bir sözdür.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Yani, Yunanistan’a hayır için mi verdiniz 16 tane adayı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Bakın Bülent Bey, Türkiye’nin dünyadaki donör ülkelerden birisi olmasından sizin de sevinmeniz lazım.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Adaları vermeden olsa sevineceğim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Adalar meselesini bir arkadaşımız söyledi, adalar meselesini bir oturumda açalım istiyorsanız.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – O Balkan Harbi’ne gitmeyin, 2004’ü söylüyorum, 2004’ü.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Eyvallah, adaları başka bir oturumda açarız ama donör ülke meselesi şudur: Değerli arkadaşlarım, şimdi, bakın, İnsani Zirve’yi yaptık İstanbul’da.

ERHAN USTA (Samsun) – 400 milyar dolar borcumuz var, caka satıyorsunuz orada burada!

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Herkes geliyor, bizim bu Schengen vizesi konuşulurken “Ya, Türkiye olarak ne güzel yapıyorsunuz, 3 milyon Suriyeliyi aldınız, aferin.” falan, sırtımızı sıvazlıyorlar. Hadi buyurun, siz de bir yerinden tutun. Hadi siz de dünyadaki bu mülteci sorununa karınca karınca biraz katkıda bulunun. Siz de dünyadaki bu büyük, devasa insani sorunları çözmek için omuz verin. Seyrediyorlar, akıl veriyorlar, zaman zaman da bunun üzerinden bizi terbiye etmeye çalışıyorlar. Ancak biz de diyoruz ki: Hadi bakalım, UNHCR diye bir kuruluşunuz var, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, her ülke kendi payına göre buraya katkıda bulunsun. Bu Yüksek Komiserlik bize de geliyor, konuşuyoruz, iyi işler de yapıyorlar, paraları yok. Adamlar bakıyorlar, sadece bir ofis. Hadi bakalım, bu kadar zengin ülke, siz de buraya bir fon oluşturun ve oluşturduğunuz bu fonla, gayrisafi millî hasılanız oranında oluşturduğunuz bu fonla dünyadaki bu sorunları çözelim. İftiharla söylüyorum, donör ülke olmaktan da bu anlamda iftihar ettiğimi ifade etmek istiyorum. Türkiye, 2014 yılı rakamları itibarıyla, nominal değer bakımından dünyada, insani yardımlar ve kalkınma yardımlarında dünya 3’üncüsü, gayrisafi millî hasıla bakımından dünya 1’incisi olan bir ülkedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu anlamda, değerli arkadaşlarım, biz Türkiye’nin -bazıları da “güçlü Türkiye” lafından biraz almıyorlar- güçlü olmasını tabii ki vatandaşımızın hayat standardının yükselmesi için istiyoruz. Türkiye’nin güçlü olmasını, Türkiye’nin yerli, millî üretime sahip, çok üreten ve rekabet eden bir ülke olması için istiyoruz. Türkiye’nin güçlü olmasını, kendisine karşı yönelmiş olan tehditleri savunabilecek bir imkâna sahip olması için istiyoruz. Ama, bizim güçlü Türkiye’den kastımız sadece ekonomik olarak güçlü, sadece askerî olarak güçlü bir Türkiye değildir. Bizim güçlü Türkiye’den anladığımız, 79 milyon yurttaşımızın her birinin bu memleketin esas sahibi olarak kendisini gördüğü, herkesin özgür olduğu, herkesin kendi inançlarını, yaşayışlarını açıkça ortaya koyduğu bir Türkiye’dir. Güçlü bir Türkiye’yi istememizin nedeni, sadece vatandaşlarımızın da güçlü olması değildir. Biz, güçlü bir Türkiye’nin olmasını, Afrika’dan Asya’nın içlerine kadar, Mezopotamya’dan Afrika’nın güneyine kadar çok geniş bir coğrafyada, gönül coğrafyamızdaki bütün insanlarımızın, bütün hepsinin güçlü olması için istiyoruz. Bu istikamette Türkiye yoluna devam ediyor.

İçeride tartışacağız, içeride birbirimize makul sınırlar içerisinde her türlü sözü söyleyeceğiz. Siyaset, karşısındaki yok etme sanatı değildir; siyaset, karşısındakini düşman bilme sanatı değildir. Siyaset, karşısındakine beraber, taban tabana zıt olsa da aynı istikamete Türkiye’yi götürme meselesidir. Türkiye’yi bu hedefle, 65’inci Hükûmetin hedefleriyle 2023 hedeflerine inşallah hep beraber taşıyacağız. Eksik bıraktığımız yer varsa, doğru bir söz söylerseniz başımızın üstüne. Bazı görüşlerde aramızda Parlamentoda anlaşamazsak millete gideriz, millet ne karar verirse başımızın üstüne.

Şimdi, bakın, son olarak onu söyleyeyim, yine oraya geleceği için iş: Başkanlık sistemi. Biz bunun böyle olmasını söylüyoruz, AK PARTİ Grubu böyle olmasını istiyor. Millete gideriz, millet neye karar verirse milletin dediğinden başka hiçbir sözü asla kabul etmeyiz. Ama, demokraside şunu da asla kabul etmez ve prim vermeyiz: “Bizim alışkanlıklarımız, bizim bildiklerimiz, bize dayatılanlar, sınır olarak önümüze konulanlar, bunlar doğrudur, bunlardan başka doğrulara prim vermeyiz.” dersiniz, kusura bakmayın, o doğrular herkesin kendisine kalsın, o doğrularımızla baş başa kalın. Bizse bize taban tabana zıt olan bir görüş milletin iradesinden çıkar ortaya gelirse “...”(x) başımızın üstüne koyar kabul ederiz. Artık bu memlekette...

Değerli kardeşlerim, son söz: 27 Mayıs’tayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir dakika daha talep ediyoruz.

BAŞKAN – Efendim, iki dakikada toparlar mısınız lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – 27 Mayısın yıl dönümündeyiz. Burada çoğu arkadaş -genç arkadaşlarımız var- bir kısmını görmedi. Ben de 27 Mayısı görmeyenlerdenim. 12 Martı çocukluğumuzda hatırlıyoruz. 12 Eylülü yaşadık, 28 Şubatı yaşadık, 27 Nisanı yaşadık, 17-25 Aralığı yaşadık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 4 Mayıs...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Bunları yaşadık.

Değerli kardeşlerim, Türkiye’de artık bunlar geride kalacak. Hepimiz şu alışkanlığı edineceğiz: Sandıktan bana en zıt fikir çıksa da o fikre saygı duyarım.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Güzel.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Sandıktan çıkan millet iradesini bir türlü gölgeleyecek, “Demokrasi sadece sandıktan ibaret değildir.” diyecek...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – 7 Haziran gibi!

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – ...ya da demokratik olarak milletin ortaya koyduğu tercihleri aşığılayacak hiçbir alışkanlığa sahip olmayın. Bu alışkanlıklarımızı bırakalım. Milletimiz ne diyorsa o olacak. Tekrar söylüyorum, o cümle söylenirse bunu söylemeyecektim: Bu memlekette bu millet oldukça bu millet ne istiyorsa o olacak, Cumhuriyet Halk Partisi ne istiyorsa o olmayacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama Cumhuriyet Halk Partisinin teklifini millet kabul ediyorsa ona da diyecek bir şeyimiz yok.

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum.

65’inci Hükümet hayırlı, uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kurtulmuş.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Efendim, şu anda üç söz talebi olmuş oluyor. Birisi Sayın Erhan Usta’nın, oturduğu yerden bir açıklama ihtiyacını duymuş. Birisi Sayın Baluken’in.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Daha önceki bir sataşmadan dolayı.

BAŞKAN - Efendim, tutanakları inceledim; yine size de bu oturum içinde söz vereceğim efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Haksız bir şey söylemeyiz Sayın Başkan, bize güvenin.

BAŞKAN - Bir diğeri de -şu anda görüyorum- Sayın Altay’in.

Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başbakan Yardımcısı, Genel Başkanımıza atfederek “Anayasa’yı ancak kanla değiştirirsiniz.” şeklinde bir cümle kurduğunu ifade etti. İlâveten “Anayasa’yı değiştirmenize asla imkân vermeyeceğiz.” gibi bir cümlenin partimiz sözcülerince kurulduğunu söyledi. Bunlar yanlıştır, bir sataşmadır ayrıca. Kan meselesi var işin içinde. Sayın Başbakan Yardımcısı da bu konuşmasının girişinde bu konuda aslında benim de altına imza atacağım güzel bir şey söyledi. Bu iki dakika içinde bu konuya açıklık getirmeme ihtiyaç var efendim.

BAŞKAN – Önce yerinden talebi var Erhan Bey’in.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Peki.

BAŞKAN - Buyurun efendim, buyurun Erhan Bey.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un 65'inci Hükümet Programı üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında ben Sayın Başbakan Yardımcısına teşekkür ediyorum. Benim iddiamı kürsüde teyit etmiş oldu. Benim iddiam şuydu: AKP hükümetleri döneminde ekonomi alanında hiçbir reform yapılmamıştır kamu mali yönetimi ve Sayıştay Yasası hariç. Sayıştay Yasası'nda yapılanlar geri alınmıştır.

Sayın Başbakan Yardımcısı “AR-GE reformu” dedi. Burada reform nedir, onu bilmiyorum ben. Yalnız harcama arttı. Harcama artışıyla övünme diye bir moda başladı; geçen bunu Maliye Bakanı da yaptı, ben ona kürsüde cevap vermiştim. Harcama artışıyla övünülmez, reform değildir, sonuca bakarsınız. Eğer bu AR-GE harcamaları -küçük bir artış oldu- sonrasında mesela bizim ihracatımız içerisinde yüksek teknoloji ürünlerin payı artmış olsaydı, Sayın Bakanım, ben buna şapka çıkarır “reformdur” derdim ama bakalım, 2002 yılında yüksek teknoloji ürünlerin ihracat içerisindeki payı yüzde 6,2'ye bugün yüzde 3,5'e düşmüştür. Neresinde bunun reform?

Bir de sosyal güvenlikten bahsetti. Neden bahsettiğini ben anlayamadım ama sosyal güvenlik reformu, herkesin bildiği gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Çok kısa Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Lütfen toparlayınız.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim. Çok kısa, hemen.

Sosyal güvenlik reformu, esas reform 1999 yılında yapılmıştır fakat sonradan reformdan sürekli sapmalar yapmak suretiyle bugün sosyal güvenlik sistemi ciddi açık vermektedir. Sayın Başbakan Yardımcısı, Sosyal Güvenlik Kurumuna bu yıl bütçeden 103 milyar TL transfer yapılacaktır. Yani yapılan reformun da etkisini giderecek işler yapılmıştır. Bunun haricinde zaten söylediği bir şey yok. Dolayısıyla benim iddiam gerçekleşmiştir ve hakikaten reform yapılmamıştır.

Bu donör meselesini de çok kısa ifade etmek gerekir. Bu iyi bir şeydir, yapmak lazım ama unutmayalım ki bu ülke...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – ...On üç yılda 468 milyar dolar cari açık verdi. Yani 468 milyar dolar yabancı kaynağı kullanarak birilerine yardım yapmak ne kadar övünecek şeydir, ona bakmak lazım. Dolayısıyla bugün ekonomimizin kırılganlığı vardır ve bugün ekonomi ciddi ölçüde kırılgandır. Gerekirse bunun da rakamlarını verebilirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Efendim, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Mehmet Muş'un konuşmasına ait tutanağı inceledim. Zatinaliniz de bu bakımdan söz istemiştiniz. “Terörün sözcülüğünü yapanlar, terörist ve canlı bomba cenazelerine gidip dağa çıkmayı âdeta teşvik ediyor, hatta yanlış ihbarda bulunup güvenlik güçlerimize pusu kurulmasını sağlıyor. Bakın, daha geçtiğimiz hafta, bu Meclis çatısı altında kendisine milletin vekili diyenler, yine bir terörist cenazesinde, dağa çıkmayı âdeta özendirdiler.” “...elbette bu suç ortak olanlardır.”

Evete, bu hususlar direktman değilse bile, buyurun, size iki dakikalık bir söz hakkı veriyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşma nerede Sayın Başkan?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Neresinde olacak canım!

VII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

16.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un 65'inci Hükümet Programı üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, sayın grup başkan vekili genç bir arkadaşımız ve bugün yeni atandı, hayırlı olsun diyelim.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Seçildi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İlk deneyimi.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Ama biraz siyasi deneyimi olmuş olsaydı...

ERGÜN TAŞCI (Ordu) – Siyasi tecrübesi var.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ayıp ediyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Yani atanmış bile olsa ilk gün burada bulunan bir Başbakan ve Hükümetin katıldığı bir mesaide diplomatik nezaketten uzak, siyasi üsluptan uzak, düşük profilli bu şekilde sataşmaların aslında Başbakana ve Hükümete saygısızlık olduğunu bildirdi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Cevap bu mu?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Ancak, ben bunun takdirini Genel Kurula bırakıyorum. Şimdi, bu düzeyde cevap vermek istemezdim ama sataşmanın düzeyi o kadar ağır ki mecburen cevap vermek zorundayız.

Bakın, bu teröre destek meselesine falan uzun uzun cevap vermeye gerek yok. Sayın Tuğrul Türkeş bilmiyorum burada mı? 2 binin üzerindeki MİT tırının Türkmen halkına gitmediğini yemin ederek söyleyen Sayın Başbakan Yardımcısı çıkıp o MİT tırlarının nereye gittiğini söylerse sanırım sizin aradığınız sorunun da cevabı ortaya çıkmış olur.

Diğer taraftan, bizim Diyarbakır'da sokağa çıkamama durumumuzla ilgili konuştunuz. Bakın, ben sekiz saat boyunca kesintisiz olarak Sur'da dolaştım. Yani yandaş medyanın, malum kontra bir partinin elemanlarını iki dakikalık bir görüntü almak için oraya getirip bir tezgâh kurması...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayda!

İDRİS BALUKEN (Devamla) – ...üzerine sipariş ettiği haberlere inanmayın. Sekiz saatlik çekimler İçişleri Bakanlığında da vardır, bütün ajanslarda da vardır. Sekiz saat boyunca olan o görüntüleri izlerseniz ne söylemek istediğimizi anlarsanız.

Bakın, elimde bir belge var. Nedir biliyor musunuz? Yarın Cumhurbaşkanı Diyarbakır'a gidecek, katılacağı programlarda okul müdürlerinin, müdür yardımcılarının, öğretmenlerin, memurların, hizmetlilerin ve İŞKUR personelinin cumartesi saat 10.00'da Hükümet Konağı önünde hazır bulunmaları, hazır bulunanların da imza vermeleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) – ...zorunluluğuyla ilgili bir kağıt. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Allah’a çok şükür, hiçbir zaman imza zorunluluğuyla Diyarbakır halkının arasına gitmedik, koruma ordularıyla halkımızın arasında dolaşmadık.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Daha da dolaşamazsınız zaten.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – O konuda alınımız ak, başımız diktir. Umarım size de nasip olur.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Mehmet Bey...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, burada ben herhangi bir satışmaya mahal verecek bir ifade kullanmadım. Sayın hatip şahsımı hedef alarak şahsıma satışmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Tutanaklara bakın, tutanaklara.

BAŞKAN – Hanımefendi, bizzat adından bahsetti, ismini verdi.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Direkt adını verdi, direkt.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Terör” deniyor, cevap veriyor; “Kandil” deniyor, cevap veriyor Sayın Başkan.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Üzerine alınıyor.

17.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada düşük profil, yüksek profil tartışmasına sizinle girecek değilim. Sanırım siz de 2011 yılında seçildiniz, ben de 2011 yılında geldim. Onun için tecrübe noktasında isterseniz buna girmeyin.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ben grup başkan vekilliği için söyledim.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ben de farklı görevlerdeyim partide. Bu açıdan -ben 34 yaşındayım- bu tip bir dili seçmenimize, milletimize havale ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – O dili kullanan sizin partili yetkilileriniz, biz değiliz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – İkincisi: Benim buradaki ifadelerim terörle alakalı. Ben terör örgütüne desteği kim veriyorsa onu burada dile getirmeye çalıştım. Size ne oluyor? Sizin canınız mı yanıyor? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya, kullandığın cümlelere bak!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ben terör örgütünün yaptığı canilikleri anlatıyorum, ses sizden geliyor.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Ayıp ya, ayıp, Grup Başkan Vekilisiniz!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ben Dürümlü’deki katliamı anlatıyorum, söz sizden geliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ben terör örgütünün sözcülüğünü yapanlardan bahsediyorum, siz satışmadan söz istiyorsunuz. Size ne terör örgütünün sözcülüğünden? Bu kadar mı canınızı yakıyor bu söylediklerimiz?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET YILDIRIM (Muş) – İŞİD’in sözcüsü müsün? İŞİD’in sözcüsüsün işte!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İdris Bey, siz beyanda bulundunuz, arkadaşımız da bulundu. Yani bunun sonu gelmez ki.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sonu gelmez de hani size de düşen...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Oradan kesin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Zatıalinizin beyanları zapta geçti, Sayın Muş'un da beyanları zapta geçti. Bu "o dedi, bu dedi" hâline dönmesin olur mu?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Zabıtlara bakın Sayın Başkan.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bakın, bir saat önce söz istediğimde "Tutanakları inceleyeyim." dediniz.

BAŞKAN – Evet.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sonra Sayın İçişleri Bakanımız söz istediğinde tutanakları incelediniz, sayın grup başkan vekili söz istediğinde yine tutanakları incelediniz. Yani eğer bunun adaletli bir tutum olduğuna inanıyorsanız kürsüden söz istemeyeceğim ama adaletle ilgili en küçük bir tereddüdünüz varsa bana söz vermeniz gerekiyor.

BAŞKAN – Bakınız, değerli milletvekilleri, İç Tüzük ve Anayasa ne diyorsa onu yapacağız.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ya, İç Tüzük bir tek bize mi işliyor, oraya işlemiyor mu?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Buraya mı işliyor bir tek?

BAŞKAN – Ve Meclisi idare eden ister bendeniz ister başkan vekilleri, ellerinde terazi, adil bir şekilde hareket edecekler; zaten tarafsızlık bu.

İç Tüzük 69'u beraber okuyalım: "Şahsına satışı veya ileri sürmüş olduğu görüşten farklı bir görüş kendisine atfolunan Hükümet, komisyon, siyasî parti grubu veya milletvekilleri, açıklama yapabilir ve cevap verebilir.

Açıklama ve cevaplar için Başkan, aynı oturum içinde olmak üzere söz verme zamanını takdir eder.

Bu suretle söz almak isteyen, ne sebepten dolayı konuşmak istediğini Başkana bildirir. Başkan, söz verip vermemek gerektiğini takdir eder. Başkanlıkça kendisine söz verilmeyen kimse direnirse, Genel Kurul, bu konuda görüşmesiz ve işaret oyuyla karar verir."

Bendeniz, bu yürürlükte olduğu müddetçe Anayasa'ya da -geçen sefer de söyledim- İç Tüzük'e de sadığım, bunu aynen tatbik ederim. [AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP sıralarından alkışlar(!)] Benim bildiğim konular bunlar.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ya, biraz da o tarafa doğru sadık olun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gündeme devam edelim Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, zatıaliniz demin "sataşma" dediniz, hakikaten ben istedim. Nitekim, Halkların Demokratik Partisi diye bir isim geçmedi fakat dolaylı olarak gördüğüm o cümleler yüzünden sizlere sözü verdim. Sizin konuşmanızda şahsiyatla ilgili bir durum oldu. Bunda tutanağa bakılacak veya araştırılacak bir durum görmedim, takdir hakkımı kullandım. Bu benim takdir hakkımdır.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Takdir hakkınızı kötüye kullanıyorsunuz, bu açık.

BAŞKAN – Zatıaliniz de bu mevzuları biliyorsunuz, grup başkan vekilisiniz.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Takdir hakkınızı kötüye kullanıyorsunuz açık açık.

BAŞKAN - Bir yanlışlık yok efendim, adaletsizlik yok efendim, elimde terazi var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Devam edelim Başkanım gündeme.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Peki, o zaman, Sayın Başkan, tutanaklara geçmesi açısından ifade edeyim. Yani sayın grup başkan vekili de alınganlık gösterdi “atanmış grup başkan vekili” sözünden ötürü, onu düzeltmeye ihtiyaç var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Atanmış” dedi, “tecrübesiz” dedi, daha ne diyecek Sayın Başkan!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ben sayın grup başkan vekilinin halkın oyuyla milletvekili seçilmesi sürecine hiçbir atıf yapmadım. Bugünkü süreci de basından takip ettiğimiz kadarıyla grup yönetimi tarafından bir atanma olarak okuduk. Eğer farklı bir yöntemle... (AK PARTİ sıralarından “seçim” sesleri)

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Seçim kardeşim, seçim!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Evet, düzeltiyorum arkadaşlar, düzeltiyorum.

BAŞKAN – Müsaade edin efendim, lütfen!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tamam, seçimle gelmiş ise, yani bu konuda seçimle gelmiş ise, sayın grup başkan vekilinin o söylemiş olduğum cümlelerden alınmamasını özellikle rica ediyorum, demek ki doğru kullanmamışız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Evet, kayıtlara geçti.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Baluken’i kim atadı? Kim atamış, kim?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, yani böyle bir yöntem var mı şimdi!

BAŞKAN – Lütfen, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya, bakın, usulca bazı yanlışları düzeltmeye çalışıyoruz, tutanaklara geçsin diye söylemeye çalışıyoruz.

BAŞKAN – Evet efendim, tavzihler oluyor, teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Burada her konuyla ilgili birbirimize laf yetiştirebiliriz, birbirimizi çok ağır eleştirebiliriz ancak yaptığımız her eleştirinin belli bir diplomatik nezaket ve siyasi üsluba uyması gerekir. Buraya hepimiz halkın oylarıyla gelmiş yasal partileriz, bunun ötesine geçecek olan ithamlar Türkiye’de ciddi sıkıntılara yol açar. Ben bugün sürecin de hassasiyetine binaen bunları ifade ederek bitireyim.

Yarın Sayın Başbakan ve Cumhurbaşkanı Diyarbakır’a gidiyor. Diyarbakır halkının da bütün Türkiye’nin de beklentisi bu devasa sorunun çözümüne dair farklı birtakım söylemlerde ve bazı politikaların deklarasyonunda bulunmalarıdır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gölge etmeyin yeter!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bizim de beklentimiz odur, umarım o olur. Diğer konularda kürsüden her zaman cevap hakkımızı kullanırız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Beyefendi.

Engin Bey...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, az önce arz etmişim, unuttunuz galiba.

BAŞKAN – Estağfurullah. Olsun, tekrar zapta geçsin efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başbakan Yardımcımız “Anayasa’yı ancak kanla değiştirirsiniz...” Anayasa’nın değişmesine asla imkân vermeyeceğimizi beyan ettiğimize dair ithamlarda bulundu. Bunlar doğru değildir, bir sataşmadır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Kılıçdaroğlu’nun sözleri.

BAŞKAN – İki dakika için, buyurun lütfen.

Yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, Sayın Kemal Kılıçdaroğlu söylemedi mi diyor?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Söyleyeceğim şimdi ne söylediğini. Siz anlamıyorsanız ben ne yapayım!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O söylediği mantıklı değil, şimdi kürsüden de anlatacak.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Demokrasiye davet ediyoruz.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Aslında ne demek istediğini anlat.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Milletlin diliyle konuşun da herkes anlasın.

18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un 65’inci Hükümet Programı üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve CHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başbakan Yardımcımız aslında Sayın Genel Başkanımızın ne demek istediğini kürsüdeki konuşmasının başında çok güzel özetledi, kendisine teşekkür ediyorum. Zira, Sayın Başbakan Yardımcımız konuşmasına şöyle başladı: “Değişim” dedi ama bir şeyin altını çizdi, ısrarla ve özenle çizdi. “Bakın, rejim demiyorum, rejim değil; sistem, sistemi değiştireceğiz.” dedi. Elbette, değişmeyen tek şey değişimdir, bu mümkündür. Anayasa da değişir, sistem de değişir, rejim de değişir. Ha, rejim değişmez diye bir şey yok ama rejim değişikliği ayrı bir iştir arkadaşlar. Kanla kurulan rejim kanla değişir. [AK PARTİ sıralarından “Aa” sesleri, alkışlar (!)] Sistem değişir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Allah Allah! Allah Allah!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Kılıçdaroğlu’ndan daha ileri gittin.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet, evet, ne söylediğimi bilerek söyledim. Niye Sayın Başbakan Yardımcısı imtina etti? Niye Sayın Başbakan Yardımcısı imtina etti, “Rejim demiyorum ha, sistem diyorum.” diye niye ısrarla bunun altını çizdi? O da benim gibi düşünüyor, o da benim gibi düşünüyor, hiçbir şüphenez olmasın. Olay bundan ibarettir.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Uyarın Sayın Başkan, kandan bahsediyor. Uyarın efendim kendisini.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Biz bunu söylerken, kan akar derken kan akıtmaya meraklı olduğumuzdan değil. Bundan önceki hükümet memleketi kan gölüne çevirdi zaten ama biz bir uyarı yapıyoruz, bir yüksek hassasiyeti ortaya koyuyoruz.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Kızılaya git.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Gelin, bu milleti bölmeyin diyoruz.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Kızılaya da almazlar seni.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bu milleti “laik-antilaik” diye bölmeyin diyoruz. Bu milleti “Türk-Kürt” diye bölmeyin diyoruz. Bu milleti “Sünni-Alevi” diye bölmeyin diyoruz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Siz böldünüz, siz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Hep birlikte, kardeş olarak, bin yıllık kardeşliği devam ettirelim diyoruz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu yüksek hassasiyeti ortaya koymak kan çığırtkanlığı değildir, bunun böyle alınması lazım.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Kan çığırtkanlığı, kan.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Kan, kan.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ben Sayın Kurtulmuş’a tekrar teşekkür ediyorum. Rejim ile sistem arasındaki farkı ortaya koyarak bizim düşüncelerimize tercüman oldunuz Sayın Başbakan Yardımcım, çok teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Başkanlık sisteminden bahsetti.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Nasıl bir çarpıtmadır bu ya? Sayın Başkan, o kanlar ilk kimin eline bulaşmıştır?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kan meraklısı sizsiniz be! Konuşturma beni be! Eliniz kanlı sizin be! Hayret bir şey ya! Bir şey bilmiyorsunuz, konuşuyorsunuz!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Hadi ya!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Niye sinirleniyorsun? 27 Mayıs... Niye sinirleniyorsun?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Numan Kurtulmuş, buyurun Beyefendi, iki dakika söz veriyorum.

19.- Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben ısrarla Cumhuriyet Halk Partisi sözcüsünün söylediği cümleyi buraya aldım: “Anayasal değişime Cumhuriyet Halk Partisi fırsat vermeyecektir.” Başkanlık sistemiyle ilgili bir tartışmaya binaen bunu söyledi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Rejim” demiyor, “sistem” diyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Burada herhangi bir şekilde rejim tartışması yoktu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siz öyle girdiniz Sayın Başbakan Yardımcısı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Rejim konusu gündeme...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siz girdiniz öyle.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Hayır, ben öyle anlamayın diye, öyle anlaşılmasın diye... Hiçbir arkadaşımız başkanlık sistemi konusunu gündeme getirirken “Rejim değişsin.” falan demiyor ama burada Cumhuriyet Halk Partili arkadaşımız bunu söylemesin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanlık sistemi rejim değişikliği değildir...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Türkiye’de cumhuriyet kimsenin tekelinde değildir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Müslümanlık da kimsenin tekelinde değildir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, çok güzel. Çok güzel.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Dolayısıyla, bu memlekette kimsenin cumhuriyetle ilgili bir endişesi, cumhuriyetle ilgili bir başka arayışı yoktur; genel çoğunluğu kastediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok güzel, çok güzel.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Ancak, kusura bakmayın, sahip çıkmamız gereken şey, cumhuriyeti taçlandırmamız gereken şey ve eğer bugün Türkiye’yi çevremizdeki birçok ülkeden farklı bir noktada buluyorsak bizi farklı kılan şey, her şeye rağmen sandığın ortada olmasıdır. Sandıktan çıkan iradeyi hazmedemeyenler, yıl dönümünde olduğumuz 27 Mayıs’ta, evet, Türkiye’de kan akıttılar.

Bizim kastettiğimiz şey şudur: Cumhuriyete herkes saygılı, bunda bir problem yok ama herkes demokrasiye de saygılı olsun. Bu millet ne istiyorsa onu yapar, bu millet hangi sistemi getirmek istiyorsa onu getirir. Başkanlık istiyorsa eyvallah, yarı başkanlık istiyorsa eyvallah, partili cumhurbaşkanlığı istiyorsa eyvallah, mevcut sistem devam etsin diyorsa eyvallah. Ama bunu baştan bir kural olarak koyup dayatmak “Cumhuriyet Halk Partisi varken bu memlekette -tekrar, cümleyi aynen söylüyorum- anayasal değişime Cumhuriyet Halk Partisi fırsat vermeyecektir.” demek Allah aşkına ne demektir? Hangi demokratik usul acaba...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – “Bir kişi bütün gücü eline alırsa buna izin vermeyeceğiz.” diyor. Ne var bunda Sayın Başbakan Yardımcısı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Ya, kardeşim, böyle bir gücünüz var mı, böyle bir hakkınız var mı?

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Hayır, Sayın Genel Başkanın ne dediği çok açık. “Bir kişi emrecek, yargı emrine uyacak; bir kişi emrecek, Meclis talimata uyacak.”

BAŞKAN – Bülent Bey, lütfen...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) - O sözün öncesini niye almıyorsunuz? O sözün öncesini niye almıyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyiniz efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Buna tek bir şey söyleyeyim: Başkanlık sistemi ya da partili cumhurbaşkanı Meclise geldi, geçen haftaki dokunulmazlık görüşmesi gibi gruplar serbest bırakıldı, herkes istediği şekilde oyunu verdi, 367’yi bulduk; ne yapacaksınız? 330’u buldunuz, ne yapacaksınız? Benim kastettiğim budur.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kan mı dökecekler?

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, buna kürsüden cevap verelim. Böyle bir usul yok!

BAŞKAN – Bülent Beyciğim, rica ediyorum, müdahale etmeyin.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Hayır, buna kürsüden cevap verelim o zaman.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Müsaade eder misiniz.

Benim kastettiğim budur.

BAŞKAN – Ama, bitirsin efendim. İncicamı bozmayınız, bitirsin.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Tamam. Bize niye soruyor?

BAŞKAN – Bilahare dinleyeceğim sizi, sizi dinleyeceğim efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) –Demokraside yol bellidir, milletin reyiyile seçilmiş olan milletvekilleri karar verir, olur; vermez, bizim istemediğimiz bambaşka bir karar verir -demin söyledim- ona da saygı gösteririz. Ben bu anlamda, ısrarla, bir kere daha kamuoyunun aydınlatılması bakımından... Yapılan tartışma bir rejim tartışması değildir, yapılan tartışma bir sistem tartışmasıdır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Eyvallah, tamam, ben de onu söyledim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Hiçbir şekilde yeni bir rejim arayışı yoktur. Eğer Engin kardeşimizin söylediğinden şunu anlayacaksak: Sayın Genel Başkanları ve kendileri bu anlamda “‘Kan’dan bunu kastetmedik, yanlış anlaşıldık.” diyorsanız bu özrünü de kabuldür, bu özrünüzü de kabul ederiz, yanlış anlaşıldınız demektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Özur değil, bir dakika... Ne özrü ya?

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Engin Bey, zattalınızdan önce Bülent Bey’in bir talebi var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, hayır, buradan.

BAŞKAN – Bülent Bey’in bir talebi var efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, ben çıktım, ayaktayım artık. Ben ayaktayım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun efendim, açayım mikrofonunuzu.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Engin Bey, bugün 27 Mayıs, ona göre!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sizin gibi düşünenlerin sayesinde oldu 27 Mayıs.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sizin, kürsüde başlangıçtaki hassasiyetiniz neyse bizimki de odur, ona işaret ettim zaten. Bu ülkede elbette sistem değişir, değişmeyen tek şey değişimdir. Bizim cumhuriyetin laik niteliğiyle ilgili yüksek hassasiyetimizin olduğu bir vakıa ama bir şeyi de bilerek ve iddia ederek söylüyorum: Size oy veren 23 milyon 600 bin insanın büyük ekseriyetinin de laiklikle bir sorunu yoktur, benimsemiştir, içselleştirmiştir; ben öyle düşünüyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Bizim de sorunumuz yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bizim de yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama, hiç şüphesiz, size oy veren ya da sizin partinizin yönetiminde -üst, alt- laikle sorunu olan insanlar da var.

BAŞBAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Hayır efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hassasiyetimiz bununla ilgilidir, bununla sınırlıdır. Elbette, sandıkla gelen insanlar radikal değişimler için adım attıkları zaman dünyanın değişik ülkelerinde kaos ortamları oluşmuş ve doğal olarak kan da akmıştır. Türkiye’yi böyle bir tehlikeyle ilgili uyarıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu bir tehdit değildir.

BAŞBAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Doğal mı kan akması? Kan akması doğal mı Engin Bey?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama, tekrar söylüyorum: Rejim değiştirmek kolay iş de değildir. Bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bülent Bey...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Efendim, grup başkan vekili cevap verdi daha önce.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, biraz önce Sayın Hatip, Sayın Başbakan Yardımcısı doğrudan bize dönerek kürsüden soru sordu, Genel Kurula hitap etmedi. “Eğer vatandaş oy verirse ne yapacaksınız?” dedi. Müsaade edin, açıklama hakkımı kullanayım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Gruba soruyor, grup adına cevap verildi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır canım, olur mu öyle şey? Burası açık oturum mu Sayın Başkan?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Grup başkan vekili cevap verdi.

BAŞKAN – Efendim, grup başkan vekili açıkladılar Bülent Bey. Ben onlara söz verdim, kendisine söz verdim.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Hayır efendim, bize sordu doğrudan. Sayın Genel Başkanın söylemediği sözü çarpıtarak, değiştirecek anlattı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Onu basına açıklasınlar efendim.

BAŞKAN – Bunlar da şu beyanlarınızda zapta geçti.

Kim söz istemişti efendim?

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başbakan Yardımcısı bize hitap eden soru soruyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, burası soru-cevap yeri değil Sayın Başkan.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Yani, bu soru olmasa bir şey yok ama sormasa, Genel Kurula hitap etse problem değil. Müsaade edin, biz de cevap verelim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Engin Bey cevap verdi ama!

BAŞKAN – Engin Bey, zataalinize bir hak tanımıştık.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Buyurun...

BAŞKAN – Beyefendi mi verecek?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, evet.

BAŞKAN – Bülent Bey, buyurun.

Yalnız, bu sataşmayı, bu konuşmayı, bu diyalogu lütfen sürdürmeyelim. Dikkatinizi rica ediyorum.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Hiç şüpheniz olmasın.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Millet başkanlığı getirirse ne yapacaksınız? Merak ediyorum. Bunun cevabını bir verin.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

20.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın milletvekilleri, bir kere Parlamento hukuku içerisinde her şey usulünce yapılıp ondan sonra millet de kararını verirse demokratik usullerde kimsenin söyleyeceği bir şey yoktur. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Biz de onu diyoruz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Alkışlıyorum! Çok güzel!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kılıçdaroğlu duymasın!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Buradaki tartışma başkanlık sistemi mi, parlamenter sistem mi tartışması değildir. Türkiye'deki tartışma demokrasi mi, diktatörlük mü tartışmasıdır. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞBAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – O sizin konunuz!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Ve Sayın Genel Başkanın o gün TOBB'daki konuşmasının bir evveliyatı vardır. Sözün yarısını alıp öncesini atarak oradan el çabukluğuyla bir şey çıkarmaya çalışmayın. Sayın Genel Başkan ne dedi? Biraz önce ben de onu söyledim konuşurken burada: “Başkanlık rejimi kılıfı altında öyle bir sistem getirmeye çalışıyorsunuz ki bir kişi talimat verecek, hükümetler yıkılıp kurulacak; bir kişi talimat verecek, Parlamento ona uyacak...”

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Nereden gördünüz onu? Kim verdi? Hani nerede?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – “...bir kişi talimat verecek, yargı ona uyacak; bir kişi talimat verecek, bütün toplum ona uyacak!”

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Niyet mi okuyorsun?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bunun adı diktatörlüktür, başkanlık rejimi ya da hükümet sistemi değildir ve bunu Türkiye'de dayatırsanız kan dökmeden bunu getiremezsiniz.” dedi. Biz “Kan dökacağız.” demiyoruz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Başkanlık sisteminin ne anlama geldiği belli.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Hangi eğilimin içerisinde olduğunuzu Sayın Genel Başkan anlattı. Suçluların telaşı içerisinde olmayın, kulak verin.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Siz Sayın Genel Başkanın yaptığını düzeltmeye uğraşıyorsunuz.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ediyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Sayın Bakanımızın da yine söz talebi var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Zatıalınız de mi söz istiyorsunuz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Evet.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz, Sayın Bakan daha önce söz istediler.

Yalnız, şunu söylemek istiyorum: Ahmet Paşa var, divan şairi, Fatih zamanının.

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Askerlik anılarını da anlat!

BAŞKAN – Güzel bir gazeli var ve onu idamdan kurtardı, zindandan kurtardı. Her gazelin 4'üncü mısrası şöyle bitiyor: “Kul hata etse ne ola?”

Arkadaşlar, bazen yanlış laflar oluyor ki benim lafım yanlış değil ha, onu öyle almayın! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Benimki bir hukuki taleptir, ondan vazgeçmem. Olabilir yanlış laflar, ne olur “Pardon.” desek? Allah Allah, kul hata etse ne ola?

Teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Kendi kendinizi tekzip ettiniz Sayın Başkan.

AHMET YILDIRIM (Muş) – 4'üncü mısrayı tekzip edip bıraktınız ya!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

21.- Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de sözüme başlarken bu tartışmayı sürdürmek için buraya çıkmadığımı ifade etmek isterim. Eğer vaktimiz olsa, keşke bir masanın etrafında bunları uzun uzun tartışma imkânımız olsa.

Engin Bey meseleyi tavzih ettikten sonra söz almak istemezdim ama Bülent Bey'in ısrarla aynı sözleri sürdürmesini kabul etmediğimi ifade etmek isterim. Ne demek, millet... Tekraren söylüyorum: Türkiye'de bir rejim tartışması yapılmıyor ama Meclisten -o soruyu mesele daha iyi anlaşılсын diye söyledim- Parlamento herhangi bir kararı geçirirse, 367'yle geçirirse buna karşı ne yapacağız?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Anayasa Mahkemesine gideriz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Kaldı ki bu, Anayasa değişikliğidir, daha evvel olduğu gibi oldu, birçok Anayasa değişikliği oldu. Yetmedi Parlamentoda sayı, millete gitti ve millet bunu yüzde 50'nin üstünde bir oyla kabul ettiyse ne yapacağız? Bizim söylediğimiz şey budur. Buna saygı göstereceğiz yani her birimiz hangi sisteme kendimizi daha yakın görüyorsak onu söyleyeceğiz.

Kaldı ki sistem ve düzen üzerinden Türkiye siyasetinde nice tartışmalar yapılmıştır. Hepinizin bunları bilecek kadar, çok derin bir siyasi birikiminiz olduğunu biliyorum. Rahmetli Ecevit “Ne ezilen ne ezen; hakça, insanca bir düzen.” sözünü söyledi diye Türkiye'de rejim mi değişti? Rahmetli Erbakan “adil düzen” sözlerini Türkiye'de köy köy anlattı diye Türkiye'de rejim mi değişti? Millet kime oy verdiyse sandıktan çıktı, gücü miktarında iktidar oldu, gücü miktarında koalisyon ortağı oldu, yönetti ve geçti. Türkiye'de millet...

Bakın değerli arkadaşlar, 2007’de sandığa gittik; Türkiye’de, mevcut anayasal sistem içerisinde, Cumhurbaşkanının konumu itibarıyla millet çok önemli bir değişikliğe imza attı, kıyamet mi koptu Allah aşkına? 2007’de millet Cumhurbaşkanının doğrudan doğruya halk oyuyla seçilmesini sağlayan bir adım attı ve Türkiye’de bu fevkalade önemli bir demokratik gelişme oldu. Çünkü, bu adımla birlikte millet, Ali Fuat Başgil geleneğini Türk siyasetinden silmiş oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani Türkiye’de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Son cümlelerimi söylüyorum.

...bundan böyle, halk oyuyla Cumhurbaşkanı seçildiği müddetçe kimsenin kapalı kapılar ardında, birtakım gayrimillî güçlerini kullanarak, millet iradesinden gelmeyen güçlerini kullanarak birilerinin Cumhurbaşkanını olmasını önleme ya da birilerini Cumhurbaşkanı atama yetkisi yoktur. Millet Cumhurbaşkanını seçtiği sürece -çok açık söylüyorum- milletin çarşısından, pazarından gelmeyen, milletin şarkısını, türküsünü söylemeyen, milletin tarihini, kültürünü bilmeyen, milletin derdiyle dertlenmeyen kimse bu memlekette Cumhurbaşkanı olamayacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Mesele bu kadar açıktır ve bu, milletin tercihidir. Millet tercihini 2007’de ortaya koymuştur. Bunu söylerken de asla bir dayatma olarak değil, milletin sosyolojisinde ne varsa siyaseti o yönlendirir, onu söylemek istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

VI.- HÜKÛMET PROGRAMI (Devam)

1.- Başbakan Binali Yıldırım tarafından kurulan Bakanlar Kurulunun Programı'nın görüşülmesi (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası, şahsı adına görüşlerini ifade edecek olan İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bekaroğlu'nun titrini niye söylemiyorsunuz? Bundan önce çıkan sayın bakanı “profesör doktor” olarak takdim ettiniz, Sayın Muş'u “doktor” olarak takdim ettiniz, Sayın Bekaroğlu'nun buna ihtiyacı yok ama neden “Profesör Doktor Mehmet Bekaroğlu” demiyorsunuz?

BAŞKAN – Ona bakarsanız, kaç tane akademik unvanı olan arkadaşım var, mesela Ahmet Bey doğenttir. Yani bunda bir kastım yoktur.

AHMET YILDIRIM (Muş) – “Söylemediniz.” diyor işte.

MUSA ÇAM (İzmir) – E, söyleseydiniz. Niye söylemiyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Niye söylemiyorsunuz, işte onu soruyor zaten. AKP'lileri söyleyin, diğerlerini söylemeyin!

BAŞKAN – Kastım olmadığı beyan edilmiştir Musa Bey, teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ama bundan sonra yapmayın öyle, unvan söylemeyin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Profesör. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 65'inci Hükûmetin Programı üzerine şahsî düşüncelerimi açıklamak üzere söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Sayın Başbakan kendi Hükümet programı görüşülürken muhalefeti dinlemedi. Böyle bir şey görmemişti bu Parlamento, ilk defa böyle bir şey görüyor. Bunun Parlamento'ya saygısızlık olduğunun altını çizmek isterim.

Değerli arkadaşlarım, Adalet ve Kalkınma Partisinin kurulduğu günlerde Erbakan Hoca “Bunlar büyümüş.” demişti. Büyücünün kim olduğunu da söylemişti ama o bende kalsın.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan biliyor mu büyücünün kim olduğunu?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – 22 Mayıs kongresinde liderinizin mesajını ayakta dinlediğinizi görünce hocaya bir kez daha hak verdim. Evet, ortada bir büyü var, bir illüzyon var, gerçekten bir algı yanılsaması var.

Hiç şüphe yok ki aranızda bütün bunları bilerek, taammüden yapanlar var. Ancak, kitle, çoğunluk, halk için bunu söyleyemiyorum dolayısıyla bundan sonra söyleyeceğim sözler hiçbir şekilde AKP seçmeniyle ilgili değildir.

Şimdi birkaç örnekle bu durumu size açıklayayım arkadaşlar. Programınız “taş üstünde taş, terörle mücadele, yol, köprü, demokrasi, hukuk, hukukun üstünlüğü, başkanlık sistemi, hak, özgürlükler.” böyle gidiyor. Sözcünüz Sayın Kurtulmuş “reform ve atılım hükümeti” dedi. Ben de diyorum ki bunlar doğru değil, illüzyon. On dört yıl iktidardan sonra “reform ve atılım hükümeti” diyorsanız ya on dört yılda hiçbir şey yapmamışsınız ya da milleti büyülemeye çalışıyorsunuz. On dört yıl sonra “reform ve atılım” sözünü alkışlıyorsanız yaşadığımız bir illüzyondur değerli arkadaşlarım. Öyle değil arkadaşlar.

Bakın, yanlış anlamayın, Binalı Bey’in çelebilğine, espri yeteneğine dayanarak bunu söylüyorum yoksa Başbakanlığı konusunda bir imada bulunmuyorum. Binalı Bey konuşurken “Yolları böldük, milleti birleştirdik.” dedi. Hayır arkadaşlar, bu doğru değil. Siz sadece yolları değil, milleti de, toplumu da böldünüz. (CHP sıralarından alkışlar)

Durun, bölünmüş yollardan, duble yollarda duble yapılan yolsuzluklardan da söz edeceğim. Evet, sizin döneminizde olduğu kadar hiçbir dönem bu toplumda bu kadar kutuplaşma olmadı, bu kadar düşmanlaşma olmadı, bu toplum, bu kadar bir gerginlik görmedi. Bir “millet, millî irade, millî ve yerli” tutturmuş gidiyorsunuz.

NURETTİN YAŞAR (Erzurum) – Yanılıyorsunuz Sayın Profesör!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bu da bir illüzyon, algı yanılsaması bu da. Allah aşkına, sizin “millet” dediğiniz kim? Sizden olmayanları, sizin gibi düşünmeyenleri, sizin gibi yaşamayanları, size boyun eğmeyenleri milletten çıkardınız; “gayrimillî”ye, hatta “hain”e, “terörist”e yazıyorsunuz.

Size soruyorum: Haydi yüzde 50’siniz, peki kalan yüzde 50 ne olacak? “Bu kadar değil.” mi diyorsunuz, haydi yüzde 40 olsun, ne olacak onlar?

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – On yıllık şeyler Hocam bunlar ya!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Millî Birlik ve Kardeşlik Projeniz vardı, ne oldu, size soruyorum. Hepsi illüzyon. Evet, toplumu böldünüz hem de tehlikeli bir şekilde toplumu böldünüz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Aslında burası da bir çadır!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, giderek herkesi “düşman”a yazıyorsunuz. Birakın sizden olmayanları, birlikte yola çıktıklarınıza bile “hain” diyorsunuz. Millî irade, çoğulculuk, katılımcılık, millet egemenliği gibi laflar ediyorsunuz, bunlar da illüzyon, yanılsama. Kurduğunuz bu ayrımcı ve dışlayıcı tabloda böyle şeyler olmaz.

Sonra, sizin “millet egemenliği” dediğiniz nedir? Kongrede Sayın Bozdağ altını çizerek söyledi “Biz Tayyip’iz, Tayyip’in partisiyiz.” dedi. Bir süre önce Tayyip milletin adamıydı, şimdi Tayyip milletin ta kendisi oldu. Mesajını ayakta dinliyorsunuz, kıyamda duruyorsunuz. Sayın İçişleri Bakanı “Ben imam-hatip mezunuyum, dini bilirim.” diye ders vermeye kalktı. Peki, Sayın İçişleri Bakanı, bu durumda bir tövbe gerekir mi gerekmez mi? Arkadaşlar, bu ne anlama geliyor, bir düşünün.

Bakın “Başkanlık sistemi” diyorsunuz, “Türk tipi başkanlık” diyorsunuz. Gerekçeniz: “Türkiye’nin önünü açmak.” Bu da illüzyon değerli arkadaşlarım. Türkiye’nin önünü kapatan hiçbir şey yok. Sizi ve Sayın Cumhurbaşkanını engelleyen hiçbir şey yok. Ne istediniz de yapmadınız?

Bakın, dün bir genel başkan yardımcınızı şöyle diyor: “Başkanlık sistemi fiilen başlamıştır. Biz milletvekillerine düşen, Anayasa’yı statüye uydurmaktır.” Bu ne demek arkadaşlar? Hatırlayın, Kenan Evren darbe yapmıştı, Anayasa’yı askıya aldı ve fiilî durum yarattı, sonra da kendisi insanları seçti, Danışma Kurulunu oluşturdu “Fiilî duruma uygun Anayasa yapın.” dedi. Peki, sizin hâliniz ile Evren’ininkinin farkı ne? Ha, diyeceksiniz ki: “Seçilmiş olmak.” Doğru ama unutmayın, Evren de Anayasa’sını millete götürdü ve yüzde 92 onay aldı.

Arkadaşlar, siz demokrasiyi seçimle, oyla sınırlıyorsunuz. Öyle değil, bu bir yanılsama. Elbette seçim olmazsa demokrasi olmaz ama hukuksuz da, denetimsiz de demokrasi olmaz ve fiilî duruma uydurulan şey de demokratik anayasa değildir arkadaşlar. Bu, olsa olsa darbe anayasasıdır.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bugün 27 Mayıs, 27 mayıs!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Bakın, belli ki siz daha önce millî görüş gömleğini çıkarmıştınız, şimdi de demokrasi gömleğini çıkarıyorsunuz.

Arkadaşlar, sizin yaşadığımız illüzyonu onlarca örnekle anlatabilirim ama zamanım yok. Bakın, sizin durumunuzu bir cümleyle özetleyeyim: Yıkımı başarıyla gerçekleştirdiniz ama yerine hiçbir şey koymadınız, kötü bir eski vesayet sistemini yeniden inşa etmekten başka. Bütün bunları medeniyet inşası yüceltmesiyle meşrulaştırıyorsunuz, bu da illüzyon. Bu, sizin inşa ettiğiniz şey medeniyet değil, TOKİ ucubesi. Sizi iyi tanıyorum, defalarca analizinizi yaptım. Siz, büyüklüğün büyüüne kapılmışsınız değerli arkadaşlarım. Dünyanın en büyük işlerini, binalarını, her şeyini siz yapıyorsunuz. Aslında bu, güvensizliğin ifadesidir. İşte sizin eseriniz, işte İstanbul, işte Türkiye, işte yapmış olduğunuz dünyanın en büyük stadyumları, hepsinin ismi “arena.” Bu nasıl bir medeniyet değerli arkadaşlarım, bana söyle misiniz? Nasıl bir medeniyet? Siz, bir defa mahalleyi öldürdünüz. Siz, insanları birbirinden ayırdınız, selamı kestiniz. Kuracağınız medeniyet selamsız medeniyet mi olacak değerli arkadaşlarım yoksa beton medeniyeti mi?

Bakın, yola çıkarken “adil ve özgür Türkiye” demiştiniz ama maalesef, adaleti de özgürlüğü de asfaltlara gömdünüz, üzerine de beton döktünüz.

Binali Bey, siz köprüyü, tüneli, yolu bilirsiniz. Peki, ya yolsuzlukları? Siz 17-25 Aralık’a sürekli olarak “darbe girişimi” diyorsunuz; bu da bir örtme. Gerçi, ABD’li savcı “Öyle değil.” diyor ama öyle olsun. Bakın “Yolsuzluk var.” dememiz için, bizim 17-25 Aralık’a ihtiyacımız yok, her yerde, küçük ilçelerde bile müthiş bir servet yığılması var, lüks var, şatafat var, her tarafta “AK” plakalı otobüs gibi cipler dolaşıyor değerli arkadaşlarım.

Ben çok iyi hatırlıyorum, Sayın Cumhurbaşkanı daha İstanbul İl Başkanırken Asım ağabeyinin “Fakir, hırsızlığı bilmediği için fakirdir.” demesine “Elhak doğrudur.” demişti arkadaşlar, hatırlatıyorum.

Sayın Başbakana soruyorum: Bu kadar lüks, bu kadar servet nereden geliyor? Öyle değil arkadaşlar. Bunlar darbe filan değil, illüzyon yapıyorsunuz siz.

“Ekonomi çok iyi, borçları bitirdik, IMF’ye borcumuz falan yok.” diyorsunuz, esas illüzyon bu. Evet, köprü, yol, AVM filan yapıyorsunuz, buna hiçbir şey demiyoruz ama yolları nasıl yapıyorsunuz? Diyorsunuz ki: “Duble yollara 100 milyon lira harcadık.” Evet, doğru. Ne kadar duble yol yaptınız? 18 bin küsur. Bölüyoruz, 5 milyon TL’den fazla para çıkıyor yani kilometre başına maliyet 2 milyon dolar. 2 milyon dolar harcıyorsunuz kilometre başına ama baktık, bunların maliyeti en fazla 250 dolar. Kalanını nereye götürüyorsunuz değerli arkadaşlar? Hangi havuzlarda kayıyor bunlar? Hangi millete söven adamlara bunları gönderiyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞBAKAN YARDIMCISI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İhaleye herkes katılabilir, ihale herkese açık; girer, alır.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Arkadaşlar, esasen, sizin durumunuz güç zehirlenmesi. Siz, milletin verdiği destek ve yetkiyi yanlış yorumladınız, kötüye kullandınız. Nedir bu hâliniz? Bir insanın mesajı karşısında 50 bin kişinin hazır olda durması nedir arkadaşlar? Başka ne diyeyim, bu her şeyi anlatıyor.

“Diktatör” diyoruz, kızılıyorsunuz. “Firavun” sözünün patentiyse arkadaşım Numan Bey’e ait. Ne diyelim? “Lider kültür”, o da olmuyor, “sultan”, “hünkâr”, “başbuğ”, hangi yerli ve millî kelime bulalım hâlinizi anlatmak için?

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Cumhurbaşkanı.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bakın, size Peygamber Efendimiz’den bir şey anlatayım da sözümü bitireyim. Medine’ye Rum illerinden birisi gelir. Medine’de, Mekke’de, Arabistan’da bir şey oluyor, bir adam çıkmış yeni bir din anlatıyor, devlet kuruyor, merak ediyor, ne oluyor diye geliyor. Medine’ye geliyor, “Bana Muhammed’in yerini gösterin.” diyor. Adamın ağzıyla söylüyorum. “Şurada oturuyor, gölgenin altında.” diyorlar. Bakıyor, orada 5-6 kişi, seçemiyor. “Yahu kardeşim, bana bu devleti, bu dini yayan adamı gösterin. Muhammed nerede?” diyor. “Ya, onların arasında.” diyorlar. “Nasıl olur?” diyor, şaşıyor adam. 5-6 kişi, arkadaşlarıyla sohbet eden ve diğerlerinden ayrılmayan bir insan. İşte, Peygamber, işte din, işte İslam değerli arkadaşlarım.

“Hoca niçin oğlunun ve kızının düğününü 5 yıldızlı otelde yaptı?” diye linç edenlere soruyorum şimdi: Sizin hâliniz bu Peygamber’in hâli mi? Bu saraylar, bu lüks, bu şatafat, bu yüzlerce arabalık konvoylar, bu afra tafralar, bu kibirler Peygamber’in durumu mu arkadaşlar? Değerlendirmesini size bırakıyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bekaroğlu.

Sayın milletvekilleri, Bakanlar Kurulu Programı üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Güven oylamasının, Anayasa’nın 110’uncu, İç Tüzük’ün 124’üncü maddeleri gereğince, görüşmelerin bitiminden bir tam gün geçtikten sonra yapılması gerekmektedir. Buna göre, güven oylaması 29 Mayıs 2016 Pazar günü yapılacaktır.

Alınan karar gereğince, Başbakan Sayın Binali Yıldırım Bey tarafından kurulan Bakanlar Kurulu hakkındaki güven oylamasını yapmak için 29 Mayıs 2016 Pazar günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 21.21

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, yurt dışı gezilerine katılan gazete temsilcilerine ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/4569)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Şimşek** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. Başbakan Yardımcılığınız döneminde Yenişafak Gazetesinin, STAR Gazetesinin, Sabah Gazetesinin, Vatan Gazetesinin, Türkiye Gazetesinin ve Yeni Akit Gazetesinin temsilcileri kaç kez sizinle birlikte geziye katılmıştır?
2. Cumhuriyet, Sözcü, Taraf ve Milli Gazete gibi diğer gazetelerin temsilcilerinin gezilere götürülmediği iddiası doğru mudur?
3. Temsilciler hangi kriterlere göre seçilmektedir?
4. Muhabirler yerine temsilcilerin gezilere götürülmesinin sebebi nedir?

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : 15671364-610- 1462
Konu : 7/4569 sayılı yazılı
soru önergesi

25/ 5 /2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/4/2016 tarih ve 43452547-120.07-33103 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/4569 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

Ek: Cevap

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/4569
SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet ŞİMŞEK'in yapmış olduğu seyahatlerde gazete temsilcileri kendisine eşlik etmemişlerdir.

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

93'ÜNCÜ BİRLEŞİM
27 MAYIS 2016 CUMA
SAAT: 15.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 1’inci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 - 24.00, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 – 24.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.3.2016 tarihli 59’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun 31 Mayıs 2016 Salı günü Birleşiminde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü’nün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun;

Bakanlar Kurulu Programı üzerinde 27 Mayıs 2016 Cuma günü yapılacak görüşmeler ve 29 Mayıs 2016 Pazar günü yapılacak güven oylamasının Gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında yer alması ve bu günlerde Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları ve işaret oyuyla yapılacak seçimler hâric başkaca konuların görüşülmemesi,

27 Mayıs 2016 Cuma günü saat 15.00’te, 29 Mayıs 2016 Pazar günü ise saat 11.00’de toplanması, Bakanlar Kurulu Programı üzerinde 27 Mayıs 2016 Cuma günü yapılacak görüşmelerde Hükümet ve siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların 40’ar dakika (bu süre, iki konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların 10’ar dakika olması, bu birleşimlerinde Program üzerinde görüşmelerin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 24.5.2016 tarihli 92’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

93'ÜNCÜ BİRLEŞİM

27 MAYIS 2016 CUMA

SAAT: 15.00

---

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

---

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- Başbakan Binali Yıldırım Tarafından Kurulan Bakanlar Kurulunun Programının Görüşülmesi

---

3 - SEÇİM

---

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

---

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

---

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

---

7 - SÖZLÜ SORULAR

---

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

